

ΚΟΝΙΤΣΑ

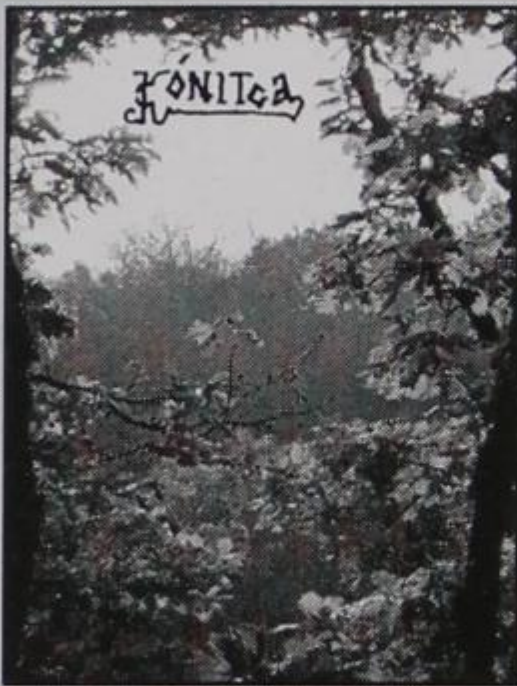

136. Σεπτέμβρης - Οκτώβρης 2007

Κόνιτσα

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗΣ
ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Περίοδος Τρίτη • Τεύχος 136 Σεπτέμβρης - Οκτώβρης 2007 • Euro 3

136 Σεπτέμβρης - Οκτώβρης 2007

Φωτ. εξωφ. Π.Σ.Τ.
(Φθινοπωρινά χρώματα)

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ
και Υπεύθυνος κατά Νόμο:
Σωτήρης Τουφίδης
Κόνιτσα 44.100
Τηλ. 26550 22464 - 22212
Fax: 26550 22464

Συντάσσεται από Επιτροπή:
Ανδρέου Ηλίας
Τουφίδης Σωτήρης
Τσιάγκης Ίκαρος

Ετήσια συνδρομή:
Εσωτερικού 15 Ευρώ,
Εξωτερικού 30 Ευρώ ή 40 Δολ.

Αλληλογραφία - Συνδρομές
στον υπεύθυνο Σ. Τουφίδη

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

ΣΕΛ.

- 321 Το Μήνυμα του Μεγάλου Έπους, **Σ.Τ.**
- 322 Η εθιμολογία εορτών του Δεκεμβρίου, **Ν. Ρεμπέλη**
- 327 Για τα όρια της Επαρχίας Κόνιτσας, **Ι. Λυμπερόπουλου**
- 335 Ζωντανός από σύμπτωση, **Σ.Τ.**
- 337 Το ημερολόγιο του DON BRUNO, **Χ. Στρατηγόπουλου**
- 342 Η Χορωδία Κόνιτσας στο Δίστρατο, **Ο. Χούψα**
- 343 Αρμένισμα - Αγνάντεμα Ζωής, **Γρ. Κώστα**
- 349 Αντάμωμα αποφοίτων του 1967, **Π. Παγουρτζή**
- 355 Ο Φίλος της Κόνιτσας Χ. Ανδρεάδης, **Χ. Γκούτου**
- 358 Το Χαγιάτι, **Σ.Τ.**
- 359 Μαθητική έκθεση, **Χ. Γκούτου**
- 361 Ο Τσελέπης, **Ι. Λυμπερόπουλου**
- 366 Ευχάριστη εργασία, **Παν. Νάτση**
- 367 Βιβλιοπαρουσίαση, **Ι. Παπαϊωάννου**
- 369 "Γρεμισμένα όνειρα", **Λ. Τζόκα**
- 371 Εκδηλώσεις στην Οξυά
- 377 Ο Κουμπούρας, **Ι. Ντίνη**
- 381 Υπάρχει αύριο χωρίς Ευρώπη; **Θ. Κυρτζόγλου**
- 385 Δασικές πυρκαγιές
- 387 Εκλογικά αποτελέσματα
- 388 Ειδήσεις - Κοινωνικά

Το μήνυμα του Μεγάλου Έπους

Φέτος συμπληρώνονται εξήντα επτά χρόνια από την άνανδρη και απρόκλητη επίθεση των στρατευμάτων της φασιστικής Ιταλίας του Μουσολίνι εναντίον της χώρας μας στις 28 Οκτωβρίου 1940.

Τα χωριά μας που βρίσκονται στα σύνορα με την Αλβανία, απ' όπου έγινε η εισβολή, έπαθαν και τις μεγαλύτερες καταστροφές.

Η 8η Μεραρχία με δ/τή τον Χ. Κασημήτρο, που αντιμετώπισε τον εχθρό, ήταν επανδρωμένη με Ηπειρώτες, έτσι οι στρατευμένοι παππούδες και πατεράδες μας αγωνίστηκαν, στην κυριολεξία, «υπέρ βωμών και εστιών».

Στρατός και λαός (άνδρες-γυναίκες), μικροί-μεγάλοι), με θαυμαστή ΟΜΟΨΥΧΙΑ ρίχτηκαν στον αγώνα δρέποντας μια περίλαμπρη νίκη κατά του φασισμού, νίκη που ενθάρρυνε τους λαούς της Ευρώπης οι οποίοι είχαν υποκύψει στις σιδηρόφρακτες στρατιές του Χίτλερ.

Πραγματοποιήθηκε το Μεγάλο Έπος του 1940 που συνεχίστηκε με την Εθν. Αντίσταση 1941-1944 κατά της τριπλής κατοχής Ιταλών, Γερμανών και Βουλγάρων. Έπος ισάξιο του 1821.

Σήμερα με τη νέα “Τάξη πραγμάτων”, τη λεγόμενηπραγκοσμιοποίηση που αποσκοπεί στην οικονομική υποδούλωση των λαών και στην πνευματική αποχαύνωσή τους, είναι πολύ επίκαιρα τα μηνύματα του παλλαϊκού ΟΧΙ του 1940.

Ήδη από καιρό στα γειτονικά μας Βαλκάνια, και όχι μόνο, δημιουργούνται καταστάσεις με απροσδιόριστες συνέπειες για το μέλλον της περιοχής μας. Γι' αυτό πάνω από λαμπρούς γιορτασμούς και παρελάσεις, ας εμβαθύνουμε στα μηνύματα αυτά.

Ας πούμε ΝΑΙ στο βάθαιμα της Δημοκρατίας, ΝΑΙ στην Αξιοκρατία, ΝΑΙ στη δικαιότερη κατανομή του πλούτου, ΝΑΙ στην καλύτερευση συνθηκών στην εργασία, την υγεία και παν' απ' όλα στην Παιδεία, βάζοντας στα σχολεία μας την πραγματική ιστορία.

Πραγματοποιώντας τα παραπάνω, θα είμαστε έτοιμοι ως λαός να προτάξουμε και στο μέλλον με ΟΜΟΨΥΧΙΑ το δικό μας ΟΧΙ σε κάθε βάρβαρο επιδρομέα, αντάξιοι απόγονοι των πατεράδων μας του ΜΕΓΑΛΟΥ ΕΠΟΥΣ 1940-1944.

Ἡ εθιμολογία εορτῶν τοῦ Δεκεμβρίου καὶ τῶν Χριστουγέννων

Ἀπο τὸν ΝΙΚ. Χ. ΡΕΜΠΕΛΗ, Φιλολόγο, πρώην Λυκειάρχη

Ο Δεκέμβριος πήρε τὸ ὄνομά του ἀπὸ τὴ λατινικὴ λέξη *decem* (=δέκα), γιατί ἦταν ὁ δέκατος μῆνας τῶν Ρωμαίων.

Ἡ ἀγία Βαρβάρα (4 Δεκ.) ἦταν καὶ εἶναι πολὺ δημοφιλής, ἀφοῦ ὁ λαὸς πίστευε πὼς ἀποτρέπει τὴν εὐλογία, που ἀποτελοῦσε τὸν παλιὸ καιρὸ μάστιγα γιὰ τὰ παιδιὰ, τὸ πρόσωπο τῶν οποίων αὐλάκωνε καὶ τὸ ἀσχήμιζε γιὰ ὅλη τους τὴ ζωὴ. Ἡ παράδοση ἀναφέρει πὼς ἦταν πολὺ ὀμορφὴ, ἐπειδὴ ὁμῶς ὁ πατέρας τῆς τὴν πίεζε νὰ παντρευτεῖ ἕναν εἰδωλολάτρη, τὸν οποίον ἐκείνη δὲν ἠθέλε, παρακάλεσε τὸ Θεὸ καὶ προσβλήθηκε ἀπὸ εὐλογία.

Τῆς πρόσφερναν μελόπιττα ἢ κόλλυβα ἔξω στα σταυροδρόμια, ὅπου ὁ παπὰς ἔκαμνε παράκληση. Ἡ ἐκθεση ὅλων αὐτῶν στα τρίστρατα μας θυμίζει τὴν ἀρχαία θεὰ Ἐκάτη, σὴν οποία, στο τέλος τοῦ μῆνα, πρόσφερναν φαγητὰ στους βωμούς, που τὰ ἔλεγαν “δεῖπνα τῆς Ἐκάτης”.

Ὁ ἅγιος Σάββας (5 Δεκ.) παλαιὰ σὴν πατρίδα του τὴν Καππαδοκία λατρευόταν με θυσίες ζώων.

Ὁ ἅγιος Νικόλαος (6 Δεκ.) θεωρεῖται προστάτης τῶν ναυτιλλομένων. Κα-

ταπαύει τὶς τρικυμίες καὶ γι’ αὐτὸ ἡ εἰκόνα του δὲν λείπει ἀπὸ κανένα πλοῖο.

Ἀπὸ τὴν πρώτη εβδομάδα τοῦ Δεκεμβρίου, τὰ Νικολοβάρβαρα, ὅπως τὰ λέμε, τὸ κρῦο ἀρχίζει νὰ γίνεται δριμύτερο. Γι’ αὐτὸ ὁ λαὸς λέει: «ἡ ἀγία Βαρβάρα βαρβαρώνει, ὁ Σάββας σαβανώνει καὶ ὁ αἱ Νικόλας παρακώνει». Ὅταν χιονίζει τ’ αἱ Νικόλα, λένε: «τ’ ἀσπρίσε ὁ αἱ Νικόλας τὰ γένια του».

Ὁ ἅγιος Σπυρίδων (12 Δεκ.) τιμᾶται ἰδιαίτερος σὴν Κέρκυρα, ὅπου βρίσκεται καὶ τὸ λείψανό του. Ὁ λαὸς πιστεύει ὅτι ὁ ἅγιος Σπυρίδων γιαιτρεύει τὰ σπυριά (φυσικὰ ἀπὸ τὴ συνήκηση Σπύρος-σπυρί), τὴν εὐλογία καὶ τὸν πόνο τῶν αἰτιῶν. Ὁ ἅγιος Ἐλευθέριος (15 Δεκ.) λατρεύεται ἰδιαίτερα ἀπὸ τὶς γυναῖκες, ἐπειδὴ πιστεύεται ὅτι δίνει «καλὴ λευτεριά» σὶς ἔγκυες.

* * *

Λίγα λόγια τώρα γιὰ τὴν εθιμολογία τῶν Χριστουγέννων, ἀφοῦ πρωτύτερα ἀναφέρω πολὺ σύντομα πράγματα γνωστὰ σε πολλούς, σχετικὰ δηλ. με τὸν ὀρισμὸ τῆς 25ης Δεκ. ὡς ἡμέρας γέννησης τοῦ Χριστοῦ.

Πρέπει κατ' αρχήν να τονιστεί ότι οι εορτές Χριστουγέννων και Θεοφανίων δεν γιορτάζονταν κατά τους πρώτους χρόνους του χριστιανισμού. Η Βάπτιση του Κυρίου άρχισε να εορτάζεται στις 6 Ιανουαρίου σε λίγες περιοχές από τα μέσα του 2ου μ.Χ. αιώνα και γενικεύτηκε αργότερα στη Δύση. Τα Χριστούγεννα γιορτάζονταν μαζί με τη Βάπτιση στις 6 Ιανουαρίου. Το 354 μ.Χ. άρχισαν τα Χριστούγεννα να εορτάζονται στη Ρώμη χωριστά από τη Βάπτιση. Όμως, οι διάφορες αιρέσεις του 3ου και 4ου αιώνα απαιτούσαν να ορισθεί μιά ξεχωριστή ημερομηνία για τη γέννηση του Χριστού. Οι Πατέρες της Εκκλησίας διαφωνούσαν για την ημερομηνία αυτή. Η Μαρία, η οποία μετά τη Σταύρωση έζησε αρκετό καιρό με τους Μαθητές του Χριστού, δεν είχε αναφέρει ποτέ ημερομηνία γέννησης. Κι' αυτό ήταν φυσικό, γιατί οι χριστιανοί γιόρταζαν μνήμες θανάτου και όχι γέννησης. Έτσι, άλλοι Πατέρες πρότειναν κάποια μέρα του Νοέμβρη, άλλοι του Δεκέμβρη, του Γενάρη, ακόμα και του Μάρτη. Τέλος, κρίστηκε η 25 Δεκ. για τον εξής κύριο λόγο:

Οι ειδωλολάτρες ήταν στενά συνδεδεμένοι με την 25 Δεκ., που ήταν γι' αυτούς «*dies natalis inivicti Solis*», δηλ. γενέθλια μέρα του ανίκητου Ηλίου». Ας προσθέσω ότι οι βόρειοι λαοί της

Ευρώπης (Άγγλοι, Γερμανοί, Σκανδιναβοί κ.λ.) με τις απέραντες νύχτες και το φοβερό ψύχος περίμεναν με ιδιαίτερη χαρά το χειμερινό ηλιοστάσιο (21 Δεκ.), αφού διαπίστωναν ότι από τη μέρα αυτή ο ήλιος άρχιζε σιγά σιγά να αλλάζει πορεία αντίστροφη της προηγούμενης και η μέρα άρχιζε κι αυτή να μεγαλώνει. (Φυσικά ο ήλιος δεν κινείται, αλλά η γη). Η αλλαγή αυτή της δόξης αντίστροφης πορείας του ήλιου φαινόταν καθαρά λίγες μέρες μετά το χειμερινό ηλιοστάσιο (21 Δεκ.), στις 25 Δεκ. Γι' αυτό όλοι τιμούσαν ιδιαίτερα την 25 Δεκ. Εξ άλλου ας μην λησμονούμε ότι από τον 1ο μ.Χ. αιώνα η θρησκεία του Μίθρα (Μιθραϊσμός) μεταδόθηκε με τις ρωμαϊκές λεγεώνες από την Περσία σε όλη τη ρωμαϊκή αυτοκρατορία και στη Δύση. Ο Μίθρας συνταυτίστηκε με το θεό Ήλιο και οι πιστοί του γιόρταζαν τη γέννησή του στις 25 Δεκ. Να, λοιπόν, γιατί οι Πατέρες της Εκκλησίας με περίσκεψη και σκοπιμότητα όρισαν την 25 Δεκ. ως γενέθλια μέρα του Χριστού, για να αντικαταστήσει σιγά σιγά, όπως και έγινε, τη γέννηση του θεού Ηλίου και του Μίθρα, προσθέτοντας, μάλιστα, ότι ο Χριστός είναι ο νέος Ήλιος, που θα φώτιζε με το ανέσπερο Φως του όλη την Οικουμένη.

Από τη Δύση η γιορτή των Χριστου-

γέννων διαδόθηκε και στην Ανατολή. Πάντως, τα πρώτα Χριστούγεννα γιορτάστηκαν στην Κων/λη το 378, όπως ρητά αναφέρει ο Ιω. Χρυσόστομος σε ομιλία του το έτος 388: «Ούπω δέκατον εσί έτος, εξ ου δήλη και γνώριμος αύτη η ημέρα γεγένηται».

Ας σημειώσω ευκαιριακά ότι οι βόρειοι λαοί, Γερμανοί κ.λ. γιορτάζουν τα Χριστούγεννα πιο μεγαλόπρεπα απ' ό,τι το Πάσχα, σε αντίθεση με μας τους Έλληνες, που μας συγκινεί περισσότερο το Πάσχα με το πνευματικό του περιεχόμενο, με τα πάθη του Χριστού, το Γολγοθά, τη Σταύρωση και την όλη καταλυτική ατμόσφαιρα της Μ. Εβδομάδος.

* * *

Και τώρα λίγα λόγια για την εθιμολογία των Χριστουγέννων. Από την παραμονή έως τα Θεοφάνια (12ήμερο) διάχυτη είναι η πίστη ότι οι Καλλικάντζαροι έρχονται και ενοχλούν τους ανθρώπους. Κατά τη λαϊκή δοξασία, είναι δαιμονικά όντα, δύσμορφα, μαυριδερά, που βρίσκονται στα έγκατα της γης. Όλο το χρόνο πελεκούν με τσεκούρι να κόψουν το δέντρο, που βαστάει τη γη. Φεύγουν με τον αγιασμό των υδάτων (6 Ιανουαρίου), λέγοντας μεταξύ τους:

*«Φεύγετε να φεύγομε,
γιατί ήρθε ο διαβολόπαπας
με την αγιαστούρα του*

και με τη βρεχτούρα του».

Την παραμονή των Χριστουγέννων τα παιδιά γυρίζουν στα σπίτια και λένε τα Κάλαντα ή λένε και τα “Κόλεντρα Μέλιεντρα, τρεις χιλιάδες πρόβατα” κ.λ. και παίρνουν ζυμωτή ψημένη κουλλούρα, την κολεντρίτσα, όπως τη λένε.

Την παραμονή των Χριστουγέννων το βράδυ οι γυναίκες φτειάνουν «τα σπάργανα του Χριστού». Απλώνουν στο τηγάνι αραιή, ρευστή ζύμη και τρώνε έπειτα τα κομμένα φύλλα, αφού πρώτα ρίξουν μέλι και κοπανισμένα καρύδια. Τα σπάργανα αυτά συμβολίζουν τις φασκιές (πανιά) με τις οποίες τύλιξαν το νεογέννητο βρέφος.

Το ίδιο βράδυ (24 Δεκ.) βάζουν στο τζάκι ένα χοντρό κούτσουρο, για να ζεσταθεί, συμβολικά, η λεχώνα Μαρία.

Φροντίζουν το ξύλο αυτό να είναι αγκαθωτό, γιατί το αγκάθι, κατά τις λαϊκές δοξασίες, διώχνει τα δαιμόνια.

Τη στάχτη, που αφήνει το κούτσουρο αυτό, που το λένε και Χριστόξυλο, τη σκορπούν στα χωράφια και τον κήπο για την εξόντωση των ζωυφίων.

Στις πλατείες των χωριών όλο το Δωδεκαήμερο των Χριστουγέννων τα παιδιά ανάβουν μεγάλες φωτιές, που λέγονται «χαραμπουτζιούνες» και είναι λείψανο παλαιού προχριστιανικού εθίμου, όταν οι ειδωλολάτρες, τις ίδιες

μέρες, και ιδιαίτερα την 25 Δεκ. άναβαν φωτιές προς τιμή του Θεού Ήλιου.

Έθιμο των ημερών αυτών είναι και οι μεταμφιέσεις στη Μακεδονία και Θράκη. Οι μεταμφιεσμένοι ντυμένοι με προβιές και ζωσμένοι με μεγάλα κουδούνια γυρίζουν στο χωριό και χορεύουν. Ο ήχος των κουδουνιών πιστεύεται ότι απομακρύνει τα κακά πνεύματα και τα δαιμόνια.

Εξυπακούεται ότι τόσο οι μεταμφιέσεις αυτές στη Μακεδονία, όσο και οι άλλες των Απόκρεων στην υπόλοιπη Ελλάδα, ανάγονται σε αρχαίες Διονυσιακές γιορτές.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Με κάθε δυνατή συντομία αναγράψαμε τα λατρευτικά έθιμα των διαφόρων εορτών του έτους, ιδιαίτερα εκείνων που παρουσιάζουν έντονο λαογραφικό ενδιαφέρον. Είδαμε πολλές προλήψεις, δεισιδαιμονίες, λατρευτικές συνήθειες, μαγικού, πολλές φορές, χαρακτήρα των Ελλήνων αγροτών και των ανθρώπων της υπαίθρου. Είναι φυσικό ο αγροτικός κόσμος των χωριών ν' αποβλέπει πάντοτε στην καλή σοδειά. Ένας παγετός, μια καταιγίδα, ένα χαλάζι, μια πλημμύρα κ.λ. μπορούν να καταστρέψουν το βίο του, τη σοδειά του, στην οποία στηρίζει τις

ελπίδες του. Γι' αυτό και όσα μέτρα παίρνει, όσους εξορκισμούς κάνει για τα κακά δαιμόνια, όσες μαγικές ενέργειες και φράσεις χρησιμοποιεί, όσες προσφορές κάνει από τις απαρχές των προϊόντων του στο Θεό και στους αγίους (το ίδιο έκαναν και οι αρχαίοι Έλληνες), όσα ειδωλολατρικά έθιμα διατηρεί μέσα του και ασυναίσθητα τα εφαρμόζει, όλα αυτά και άλλα αποβλέπουν στην "ευετηρία", την καλή χρονιά και σοδειά, που θα επιτευχθεί με την απομάκρυνση ακραίων καιρικών φαινομένων, όπως καταιγίδες, πλημμύρες κ.λ. και την εξαφάνιση κακών πνευμάτων και δαιμονίων, κληρονομηθέντων από τους αρχαίους χρόνους, που ενδέχεται, κατά τις απλοϊκές λαϊκές αντιλήψεις του, να καταστρέψουν τους καρπούς της γης.

Είδαμε ότι στα διάφορα αγροτικά έθιμα, που είναι συνυφασμένα με τις χριστιανικές εορτές των αγίων, προέχει το ειδωλολατρικό στοιχείο και εξακολουθεί να υπάρχει και να εκδηλώνεται η πίστη σε δαίμονες και δεισιδαίμονες ενέργειες. Ο Χριστιανισμός και η Ορθόδοξη Εκκλησία, παρ' όλες τις αντιδράσεις της, δεν μπόρεσε να εξαφανίσει τελείως την αρχαία πίστη των απλοϊκών ανθρώπων της υπαίθρου. Ορισμένα αρχαία λατρευτικά έθιμα τα υιοθέτησε, αφού πρώτα φρόντισε να

τα επενδύσει με χριστιανικά σύμβολα. Άλλα τα δέχτηκε, όπως ήταν, για να μη συγκρουσθεί με το λαό, στην ψυχή του οποίου ήταν βαθιά ριζωμένα, όπως συνέβη με τα Κόλλυβα στα Ψυχοσάββατα. Σε άλλα έκανε αρκετούς συμβιβασμούς, αφού έβλεπε πως ήταν αδύνατο να αλλάξει το μαγικό τρόπο του σκέπεσθαι του λαϊκού ανθρώπου. Έτσι, μέχρι σήμερα, η λαϊκή πίστη των ανθρώπων σε διάφορους τομείς (λα-

τρεία αγίων, έθιμα εορτών, σποράς, κηδείας, χάρου και Κάτω κόσμου κ.λ.) είναι ένα κράμα αρχαίων ειδωλολατρικών και χριστιανικών αντιλήψεων, όπως αυτές κληρονομήθηκαν από το μακρινό εκείνο παρελθόν, γενιά προς γενιά, χωρίς αυτή η συνύπαρξη, αυτό το κράμα αρχαίων ειδωλολατρικών και χριστιανικών στοιχείων να επηρεάζει τη ζωή των ευσεβών χριστιανών της ορθόδοξης Εκκλησίας μας.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

ΚΟΥΣΕΙΟΝ ΕΚΘΕΣΙΑΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ ΚΟΝΙΤΣΑ - ΗΠΕΙΡΟΥ

- Διαθέτει αίθουσα 125,0 τ.μ. με πλήρη εξοπλισμό σε κάθε ένα από τους δύο ορόφους του.
- Διατίθεται για την προβολή νέων δημιουργών και καλλιτεχνών (ζωγράφων, γλυπτών, φωτογράφων, κλπ), κατά προτίμηση από την περιοχή της Κόνιτσας, με μόνη υποχρέωση των εκθετών, την εξασφάλιση ατόμου της εμπιστοσύνης των για να παρίσταται στο Κ.Ε.Κ. κατά τις ώρες και μέρες λειτουργίας της έκθεσης.

Όσοι λοιπόν ενδιαφέρονται να εκθέσουν, μπορούν ν' απευθύνονται -ένα μήνα τουλάχιστον πριν- εγγράφως στην ταχυδρομική διεύθυνση:

ΚΟΥΣΕΙΟΝ ΕΚΘΕΣΙΑΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ (Κ.Ε.Κ.)

Οδός Βορείου Ηπείρου 6-44.100 Κόνιτσα ή και τηλεφωνικά στον κ. Δημ. Κωνστ. Κούσιο (τηλ. 210-800.11.75 ή 6977-32.87.77) για τη διευθέτηση των σχετικών λεπτομερειών.

ΑΣΤΙΚΗ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΗ ΕΤΙΡΕΙΑ «ΚΙΒΩΤΟΣ» ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ ΜΑΣΤΟΡΟΧΩΡΙΩΝ

Πρόσφατα κυκλοφόρησε CD με παραδοσιακά μαγευτικά τραγούδια της περιοχής Μαστοροχωρίων.

Τραγουδάει η χορωδία Μαστοροχωριτών Αθηνών και την συνοδεύει η μουσική Κομπανία του εξαίρετου Κλαρινίστα Κώστα Βέρδη.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

- 1) Χρήστος Μπουρτζίκος Ε.Π.Ε. "Music-corner" Πανεπιστημίου 56
Τηλ. 210 3304000 -3304365, Αθήνα
- 2) Βασδέκης Νίκος, έμπορος Πατριάρχου Αθηναγόρα 22
Τηλ. 26510 30606, Κιν. 6932619059, Ιωάννινα
- 3) Ράπτης Λάμπρος, Φωτοτυπικά
Τηλ. 26550 24515 -22350, Κόνιτσα

ΓΙΑ ΤΑ ΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

ΓΙΑΝΝΗ ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΥ

Ιστορικό

Η Διοικητική μονάδα της Επαρχίας Κόνιτσας, όπως διαμορφώθηκε μετά το 1913, που απελευθερώθηκε ολόκληρη η Ηπειρος, είναι αναμφισβήτητα, ο ακραίος χώρος που στα Βορειοδυτικά σύνορα της Ελλάδας αποτελεί και τα όρια του ελληνόφωνου πληθυσμού της.

Τα πρωτοελληνικά χρόνια της περιοχής ανάγονται κατά βάση, στον 13 και 12 αι πΧ, όταν κατέβηκαν εκεί από τη Μακεδονία τα (ελληνόφωνα) Μολοσσικά φύλα., αναζητώντας καλύτερες κλιματολογικές, συνθήκες αλλά και καλύτερες βοσκές για τα ποίμνια τους. Τα Μολοσσικά αυτά φύλα κυριάρχησαν στις επιχώριες φυλετικές ομάδες που προέρχονταν από το προϊστορικό στρώμα των λαών της Ηπείρου (Θεσπρωτοί, Χάονες, Θεσσαλοί κλπ).

"Οι σκοτεινοί χρόνοι" της εγκατάστασης των λαών αυτών στην Ήπειρο βάσταξαν μέχρι τα τέλη του 5ου πΧ αι. Κατά κύριο λόγο οι πληθυσμοί ζούσαν τότε, σχεδόν αποκλειστικά, από την κτηνοτροφία. Στις ορεινές και ημιορεινές περιοχές που αποτελούν και το 90% του Ηπειρωτικού εδάφους κυριαρχεί η ημινομαδική κτηνοτροφία. (Το καλοκαίρι στους λειμώνες των βουνών και το χειμώνα στα παραθαλάσσια χειμαδιά). Και στα χαμηλώματα, (το 10% του συνολικού εδάφους) εκτρέφονται σε ελεύθερη βοσκή μεγάλα ζώα. Βόδια, χοίροι, άλογα κλπ (Βλ Σ Δάκαρη, Η κτηνοτροφία στην Ήπειρο, Έκδοση Πανεπιστημίου Ιωαννίνων 1976).

Η κατά κάποιον τρόπο οριοθέτηση των βοσκότοπων, τόσο ανάμεσα στις ομόφυλες όσο και τις ετερόφυλες ομάδες γίνονταν με βάση φυσικά όρια που εμπόδιζαν τα ποίμνια να ανακατεύονται μεταξύ τους. Ποτάμια, μικρά και μεγάλα, δύσβατες κορυφογραμμές βουνών, δύσβατα λακώματα κλπ.

Κατά το δεύτερο μισό του 5ου π.Χ αι. τα διάφορα Μολοσσικά φύλα που στο αναμεταξύ γίνονται ο εδραίος λαός της Ηπείρου, ("οικούσι κατά κόμας") περνώντας στη φάση της γεωργοκτηνοτροφίας, μαζί με τις άλλες ομόγλωσσες συγγενικές προς αυτά φυλετικές ομάδες της περιοχής, περνούν στη συγκρότηση κρατικής οντότητας, με συνείδηση αφ' ενός ότι η κοινωνία τους διαφέρει από την Κοινωνία των Ιλλυριών, (Γειτόνων τους από το Βορρά)σε βασικά χαρακτηριστικά....

(γλώσσα, τρόπο ζωής, πολιτισμό κλπ Μάλλα λόγια ότι ανήκουν σε διαφορετικούς κόσμους. Σε διαφορετικές Εθνότητες.) Και αφ' ετέρου ότι ο λαός τους, ανήκει στον ίδιο κορμό, με τις κοινωνίες των λαών που κατοικούν από τις άλλες πλευρές της Ηπείρου. (Μακεδονία, Θεσσαλία, Νότια Ελλάδα).

Σ' όλα αυτά τα χρόνια οι μετακινήσεις, οι πολεμικές συγκρούσεις, οι αμοιβαίες διεισδύσεις των κτηνοτροφικών φύλων του ευρύτερου Δυτικού βαλκανικού χώρου ήταν συχνές. Η δημιουργία όμως της κρατικής Μολοσσικής οντότητας έθεσε τέρμα σ' αυτό το ανακάτωμα και τα βόρεια σύνορα του Μολοσσικού κρατικού μορφώματος, τα σύνορα δηλαδή που σταματούσαν τις κινήσεις προς τα κάτω των Ιλλυρικών ομάδων, θεωρήθηκε-καθιερώθηκε έκτοτε κατά τρόπο αυτόματο και εκ των πραγμάτων, και λόγω της ιδιότητας του ως σοβαρού φυσικού ορίου, ο Αώος ποταμός. Γιαυτό κι ο Διονύσιος ο Περιηγητής (άγνωστον πότε έζησε, πιθανόν κατά τα χρόνια του Αυγούστου) στο βιβλίο του ΟΙΚΟΥΜΕΝΗΣ ΠΕΡΙΗΓΗΣΙΣ γράφει "Εκβολαί Αώου πέρατα Ελλάδος." (Για περισσότερα βλ Δημ Ευαγγελίδη, ΟΙ ΑΡΧΑΙΟΙ ΚΑΤΟΙΚΟΙ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ, ΕΗΜ 1962, και Σ.Δάκαρη, ΠΡΟΙΣΤΟΡΙΚΗ-ΠΡΩΤΟΙΣΤΟΡΙΚΗ ΗΠΕΙΡΟΣ, περ ΕΝΔΟΧΩΡΑ και του ίδιου ΣΥΜΒΟΛΗ ΕΙΣΤΗΝ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑΝ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ, 1960).

Ενώ προς Ιλλυρία (στη χώρα που κατακλύζονταν από τις Ιλλυρικές ομάδες) τα σύνορα της Ηπείρου θεωρούνταν κατά κάποιον τρόπο εξασφαλισμένα με τον Αώο ποταμό, προς τη Μακεδονία, δηλ το βορειανατολικό σριο της Ηπείρου (επομένως, και της Μολοσσικής κρατικής οντότητας), δεν υπήρχαν σύνορα. Υπήρχε μάλιστα και έντονη σύγχυση καθ' όλη την αρχαιότητα. Ηπειρωτικά φύλα (Ορέστες, Τυμφαίοι, Λυγκέστες) θεωρούνταν Μακεδόνικα, αλλά και περιοχές Ηπειρώτικες θεωρούνταν Μακεδόνικες. Στον Τ. Λίβιο (XLV-XXX) γίνεται λόγος για τη λεγόμενη Ανω Μακεδονία, που μικρά τμήματα της (περί τον Σμόλικα και Βόιο) συμπίπτουν με κομμάτια της Επαρχίας Κόνιτσας, Για τα οποία μάλιστα γράφει "... όλα αυτά τα μέρη είναι κρύα, τραχιά, και ακαλλιέργητα". Ο χαρακτήρας των κατοίκων μοιάζει με τη φύση της γής τους. Η φυσική τους αγριάδα γίνεται χειρότερη εξ αιτίας της γειτονιάς με τους βαρβάρους (εννοεί τους Ιλλυριούς), οι οποίοι ενίοτε τους παρενοχλούν με εχθροπραξίες, και ενίοτε τους μεταδίδουν τις συνήθειες τους με τις ειρηνικές σχέσεις." Η άποψη ότι πολλά τμήματα της Επαρχίας Κόνιτσας αποτελούσαν μέρος της Μακεδονίας διατηρήθηκε και μέχρι τον 19ο αι (βλ Αθ. Σταγειρίτη "ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ" (Βιέννη, 1819 σελ 383) η Κόνιτσα "είναι εις τόπον της Μακεδονίας".

Ο Αώος ποταμός, που σύμφωνα με τις αρχαίες πηγές διέρχονταν τα σύνορα μεταξύ της Ιλλυρίας και της Αρχαίας Ηπείρου (βλ. Ελένης Κίγκα, Η μεσαιωνική και νεότερη ονοματολογία του ποταμού Αώου, Ηπειρωτικά Χρονικά, τ32, 179 κε) αναμφισβήτητα αποτελούσε ένα σταθερό βόρειο σύνορο, για την "Ηπειρο με την Ιλλυρία". Αυτό όμως μπορεί να πει κανένας ότι σύμφωνα με τις παραδοχές της κρατούσας σήμερα ιστορικής επιστήμης, αναφέρεται σ' όλο το μήκος του ποταμού από το σημείο συνένωσης του ποτάμιου κλάδου που έρχεται από την Κόνιτσα με τον Σαραντάπορο (Κλάδο που κατεβαίνει από το Βοΐον όρος), μέχρι τις εκβολές του στην Αδριατική θάλασσα, και αφήνει απέξω τη σημερινή επαρχία της Κόνιτσας, για την οποία και μπαίνει το ζήτημα "Ήταν μες στα όρια της Ηπείρου, η σημερινή Επαρχία της Κόνιτσας, ή ήταν εκτός αυτής;"

Εδώ υπάρχει ένα θέμα, και πρέπει να το εξετάσουμε.

Ο Αώος ποταμός, είναι το επίσημο νεοελληνικό όνομα του ποταμού που περνάει από τον κάμπο της Κόνιτσας κι αφού δέχεται τα νερά του Βοΐδομάτη και του Σαραντάπορου, μπαίνει στο Αλβανικό έδαφος, δέχεται διάφορων μικρών και μεγάλων ποταμών τα νερά και χύνεται στην Αδριατική θάλασσα. Ο ποταμός Αώος ονομάζεται στις αρχαίες πηγές και Αύος, ή σε άλλη γραφή Άβος (Αβώος-Άβος), Αίας, Άνας.....και Αλωρος και Αράουας.

Το άλλο όνομα του ποταμού Βογιούσα (με διάφορες παραλλαγές Βοώσα, Βοούσα, Βούσα, Βιώσα, Βωβούσα, Βογιούτσα, Βωβός κλπ) εμφανίζεται σε πηγές από τον 12^ο αιώνα και δώθε είναι δε το επίσημο όνομα του ποταμού στην Αλβανία.. "Σύμφωνα..... (με πληροφορίες πηγών του 19ου αι.) ο τ. Βογιούτσα χρησιμοποιούνταν κατά το 2^ο μισό του 19ου αι. τουλάχιστον για την ονομασία του τμήματος που αντιστοιχεί στο μέσο και κάτω ρού του ποταμού. Ο άνω ρους ή τουλάχιστον το μεγαλύτερο τμήμα του άνω ρού στην ουσία δεν έφερε ιδιαίτερη ονομασία". Στο ΛΕΞΙΚΟ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ μάλιστα των Βουτυρά, Βρεπού, Βαφειάδη, (Κωνσταντινούπολη 1896), ο ποταμός αυτός κατ' αρχάς μόνον ονομάζεται "ποτάμιον της Κονίτσης" ο οποίος αφού "διαρρέυσει" την πεδιάδα της Κονίτσης και την του Πρεμετίου λαμβάνει τό 'Όνομα Βογιούτσα. (βλ. Ελένη Κίγκα Όπου παραπάνω σελ182 και επ.)

Από την αναφορά του Τίτου Λίβιου στη ΡΩΜΑΪΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ του, (LIV. XXXII/XIII) για το Στρατόπεδο του Πύρρου, (το 198 πΧ) που βρίσκονταν μέσα στην Τριφυλία, "χώρα Μολοσσική", εντοπίζουμε την Ηπειρωτική-Μολοσσική περιοχή που

είχε την ονομασία Τριφυλία και μετείχε με αντιπρόσωπό της τόσο στην ομάδα των Δαμιουργών της Μολοσσίας, την εποχή που βασιλεύε εκεί ο Νεοπόλεμος του Αλκέτα (370-368 π.Χ), όσο και στο ΚΟΙΝΟΝ ΤΩΝ ΜΟΛΟΣΣΩΝ κατά το διάστημα πρό του 330 π.Χ. κατά ευρεθέντα στις ανασκαφές της Δωδώνης Ψηφίσματα (Βλ. Δημ Ευαγγελίδη, ΟΙ ΑΡΧΙΑΟΙ ΚΑΤΟΙΚΟΙ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ, ΕΗΜ 1962 σελ 55 και 73 και Σ. Δάκαρη ΣΥΜΒΟΛΗ ΕΓ' ΤΗΝ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑΝ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ, 1960, σελ. 88, και 113). Η Τριφύλλια λοιπόν, σύμφωνα με τον Τίτο Λίβιο σαφώς ήταν Μολοσσική χώρα και βρίσκονταν κατά πάσα πιθανότητα σε μία ή και τις δυό μικρές γειτονικές κοιλάδες που εκτείνονται από δώ κι από κει, στον ποταμό Αώο, πρό της συμβολής με τον Σαραντάπορο.

Ο Σ. Δάκαρης (Όπου παραπάνω, σελ. 94) θεωρεί ότι η Τριφυλία, (παρά την αντίθετη και σαφή μαρτυρία του Τίτο Λίβιου, ότι η η Τριφυλία είναι χώρα Μολοσσική, δηλαδή στην από δώ μεριά του Αώου) μάλλον υπήγετο στους Παραναίους (ως υποδιέστερο φύλο) ενώ ο ίδιος δέχεται ότι η χώρα των Παραναίων, η Παραναία (άλλη γραφή Παραβαία), έφθανε νότια μέχρι τις όχθες του Αώου- Αύου ποταμού.. Που σημαίνει ότι η Παραναία εξετεινέτο βόρεια στις σημερινές περιοχές Λεσκοβικίου, Κολωνίας, φθάνοντας πιθανόν μέχρι την λεκάνη της Κορυτσάς, και βρίσκεται μέσα στην περιοχή που μπαινοβγαίνουν οι Ιλλυριοί. Το 344 π.Χ, η Παραναία, (θεσπρωτική- Ηπειρωτική χώρα που συνδέονταν με τους Μολοσσούς), ξέρουμε από την Ιστορία, παραχωρήθηκε στον Φίλιππο Β' Μακεδονίας, για να δημιουργήσει το Μακεδόνικο κράτος εκεί αμυντικές οχυρώσεις κατά των εχθρικά διακεείμενων και συνεχώς επιτιθέμενων στη Μακεδονία Ι λλυριών. Το 294 π.Χ, η Παραναία ξανά αποδόθηκε στον Πύρρο, από τον Μέγα Αλέξανδρο για υποστήριξη που έδωσε ο Πύρρος στους Μακεδόνες. Από 344 μέχρι 294 π.Χ η Παραναία είναι χώρα Μακεδόνικη. Έτσι εξηγείται που ο Πλούταρχος στο βίο του Πύρρου γράφει ότι ο συνοδεύον (το 316 π.Χ περίπου) το βρέφος Πύρρο φύλακας στην υπό διωγμό πορεία του προς Γλαυκίαν των Ιλλυριών, το πρώτο βράδυ, αφού πέρασε το ποτάμι έφτασε στα Μέγαρα, "πόλη Μακεδόνικη".

Η Παραναία είναι προφανές ότι πήρε το όνομα της από τον ποταμό Αύο, που όπως είδαμε παραπάνω ήταν ένα από τα ονόματα που έδιναν στην αρχαιότητα στον ποταμό Αώο, και την περιβρέχει. Ο Σ. Δάκαρης αναφέρει (ό.π. σελ. 102) ότι "Επειδή η Τυμφαία μνημονεύεται συνήθως μετά της Παραναίας ο Μακ συμπεραίνει ευλόγως ότι οι δυο περιοχές εγεινίαζαν". Η Τυμφαία είναι χώρα Ηπειρω-

τική και τοποθετείται στη βόρεια Πίνδο ανάμεσα Ζαγόρι και Βόιο, νοτιότερα της σημερινής Καστοριάς. (Βλ Ευαγγελίδη, ό.π. σελ. 47 και Σ. Δάκαρη ό.π. σελ. 102). Πρέπει λοιπόν να συμπεράνουμε ότι η Παραναία στο Ανατολικό της μεγάλο κομμάτι έμπαινε και μέσα στο χώρο της σημερινής Ηπείρου Μακεδονίας. Και πρέπει να θεωρούμε σίγουρο ότι "Όταν ο Στράβων κάνει λόγο για το δίγλωσσο λαό που κατοικούσε πέρα από τα βουνά (Οροσειρά της Πίνδου), στα Δυτικά της Μακεδονίας, υποθέτουμε πως οι γλώσσες στις οποίες αναφέρεται είναι η ελληνική και η ιλλυρική" (Βλ. John Wilkes ΟΙ ΙΛΛΥΡΙΟΙ 1999 σελ.104). Και εμείς προσθέτουμε ότι η περιοχή αυτή στα χρόνια του Στράβωνα (1ος πΧ-2ος μ Χ αι.) ήταν η Παραναία, όπως διαμορφώθηκε με την ανάμιξη των Ηπειρωτών και Ιλλυριών, δύο γειτονικών κτηνοτροφικών λαών με διαφορετική γλώσσα.

Κατά την πρώτη Ρωμαϊκή περίοδο κατοχής της Ηπείρου, η Ηπειρος και η κάτω του ποταμού Δρίνου Ιλλυρία αποτελούσαν ως διοικητική περιφέρεια, τμήμα της Μακεδόνικης Επαρχίας. Επί Διοκλητιανου η Μεγάλου Κωνσταντίνου , 302 με 405 μΧ αι. (βλ. ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΛΛΗΝ. ΕΘΝΟΥΣ τ, Στ. σελ. 141) δημιουργήθηκαν δύο Επαρχίες στην περιοχή. Η επαρχία της Παλαιάς Ηπείρου με κέντρο την Νικόπολη και η επαρχία της Νέας Ηπείρου με κέντρα το Δυρράχιο και την Απολλωνία....." Αυτές οι ρυθμίσεις αποδεικνύουν ότι ο Διοκλητιανός ο πιο οξυδερκής ρωμαίος αυτοκράτορας, είχε λάβει υπόψη του στις μεταρρυθμίσεις που πραγματοποίησε τους παμπάλαιους δεσμούς ανάμεσα στους τόπους και τους λαούς πάνω στους οποίους παλαιότερα είχαν βασιστεί τα βασίλεια της Μακεδονίας και της Ιλλυρίας" (Βλ. J. Wilkes, ό.π σελ. 275) με άλλα λόγια, για το χωρισμό των δύο αυτών επαρχιών ελήφθησαν υπ' όψη όλες οι ιδιαιτερότητες και ιδιομορφίες κάθε περιοχής, (γλώσσα, πολιτισμός κλπ).

Η Διοικητική αυτή διαίρεση του Ρωμαϊκού-Βυζαντινού Κράτους κράτησε σε όλο το υπόλοιπο της ύπαρξης του. Και η διοίκηση των Επαρχιών αυτών εξασφαλιζόνταν με Διοικητές που διορίζονταν εκεί από την Κωνσταντινούπολη. Ένας από τους Διοικητές αυτούς της Νέας Ηπείρου, που έδρευε στή Βελέγραδα (σημ. Μπεράτι) ο Κομνηνός ο Παλαιολόγος, που συμπύπει με τον πρωτοβεστιάριο Ανδρόνικο Παλαιολόγο άρχοντα Βελεγράδων το 1326 (κατά πάσα πιθανότητα) εκδίδει το "Χρυσόβουλλον της Υπεραγίας Θεοτόκου της Πωγωνιανής του και Πατριαρχικού σταυροπηγίου" στο οποίο εκτός των άλλων, μας περιγράφει και τα σύνορα της επικράτειας του (Νέας Ηπείρου) προς το νότο και προς τα Νοτιοανατολικά της, που έχουν σχέση , κατά κάποιον τρόπο με τα σημερινά όρια της Επαρχίας Κόνιτσας.(Βλ. Διον Ζακυνθινού, ΑΝΕΚΔΟΤΟΝ ΒΥΖΑ-

ΝΤΙΝΟΝ ΚΤΙΤΟΡΙΚΟΝ ΕΚ ΒΟΡΕΙΟΥ ΗΠΕΙΡΟΥ, Εππ. Ε.Β.Σ τ, 14 σελ. 277-294).

Γράφεται λοιπόν στο παραπάνω Χρυσόβουλλο ότι η περιοχή την οποίαν ο εν λόγω Βυζαντινός άρχοντας διοικεί έχει σύνορα, "από δάν της Κλεισούρας, μέχρι του Παπίγκου, Λυβίσδης τε και Κορούσας και Κολωνίας" Που σημαίνει ότι η περιοχή της Επαρχίας του Πρωτοβεστιάριου, οριοθετείται με μια γραμμή που ξεκινάει από την Κλεισούρα και φθάνει στο Πάπιγκο (εννοεί εδώ την κορυφή του βουνού Νεμέρτσικα που ακόμα και σήμερα λέγεται Πάπιγκο τη λεγόμενη "επαρχία Παπίγκου". Από κει στρίβει προς βορρά και περιλαμβάνει την περιοχή που ονομάζεται Λυβίσδα, την περιοχή Κορούσα και την περιοχή Κολωνίας.

Για την Λυβίσδα, που είναι η περιοχή κοντά και γύρω από το Λεσκοβίκι έχω γράψει αναλυτικά στο άρθρο μου ΤΑ ΟΡΙΑ ΤΗΣ ΠΑΛΑΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ, (Ηπειρ. Ημερολόγιο 2006,σελ 145 και ε). Η Λυβίσδα (για να τη συνδέσουμε και με τα προηγούμενα) είναι φανερό ότι ήταν το Νότιο κομμάτι της αρχαίας Παραναΐας.

Στο σημερινό μας κείμενο θα ασχοληθούμε περισσότερο με την Κορούσα, που είναι και το βορειότερο κομμάτι της Παραναΐας... Η Κορούσα λοιπόν του Χρυσόβουλλου, όπως θα δούμε παρακάτω, περιλάμβανε μεταξύ άλλων κι ολόκληρο τον όγκο της οροσειράς του σημερινού Γράμμου. Κι αυτό διότι η οροσειρά του Γράμμου, παλαιότερα ονομάζονταν από τους ντόπιους στο σύνολο της Γκορούσια, Γγκρούσια, Κρούσια κλπ.....Τό όνομα αυτό παραμένει ακόμα στο Βόρειο κομμάτι του Γράμμου. Το τμήμα δηλ. που πλησιάζει το Βόιο και έγινε γνωστό στο Πανελλήνιο,με τα κείμενα που γράφτηκαν για τον εμφύλιο 1947-49. (Πρόχειρα βλ. Δημ. Βλαντά ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ 1947-1949 σελ. 161 "Σήμερα χάσαμε την οχυρή και δεσπόζουσα θέση Αι-λιάς Γγκρούσιας"..... Κ. Παλαιολόγου, ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ ΣΤΟΝ ΕΜΦΥΛΙΟ. Αθήνα 2003, τ.2 σ. 853 "Οι κορυφογραμμές στην Αλεβίτσα, Αμμούδα, Γγκρούσα, Γούπατο, Πύργο, Κοτύλι-Παλιοκριμίνι, Πρ. Ηλίας Ζουπανιού είναι όλα πιασμένα από εχθρικές δυνάμεις" κλπ. Η ονομασία Κρούσια αναφέρεται και σήμερα, από τους κατοίκους του χωριού Ζέρμα- σημερινή Πλαγιά (Βλ Περιοδικό ΚΟΝΙΤΣΑ τεύχος 128 σελ. 214. Η Ζέρμα "είναι χτισμένη στους πρόποδες του βουνού Αρένες του Γράμμου, πάνω από την κοιλάδα του Σαραντάπορου στην ανατολική τοποθεσία τα "Κρουσιανά"..... Λέγονταν παλιότερα κι από τους κατοίκους της Βούρμπιανης. (Βλ. Β. Δημάρατου, Ν. Ρεμπέλη. ΙΣΤΟΡΙΑΤΗΣ ΒΟΥΡΜΠΙΑΝΗΣ, Αθήνα 1996, σελ. 32". Στην Πάνω Βούρμπιανη το χώμα είχε πέτρα και τα νερά τους ήταν λιγοστά. Γιαυτό η καλλιέρ-

γεια των χωραφιών δεν ήταν αποδοτική. Εφέτος η σοδειά μας ήταν όσο για τις κόπες, γράφει ο προπάππος μου σ' ένα δεφτέρι. Γιαυτό είχαν πέσει στην κτηνοτροφία και μερικοί έριχναν τα πρόβατά τους στο Στενό μέχρι την Κρούσια").

Μέ τα παραπάνω δεδομένα νομίζω ότι έχω το δικαίωμα να συμπεράνω ότι καθώς η Κορούσα και η Παραναία συμπίπτουν, ότι η αρχαία Παραναία κατοικούμενη από ποιμένες κείνα τα χρόνια, είχε όρια στην Ανατολική της πλευρά τον ποταμό που σήμερα λέγεται Σαραντάπορο αυτό σημαίνει ότι και η Νέα Ήπειρος τον 4^ο αιώνα μ Χ. διαχωρίζονταν στην πλευρά αυτή, από την Παλαιά Ήπειρο και πίο πάνω από τη Μακεδονία με τον ποταμό Σαραντάπορο.

Περαπέρα, θα μπορούσε κανένας να υποθέσει ότι με βάση το γεγονός ότι το όνομα της Παραναίας -Παραβαίας έχει άμεση σχέση με το Αύος- Άβο, που είναι το άλλο όνομα του Αώου, ότι και ο Σαραντάπορος που περιέκλειε κατά μεγάλο μέρος την Παραναία, στην αρχαιότητα ονομάζονταν Αύος-Άβος, γεγονός που δεν ξέφυγε από την παρατηρήσεις κάποιων μελετητών της περιοχής (βλ. και Ζώτος Μολοσσός τομ. Α τευχ. 194 " ο Αίας ή Αώος ποταμός καλούμενος Σαραντάπορος εισβάλλει εις τον Βωβόν ή Βωβούσαν κάτωθεν της Κονίσης").... Επίσης ο Αντ. Γεωργίου, (στα "ΓΩΓΡΑΦΙΚΑ, 1879" όπως μετέγραφε σχετικό απόσπασμα ο Χ. Γκούτος στο περ. ΚΟΝΙΤΣΑ τευχ. 134, σελ. 170....) γράφει ότι (Για διαφόρους λόγους που εκθέτει) πρέπει" να ελαφρωθεί εκ των πολλών αυτού αρχαίων ονομάτων ο πολυώνυμος ποταμός της Βωβούσης (το τμήμα του Αώου από πηγές μέχρι της Κονίσης έως Μεσογέφυρα), και να δοθεί εις τον ποταμόν τον καλούμενον Μέγα ποτάμι (έτσι αποκαλεί ο ίδιος τον Σαραντάπορον) τον διαιρούντα και άνω των Μεσογιοφύρων, την Ιλλυρίαν από της αρχαίας Ηπείρου, το όνομα Αώος, να μείνει δε εις τον ποταμόν της Βωβούσης το όνομα Αίας (όπερ πιστεύομεν ότι θα είναι πολύ σωστόν διότι ο μεν Σκύλαξ λέγει ότι πηγάζει από του Πίνδου όρος, ο Στεφ Βυζάντιος από του Λάκμωνος..... Θάταν προτιμότερο, κατά τη δική μου γνώμη, αντί του ονόματος Αώος να είχε γράψει "το όνομα Αύος" για το "Μέγα Ποτάμι", ή καλύτερα Άβος, ένα όνομα που μπορεί να έχει άμεση σχέση και με τη ρίζα από την οποίαν προήλθαν οι λέξεις Βόϊο, Βούς κλπ. Είναι γεγονός αναμφισβήτητο, ότι από τον 14^ο αιώνα που έζησε ο Πρωτοβεσπάριος Ανδρόνικος εκδότης του Χρυσόβουλλου, που αναφέραμε παραπάνω,! πολύ περισσότερο από τον 4^ο μΧ αιώνα που έζησε ο Μέγας Κωνσταντίνος, που χώρισε την Ήπειρο σε Παλαιά και Νέα Ήπειρο) μέχρι τον 20^ο αιώνα, που η Επαρχία της Κόνιτσας απελευθερώθηκε από τους Τούρκους, πέρασε πάρα πολύς καιρός, που είχε σαν αποτέλε-

σμα η ζωή από τις δύο πλευρές- πλαγιές του Γράμμου (Κορούσα) να αλλάξει. Να δημιουργηθούν εδραίοι οικισμοί, μικρά και μεγάλα χωριά, (κατά την κρατούσα άποψη τον 15-16ο αι). Και τα φύλα που εξακολουθούσαν τον αρχέγονο τρόπο ζωής με την ημινομαδική κτηνοτροφία, να περιοριστούν στους ομαλούς λειμώνες της οροσειράς που βρίσκονταν κοντά στις κορυφές της. Μοιραία οι κοινωνίες των επί του Γράμμου οικισμών έρχονταν σε σχέσεις με τις κοινωνίες των γειτονικών οικισμών τους. Είχαν τον ίδιο πολιτισμό. Τον ίδιο τρόπο ζωής. Το ίδιο γλωσσικό ιδίωμα. Οι κοινωνίες της Ανατολικής πλευράς με τις κοινωνίες των χωριών δώθε από το ποτάμι. (Κοινωνίες ελληνόγλωσσες ηπειρωτικές). Και οι κοινωνίες της Δυτικής πλευράς, αντίστοιχα με τις κοινωνίες των χωριών που ήταν εκεί κοντά. (Ιλλυριόγλωσσες-Αλβανόγλωσσες). Το πέρασμα των κορυφών του Γράμμου (252Φ μ υψ.) για επικοινωνία, με τους κάτοικους της άλλης πλευράς του βουνού, ήταν δύσκολο, αν όχι αδύνατο, και σιγά-σιγά ξέκοψε. Οι μόνοι που διατηρούσαν μέχρι και το 1913, τις επικοινωνιακές σχέσεις μεταξύ τους ήταν οι ανήκοντες στις μονάδες της ημινομαδικής κτηνοτροφίας. Πολλές απ αυτές, είχαν τα χειμαδιά τους σε παραθαλάσσια λειβάδια που ήταν κοντά στην Αδριατική, και άλλες σε λειβάδια της Μακεδονίας και Θεσσαλίας.

Οι κοινωνίες που βρίσκονταν στη Δυτική πλευρά του Γράμμου και οι γειτονικές μ' αυτήν (στην αρχαία Παραναία), που όπως είδαμε, από τον καιρό του Στράβωνα (1ος αι.μΧ) είχαν και δίγλωσσες (Ελληνικά και Ιλλυρικά) ομάδες (Βλ. Wukjes ΟΙ ΙΛΛΥΡΙΟΙ σελ. 104), με τον καιρό, απέβαλαν σχεδόν καθ ολοκληρίαν την Ελληνική Γλώσσα με τα περάσματα και την εγκατάσταση εκεί "των Αλβανών", που από τη περιοχή της σημερινής κεντρικής και βόρειας Αλβανίας "το Άλβανο" (περίχωρα της λίμνης Αχρίδας μέχρι Δυρράχιο, και το φρούριο της Κρόϊας), ξεχύθηκαν, κατά κύριο λόγο προς το Νότο, τον 13 αι. για λόγους που μέχρι σήμερα δεν προσδιορίστηκαν επακριβώς από τους Ιστορικούς και άφησαν παντού τα ίχνη τους. (Βλ. Βάσω Ψιμούλη, ΣΟΥΛΙ και ΣΟΥΛΙΩΤΕΣ, Αθήνα, 2006).

Έτσι, όταν το 1913 λεφτερώθηκε η Ελλάδα από τους Τούρκους, οι κοινωνίες των χωριών της Ανατολικής και Δυτικής πλευράς του Γράμμου, (της Αρχαίας ενιαίας Παραναίας και εν μέρει Κολωνίας, διότι και η παλιά Κολωνία διευρύνθηκε διοικητικά προς το Νότο στο αναμεταξύ), ήταν τελείως διαφορετικές μεταξύ τους, στη γλώσσα, στον τρόπο ζωής, και γενικότερα στον πολιτισμό τους μ' αποτέλεσμα να χαραχτούν τα σύνορα μεταξύ Ελλάδας και Αλβανίας στην κορυφογραμμή του Γράμμου.

Ζωντανός από σύμπτωση

Ο πατέρας μου Πανταζής ήταν το έννατο από τα δέκα παιδιά που έκανε η γιαγιά μου. Γεννήθηκε το 1909 και έμαθε το επάγγελμα του ξυλουργού. Το 1939 δούλεψε στα οχυρωματικά έργα στο Ρούπελ (ελληνοβουλγαρικά σύνορα) και το καλοκαίρι του 1940 επιστρατεύτηκε για άλλη μια φορά στην ηρωική 8η Μεραρχία που διοικούσε ο Χ. Κατσιμήτρος.

Με την κήρυξη του πολέμου τον Οκτώβρη του 1940 βρέθηκε στην πρώτη γραμμή, πολεμώντας τους Ιταλούς του Μουσολίνι στο Καλπάκι.

Όταν το δεύτερο δεκαήμερο του Νοέμβρη, οι δικοί μας πήραν φαλάγγι τους Ιταλούς σταμάτησε για λίγο η μονάδα του στη λίμνη Ζαραβίνας.

Σαν κάτι να προαισθανόταν, ζήτησε άδεια μερικών ωρών από τη διοίκηση για να επισκεφτεί στο χωριό τη γυναίκα του και τα δυο παιδιά του (ενός και τεσσάρων ετών).

Σε συνθήκες πολέμου ήταν δύσκολο να δοθεί άδεια, αφού συνεχιζόταν το κυνηγητό των Ιταλών, έτσι μετά την άρνηση του διοικητή αποφάσισε να πάρει άδεια "από τη σημαία".

Μετά από δίωρη πορεία έφτασε λαχανιασμένος στο χωριό, αλλά λίγο αργότερα, μόλις έγινε αντιληπτή η απουσία του δόθηκε εντολή στη χωροφυλακή Δολιανών να τον συλλάβουν κι έστειλαν έναν χωροφύλακα (Άγγελο τον έλεγαν) στο χωριό.

Ο πατέρας μου τότε έκανε το εξής τέχνασμα: Είπε στο χωροφύλακα να περιμένει για λίγο, πίνοντας ένα καφεδάκι, όσο να ντυθεί εκείνος. Βγαίνοντας από το δωμάτιο, κλείνει μέσα το χωροφύλακα και ζητώντας του συγγνώμη αποχαιρετάει την οικογένεια, λέγοντας στη μάνα μου να ανοίξη την πόρτα σε μια ώρα. Έπειτα "βάζοντας

φτερά” στα πόδια του φτάνει τρέχοντας στη μονάδα του.

Η δ/ση δείχνοντας κατανόηση δεν τον τιμώρησε και προχώρησε για τα σύνορα.

Στο ύψωμα του Αϊ Θανάση, πάνω από το χωριό Καστάνιανη οι Ιταλοί προβάλλουν σθεναρή αντίσταση, αλλά και το πείσμα, των δικών μας είναι μεγάλο. Με θυελλώδη έφοδο το ύψωμα πέφτει στα χέρια του ελληνικού στρατού.

Ο πατέρας, μου όμως, δεν πρόλαβε να χαρεί τη νίκη. Καθώς ορμούσε με την ομάδα του, προτού να φτάσει καλά καλά στην κορυφή, τον βρίσκει μια σφαίρα στο στήθος και πέφτει αιμόφυρτος.

Τον πήραν οι τραυματοφορείς για το

πρόχειρο χειρουργείο που ήταν στα μετόπισθεν κι εκεί διαπιστώθηκε ότι ήταν ζωντανός, αλλά βαριά πληγωμένος.

Τι είχε συμβεί;

Η ιταλική σφαίρα βρήκε το ρολόι με τα δυο καπάκια στην τσέπη του χιτωνίου χωρίς να προχωρήσει μέσα.

Το ρολόι έγινε θρύψαλα και το χτύπημα ήταν πολύ δυνατό. Δυο μήνες έκανε ο πατέρας μου να συνέλθει. Το γεγονός έκανε εντύπωση και κάποιοι κάτοικοι της Καστάνιανης το θυμόνταν ως το 2005 που επισκέφτηκα το χωριό.

Στους πολέμους και γενικά στη ζωή συμβαίνουν οι πιο παράξενες συμπτώσεις, γι’ αυτό περιέγραψα κι εγώ αυτό το γεγονός.

Σ.Τ.

ΑΠΟ ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΤΟΥ DON BRUNO MARTIGNON
Υπολοχαγού ιερέα του τάγματος αλπινιστών "CIVIDALE"
της μεραρχίας JULIA.

Απόσπασμα από το βιβλίο του GUIDO AVIANI FULVIO

"ΤΑ ΦΑΝΤΑΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΩΟΥ" UDINE 2000.

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΑΠΟ ΤΑ ΙΤΑΛΙΚΑ ΧΡ. ΣΤΡΑΤΗΓΟΠΟΥΛΟΣ)

Συνέχεια από τα προηγούμενα

5ο ΜΕΡΟΣ

Από το ημερολόγιο του DON BRUNO

Ο αρχηγός της οικογένειας κάθησε πρώτος στο τραπέζι, φέρανε μια πύλινη κατσαρόλα με φασολάδα. Για να πώ την αλήθεια μέσα βρήκα λιγοστά φασόλια και όσο για το ζουμί δεν είχα χρόνο για να το δοκιμάσω. Μου δίδαξαν ότι η καλύτερη συνταγή είναι η όρεξη και σίγουρα αυτή ήταν η μόνη που δεν έλειπε. Όλοι μας πέρναμε με το κουτάλι μέσα από την κατσαρόλα, καταπίνοντας μια γουλιά ζουμί με ένα κομμάτι ψωμί, όμως η όρεξή μας απελευθερωμένη από κάθε εμπόδιο αύξανε αντί να μειώνεται. Αυτό το γεγονός έγινε αντιληπτό και έξω από τα πλαίσια κάθε τυπικότητας φρόντισαν να μας δώσουν ένα δεύτερο πιάτο με βραστές πατάτες και αλάτι. Μετά το δείπνο μείναμε να συζητήσουμε με τη βοήθεια ενός μικρού εγχειρίδιου ελληνικών φράσεων που έπρεπε να τις συνδυάσω μαζί ώστε να μπορέσω να

εκφράσω ένα πλήρες νόημα. Επετύχαινα τουλάχιστον να τους κάνω να γελάσουν. Η πιο αρμονική γλώσσα του κόσμου ήταν αυτή που μας διαιρούσε πεισματάρικα.

Όταν επέστρεψε ο διερμηνέας μαζί με άλλους του χωριού τότε η συζήτηση έγινε πιο πλατειά και έντονη. Ανακεφαλαιώνω την ουσία των συζητήσεων που έγιναν καθώς και των εντυπώσεων που αποκόμισα σχετικά με τους κατοίκους του Δίστρατου και της Πίνδου γενικώτερα.

Η ιστορία λέει ότι όλες οι προσπάθειες που έγιναν ώστε να εξελληνιστούν αυτοί οι άνθρωποι κατόρθωσαν να δημιουργήσουν ένα αμάγαλμα από γλώσσες και έθιμα χωρίς να μειώσουν αυτή την πνευματική απομάκρυνση και να αμβλύνουν αυτή την ασυμφωνία ζωής που πολλοί ερμήνευσαν σαν τάση και θέληση για μια πολιτική αυτονομία. Πιστεύω ότι η αρουμάνικη διάλεκτος της Πίνδου είναι όπως η μιρδική της Αλβανίας, δηλαδή υπέρηφανη για τις παραδόσεις της και ανυπότακτη όσο αφορά τις εξωτερικές

κυριαρχίες. Αυτά τα πράγματα τα γνώριζα ήδη, όμως ήθελα να εξακριβώσω τη δική τους αλήθεια, εξαιτίας αυτής της περιέργειας η οποία μας καταλαμβάνει όταν παρουσιάζεται η ευκαιρία να αντιπαραβάλουμε την μικρή αποσκευή κουλτούρας που διαθέτουμε με τα αντικειμενικά γεγονότα. Σχετικά με την ελληνική πολιτική ζωή παρατήρησα αδιαφορία ή άγνοια. Μου είπαν ότι οι διάφορες ελληνικές κυβερνήσεις είχαν κάνει πολύ λίγα ως τίποτα για τα συμφέροντά τους, ενώ αντίθετα βιάστηκαν να εγκαταστήσουν παντού στην Πίνδο ελληνικές οικογένειες τις οποίες διευκόλυναν με κάθε τρόπο. Παραπονούνταν για την έλλειψη δρόμων που εμπόδιζαν την ανάπτυξη των εμπορικών συναλλαγών με τις υπόλοιπες περιοχές και για ένα σωρό άλλα πράγματα τα οποία, για να συνοψίσω, προκαλούσαν ευθεία αντιπαράθεση με τους Έλληνες που είχαν εγκατασταθεί σε εκείνα τα μέρη, κυρίως για οικονομικούς λόγους.

Κατάλαβα, διαμέσου πολλών μικρών πραγμάτων που μου διηγήθηκαν, άλλες φορές ασήμαντα επεισόδια της οικιακής ζωής, άλλες φορές αφορούσαν μομφές σχετικά με διαπρατόμενες αδικίες, άλλα ακόμη αφορούσαν ανοικτές αντιπαλότητες, ότι η δυσαρέσκεια, επικαλυπτόμενη από την συμβίωση

της καθημερινής ζωής, εκρήγνυται όταν συγκεκριμένες συνθήκες ανοίγουν τις βαλβίδες ασφαλείας. Θα μπορούσε να ισχύει ότι παρόμοιοι συλλογισμοί έγιναν από τους συνομιλητές μου εξαιτίας της παρουσίας μου και δεν αρνούμαι αυτή την πιθανότητα, αλλά ένα γεγονός μπορεί να δείξει ότι όλες αυτές οι πολυλογίες δεν είχαν γίνει από καθαρό καιροσκοπισμό:

Όταν η διοίκηση της μεραρχίας μπήκε στο χωριό ζήτησε από τον πληθυσμό αν ήταν δυνατό να προμηθευτεί ψωμί για τους στρατιώτες και της δόθηκε η απάντηση ότι υπήρχε αλεύρι, αλλά όμως πολλές από τις οικογένειες που διέθεταν τους κατάλληλους φούρνους για ψήσιμο είχαν διαφύγει στο βουνό.

"Πέστε τους να επιστρέψουν", τους απαντήθηκε.

"Προσοχή", απάντησαν-"είναι Έλληνες".

Μια γυναίκα της οποίας η καταγωγή ήταν από την ιταλική Απουλία, μου είπαν ότι είχε οργανώσει τη συνάντηση με τους Ιταλούς επάνω στο γεφύρι, διέθεται στο σπίτι της μια μικρή αποθήκη με διάφορα πράγματα. Δεν ξέρω ακριβώς τι πράγματα αλλά σίγουρα υπήρχε κρασί. Οι πυροβολητές, όταν μπήκαν στο Δίσπρατο, έφαξαν σχεδόν παντού και βρέθηκαν επίσης στο σπίτι

αυτής της κυρίας και φυσικά είναι εύκολο να γίνει αντιληπτό που κατέληξε το κρασί.

Όταν η γυναίκα επέστρεψε στο σπίτι της, αντιλήφθηκε την κλοπή και έγινε έξαλλη. Από τις πολλές φράσεις που μπόρεσα να συλλέξω από πλευράς των συνομιλητών μου κατάλαβα ότι η κυρία αυτή φώναζε επί περίπου μισή ώρα αυτές τις λέξεις:

"Αν το είχαν κάνει οι Έλληνες, το ξέρω γιατί είναι ληστές, αλλά το ότι το έκαναν οι Ιταλοί αυτό δεν μπορώ να το χωνέψω με κανένα τρόπο".

Αρχισε να βρέχει, ακούγονταν τα καρφιά από τις μπότες των αλπινιστών που χτυπούσαν πάνω στις πέτρες του δρόμου. Και οι στρατιώτες επίσης έψαχναν ένα καταφύγιο για τη νύχτα. Η οικογένεια που με φιλοξενούσε σκέφτηκε να μας κρατήσει σπίτι της για τη νύχτα, έτσι μου δόθηκε η ευκαιρία να θαυμάσω ένα άλλο πράγμα: σε μια γωνιά του σπιτιού υπήρχε, όπως σε όλα τα ελληνικά σπίτια, ένα μικρό εικονοστάσιο. Ένα μικρό φως τρεσμόβηνε μπροστά από την καπνισμένη εικόνα της Παναγίας. Ο αρχηγός της οικογένειας τους συγκέντρωσε όλους μπροστά από την Παρθένο και άρχισε την προσευχή: ένα είδος λιτανείας στην οποία η χορωδία των μικρών παιδιών απαντούσε με σύντομες φράσεις. Κα-

τάλαβα μονάχα αυτή την επίκληση που ειπώθηκε ενώ έκαναν το σταυρό τους:

"Άγιος ο Θεός -Άγιος Ισχυρός-Άγιος αθάνατος-ελέησον ημάς".

Μου ήλθε στο μυαλό ο ύμνος "Te lucis ante terminum", επιθυμώντας να ενωθώ με την υποδειγματική ευλάβεια αυτών των ανθρώπων. Έξω ο άνεμος φυσούσε, χτυπούσε τα πανζούρια και μας δώριζε από τη σκεπή τις σταγόνες του νερού που έπεφταν.

3 Νοεμβρίου

Ενάντια στις άσχημες καιρικές συνθήκες της νύχτας, η 3 Νοεμβρίου ξημέρωσε με καθαρό καιρό. Μέσα σε έξι ώρες το αργότερο θα είχαμε φτάσει στη Βωβούσα.

Στην εμπροσθοφυλακή της φάλλαγγας βρίσκονταν ο 76ος λόχος, ακολουθούμενος από τον 16ο που κατά τη διάρκεια της νύχτας είχε κατέβει από τη Γομάρα. Ο 20ος λόχος που αντίθετα το βράδυ βρίσκονταν σκοπιά στο διάσελο, ήταν στη οπισθοφυλακή. Κοντά στο Δίστρατο είχαν παραμείνει, στα πιο σημαντικά σημεία, τα τμήματα των δύο άλλων λόχων: Ο Τολμέτσο κρατούσε τις πλαγιές στα ανατολικά, πάνω στη Βασιλίτσα, ενώ ο Τζεμόνα βρίσκονταν στα δυτικά του χωριού και κατελάμβανε την κορυφή 1609 και τις κοντινές πλαγιές.

Κατά τη διάρκεια του ταξιδιού είδα τους τρεις λόχους. Οι αλπινιστές δεν έκρυβαν πλέον τη πείνα τους. Τα σακίδια τους δεν περιείχαν πλέον τίποτε άλλο εκτός από σφαίρες. Κάποιος λόχος, όπως προείπα, μπόρεσε κατά κάποιο τρόπο να βολευτεί, αλλά όμως οι υπόλοιποι όταν εισήλθαν στο Δίστρατο δεν βρήκαν απολύτως τίποτα. Οι αλπινιστές διαθέτουν ένα αξιοθαύμαστο πνεύμα αντοχής στις κακουχίες, όμως, τώρα, κάτω από τη λέξη πείνα βρίσκονταν χωρίς αμφιβολία επίσης η ιδέα της κούρασης από το ασταμάτητο περπάτημα και το ζήτημα ότι εδώ και αρκετές ημέρες συνέχιζαν μια πορεία με τις στολές τους βρεγμένες και αστέγνωτες εξαιτίας των καιρικών συνθηκών. Το πρωινό χωρίς να τους επιφυλάσσει επιπλέον εκπλήξεις είχε συμβάλει στην εμφάνιση κάποιων εγωϊστικών θεωρήσεων που η γρήγορη εναλλαγή του τοπίου δεν επέτρεπε ώστε να εξαλειφθούν. Η καθαρότητα του αέρα, το απαλό φως που διαχέονταν διαμέσου του δάσους και έκανε να αστράφτουν τα βράχια κάτω από τα οποία περπατούσαμε, θα μπορούσαν να είχαν προκαλέσει τον έρωτα των ποιητών, όμως ο αλπινιστής που δεν εγκαταλείπεται στα όνειρα, όπως επίσης και στις υποθέσεις, αισθάνεται μονάχα αυτό που είναι παρόν.

Όλες μου οι λέξεις που είχαν στόχο να τους ενθαρρύνουν δεν είχαν πλέον καμ-

μιά χρησιμότητα. Μοίρασα τα λίγα καρδιά που είχα σαν τελευταίο ενθύμιο από το Δίστρατο και σε κάποιον έδωσα επίσης κάποια γουλιά κονιάκ που το κρέιτούσα για τους τραυματίες. Συνόδευε κάθε μου ενέργεια με ένα "Κάνε υπομονή, θα φτάσουν τα τρόφιμα, οι αξιωματικοί βρίσκονται στην ίδια ακριβώς κατάσταση", όμως ο αλπινιστής διαθέτει επίσης ένα πολύ οξύ ένστικτο:

"Εσείς να περιμένετε τα τρόφιμα" ήταν η απάντηση.

Στην κατηφόρα του Παλαιομονάστρου, στο δρόμο για το ξυλουργείο που βρίσκονταν δίπλα στο ποτάμι, συναντήσαμε ένα κοπάδι από πρόβατα που έβασκαν καθώς και αγριαχλαδιές. Ήταν απόλυτη καταστροφή για τα φτωχά ζώα καθώς και για τα ακόμη φτωχότερα δένδρα. Οι αλπινιστές απέδειξαν για ακόμη μια φορά, μετά από τόσα βουνά, ότι διαθέτουν πόδια σε καλή κατάσταση και ότι τα θύματα δεν τους βάραιναν διόλου φορτωμένα πάνω στα σακίδια τους. Πραγματοποιήσαμε μια ανάβαση πάνω στις πλαγιές του βουνού που οδηγώντας μας δυτικά προκαλούσε μια κυρτή εσοκάσπον στον ευρισκόμενο από κάτω του ποταμού. Αώο, ο 13ος λόχος πυροβολικού σταμάτησε και κατέβασε τα κομμάτια των κανονιών από τα μουλάρια. Από εκείνο το μέρος φαίνονταν πάρα πολύ ξεκάθαρα κατά μήκος του ποταμού, το χωριό τ

Βοβούσας. Βρισκόμουν μαζί με τους πυροβολητές, στους οποίους, σε εκείνο το τελευταίο κομμάτι του δρόμου, υπενθύμισα τις αξέχαστες επιδρομές στο μοναστήρι του Κούκες στην Αλβανία, ή καλύτερα στα βαρέλια με το κρασί του μοναστηριού, όταν έφτασε η διαταγή να τοποθετήσουμε δύο κανόνια και να κατεβάσουμε τα πυρομαχικά. Κάποιος πυροβολητής που είχε ήδη την κατσαρόλα του έτοιμη για να βράσει τα φασόλια που είχε προμηθευτεί στη Σαμαρίνα και κάποιος άλλος που είχε έτοιμο ένα τέταρτο της προβατίνας στη σούβλα αναγκάστηκαν να τα εγκαταλείψουν επιτόπου, όχι βέβαια χωρίς βλασφήμιες ενάντια στα κανόνια και στους Έλληνες. Ρίχθηκε μια βολή ... μια δεύτερη κατόπιν. Μια θέση

ελληνικού πολυβολείου τινάχθηκε στον αέρα. Ο διοικητής του λόχου, Ντε Ζάνι, με χαρά ήλθε και μου έδωσε τα κυάλια: "Δες, δές, τι ακρίβεια".

Κοίταξα με τα κυάλια και μου ανοίχτηκαν τα μάτια βλέποντας ότι ο 76ος λόχος θα έπρεπε να είχε συναντήσει αντίσταση. Χαιρέτησα με βιασύνη τους φίλους και επιτάχυνα το βήμα μου ώστε να φτάσω στο λόχο. Ήταν απόγευμα και τα βουνά μεταξύ των οποίων πέρναγαν το ποτάμι και ο μουλαρόδρομος αύξαναν το σκοτάδι. Συνάντησα τον λοχαγό Νταλεσάντρο ο οποίος μου είπε αμέσως:

"Υπάρχουν τραυματίες... θα τους βρείς προς το χωριό".

(Συνέχεια στο επόμενο)

Η Χορωδία της Κόνιτσας στο Δίστρατο

Κάθε χρόνο αρχές Σεπτεμβρίου ανοίγουν τα σχολεία, το ίδιο και η χορωδία του Πνευματικού Κέντρου Κόνιτσας. Με το κάλεσμα του Δασκάλου μας ξεκινήσαμε τις πρόβες.

Χαρά μας μεγάλη που ήρθανε καινούργια πρόσωπα στην χορωδία και με ζήλο αρχίσαμε τις πρόβες. Ξαναθυμηθήκαμε τα παλιά και αρχίσαμε να μαθαίνουμε κανούργια τραγούδια.

Σκοπός μας είναι να είμαστε σε κάθε κάλεσμα παρουσίας έτοιμοι. Και το κάλεσμα ήρθε γρήγορα.

Το Δίστρατο μέσω του προέδρου του κ. Παγανιά Κων/νου, μας κάλεσε στο χωριό να πάμε να τραγουδήσουμε.

Ετοιμαστήκαμε, μάθαμε τα τραγούδια που τραγουδούν στον τόπο του, και αναχωρήσαμε Σάββατο 22 Σεπτεμβρίου.

Η διαδρομή υπέροχη αρχίζοντας από το χωριό Πηγή με το καταπράσινο τοπίο. Λυπηθήκαμε όμως βλέποντας την καταστροφή της κατασκήνωσης, δικαιωθήκαμε αντικρίζοντας τα χωριά Ελεύθερο, Πάδες, Παλαιοσέλλι, Άρματα, όμορφα χωριά, και άγρια τοπία.

Τελευταία αντικρίσαμε το χωριό Δίστρατο. Στην είσοδο του χωριού μας περίμεναν με αρχηγό τον Πρόεδρο κ. Παγανιά όλοι οι χωριανοί. Η γραφική πλατεία ήταν ο χώρος που θα γινόταν η εκδήλωση.

Πήραμε θέση και αρχίσαμε να τραγουδάμε. Χαιρόσουν να βλέπει αυτούς ανθρώπους να μας χαίρονται, να τραγουδούν μαζί μας και να μας χειροκροτούν ασταμάτητα.

Τελειώνοντας η εκδήλωση μπήκαμε

στο καφενείο όπου και συνήχιστηκε το γλέντι με φαγητό, κρασί του τόπου, τραγούδια και χορό.

Πρώτος άρχισε το τραγούδι και το χορό ο πρόεδρος ασταμάτητος και ακούραστος και πίσω του ακολούθησε όλο το χωριό.

Έκπληξη όμως στην εκδήλωση ήταν η παρουσία είκοσι νέων παιδιών που μένουν στο χωριό και ήξεραν και τα τραγούδια, και τους χορούς, ήταν υπέροχοι.

Ένα κάλεσμα αγνό φιλόξενο, εγκάρδιο, ας είναι καλά το Δίστρατο και οι πρόεδρός τους που μας έδωσε δύναμη και κουράγιο να ενισχύσουμε την χορωδία με την παρουσία μας γιατί είναι και για την Κόνιτσα, μεγάλο πολιτιστικό γεγονός η χορωδία.

Ένα θερμό ευχαριστώ στον χορηγό αυτής της εκδήλωσης που ήταν ο Τ.Ε.Δ.Κ. Ιωαννίνων, και ελπίζουμε να έχουμε πολλές τέτοιες ευκαιρίες, γιατί αυτές οι εκδηλώσεις μας δίνουν δύναμη και κουράγιο, ώστε να προβάλλουμε το Δήμο Κόνιτσας.

ΟΛΓΑ Π. ΧΟΥΦ

ΑΡΜΕΝΙΣΜΑ - ΑΙΓΝΑΝΤΕΜΑ ΖΩΗΣ ΟΤΑΝ ΟΙ ΡΙΖΕΣ ΕΜΠΝΕΟΥΝ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΕΣ, ΑΙΩΝΙΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΕΣ ΑΞΙΕΣ

ΒΑΘΥ ΚΟΙΤΑΓΜΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΗ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΠΑΠΑ
ΚΑΙ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗ - ΕΝΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

ΤΟΥ ΚΩΣΤΑ ΓΡΗΓ. ΘΕΟΛΟΓΟΥ ΠΡ. Δ/ΝΤΗ ΛΥΚΕΙΟΥ

Η κοινή Διακήρυξη Πάπα και Πατριάρχη είναι η τελευταία λέξη και ο καλύτερος λόγος που ακούστηκε από εκκλησιαστικά ηγετικά χείλη στον καιρό μας.

Συνδυάζει ανοικτότητα και ταυτότητα, πίστη στην παράδοση και εμπιστοσύνη στο μέλλον, λατρεία στο θεό και διακονία στον άνθρωπο, πολιτική ευθύνη και Πολιτιστική συμμετοχή στις ωδίνες της Ιστορίας και στις ωδίνες των ανθρώπων σήμερα”.

(ΜΑΡΙΟΣ Π. ΜΠΕΓΖΟΣ, Καθηγητής Συγκριτικής Φιλοσοφίας της Θρησκείας του Πανεπιστημίου Αθηνών).

Στις 30 Νοεμβρίου 2006 έγινε η επίσκεψη του Πάπα κ.κ. ΒΕΝΕΔΙΚΤΟΥ του ΙΣΤ΄ στον Οικουμενικό Πατριάρχη κ.κ. ΒΑΡΘΟΛΩΜΑΙΟ στην Κωνσταντινούπολη.

Εδώ στον ευλογημένο τούτο τόπο της Νέας Ρώμης που συναντήθηκαν το αρχαίο Ιωνικό (Ελληνικό) πνεύμα με το χριστιανισμό, που τα δύο έσμιξαν και έγιναν ένα όπως ο ήλιος και το φως και απετέλεσαν την πολιτιστική κληρονομιά της Ευρώπης και όλου του κόσμου - οι

δυο προκαθήμενοι: “Αξιολόγησαν θετικά την πορεία προς τη διαμόρφωση της Ευρωπαϊκής Ενώσεως. Τόνισαν την αξία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ιδίως τη θρησκευτική ελευθερία, η οποία αποτελεί απόδειξη και εγγύηση του σεβασμού κάθε ελευθερίας. Και συναποφάσισαν ότι πρέπει να προστατεύονται οι μειονότητες με τις πολιτιστικές παραδόσεις και τις θρησκευτικές ιδιαιτερότητές τους.

Επεσήμαναν ότι ορθόδοξοι και Ρωμαιοκαθολικοί οφείλουν και παραμένουν ανοικτοί στις άλλες θρησκείες και να ενώσουν τις προσπάθειές τους για τη διαφύλαξη των χριστιανικών ριζών, παραδόσεων και αξιών, ώστε να διασφαλίσουν το σεβασμό της ιστορίας και να συμβάλουν στον πολιτισμό της μελλοντικής Ευρώπης και στην ποιότητα των ανθρωπίνων σχέσεων σ’ όλα τα επίπεδα.

Μύστες του ευαγγελικού μηνύματος της αγάπης και της δικαιοσύνης έστρεψαν το νου και την καρδιά τους με αγωνία στους τόπους που κυριαρχούν οι πόλεμοι, η τρομοκρατία και η πείνα, η εκμετάλλευση των φτωχών, των μετανα-

στατών, των γυναικών και των παιδιών. Και κάλεσαν σε επανάσταση συνειδήσεων και τους ορθόδοξους και τους Ρωμαιοκαθολικούς να λάβουν από κοινού δράση για το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων όλων ανεξαιρέτως των ανθρώπων. Και τάχθηκαν υπέρ της προστασίας της ανθρώπινης ζωής από το φόνο των αθώων, όταν μάλιστα αυτός τελείται στο όνομα του Θεού.

Τόνισαν την ανάγκη αποκατάστασης της Ειρήνης, της δικαιοσύνης, της αγάπης και της ελευθερίας σ' όλο τον πλανήτη και τη συνεργασία μεταξύ των λαών, οι δε εκκλησίες και οι θρησκείες να ενθαρρύνουν το διαθρησκευτικό διάλογο με σκοπό την καταπολέμηση της βίας και των κάθε μορφής διακρίσεων.

Εξέφρασαν την ανησυχία και την αγωνία τους για το μεγάλο κίνδυνο από την καταστροφή του φυσικού περιβάλλοντος. Επεσήμαναν τις αρνητικές συνέπειες για την ανθρωπότητα εξαιτίας της "ανεξέλεγκτης οικονομικής και τεχνολογικής προόδου" και ότι η φροντίδα του ανθρώπου για το φυσικό περιβάλλον αποτελεί ύψιστον καθήκον σεβασμού στη δημιουργία και στον υλικό κόσμο.

Διακήρυξε ότι χρέος των εκκλησιών είναι να μεταφέρουν το μήνυμα του Ι. Ευαγγελίου στον σύγχρονο κόσμο και στις χριστιανικές χώρες, στις οποίες πα-

ρατηρείται έξαρση της εκκοσμίκευσης του σχετικισμού και αυτού ακόμη του μηδενισμού, ιδιαίτερα στη Δύση. Και ότι η κοινή κληρονομιά των παραδόσεων και των δύο εκκλησιών πρέπει να λάβει υπ' όψη τις σύγχρονες πολιτιστικές τάσεις, τις αναζητήσεις και τα προβλήματα των ανθρώπων σήμερα".

Και οι δύο τους με τον τρόπο τους εξέφρασαν τη βούληση της απαγκίστρωσης των εκκλησιών τους από το κράτος και τον κομματισμό. Γιατί, κατά τον κορυφαίο Θεολόγο στοχαστή και Πανεπιστημιακό Δάσκαλο ΜΑΡΙΟ Π. ΜΠΕΓΓΙΖΟ: "Η εκκλησία ως φορέας της πίστης κινείται εντός της πολιτικής χωρίς όμως ποτέ να κομματίζεται και δίχως να μεροληπεί παραταξιακά. Σε καμμία περίπτωση η πίστη δεν είναι απολιτική, δηλαδή δεν αιωρείται στον ασφαλή αιθέρα κάποιου δήθεν υπερουράνιου τόπου μακριά από την περίκαυστη ζώνη της τραγικής πραγματικότητας της εποχής μας. Η εκκλησία δεν είναι "εκ του κοσμού τούτου" κατά τη ρητή διατύπωση του θεανθρώπου ιδρυτή της, αλλά κατά την εξίσου απερίφραστη ρήση του ιδίου η εκκλησία είναι: "εν τω κόσμω", δηλαδή εντός της εποχής της. Η πίστη είναι ενώπιον της πολιτικής και καλείται να λαμβάνει θέση στα δρώμενα της ιστορίας, παραμένοντας στο πλευρό των θυμάτων της ιστορίας, επικρίνοντας τους

θύτες τους και δικαιώνοντας το αθώο και ανίσχυρο θύμα ενώπιον του εκάστοτε πανίσχυρου θύτη του”.

Ως προς την ένωση των εκκλησιών ανανεώθηκε η δέσμευση για την πλήρη “μετ’ αλλήλων κοινωνία με αμοιβαίο σεβασμό των ιδιαίτερων παραδόσεων”.

Για δε το χρονικό ορίζοντα της πλήρους ενότητας χρησιμοποιείται η περίτεχνη διατύπωση: “όταν και όπως θελήσει τούτο ο θεός. Τότε θα δυνηθώμεν να ευφρανθώμεν και να αγαλλιασθώμεν αληθώς...”.

Από τη γείτονα χώρα ζητείται ο σεβασμός της οικουμενικότητας του πατριαρχείου, η επαναλειτουργία της θεολογικής Σχολής της Χάλκης, η κατοχύρωση των κληροδοτημάτων κ.λ.π. Αλλά και στη δική μας χώρα πρέπει επιτέλους να ανεγερθεί τέμενος στην Αθήνα.

Τόσο η Διακήρυξη των προκαθημένων όσο και η Ανάπτυξη της Θεολογίας στο Παγκόσμιο Συμβούλιο των Εκκλησιών (Π.Σ.Ε.), το οποίο έγινε στο Πόρτο Αλέγκρε της Βραζιλίας, το οποίο άρχισε με την προσευχή: “Θεέ στην δόξα σου μεταμόρφωσε τον κόσμο” έγιναν εντός χώρου και χρόνου, εντός της Ιστορίας από την οποία επηρεάζονται και την οποία επηρεάζουν για τον ΕΞΑΝΘΡΩΠΙΣΜΟ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗΣ - ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ, που στοχεύει: Στην αειφόρο ανάπτυξη του

πλανήτη, στην προστασία του περιβάλλοντος, στην ενδυνάμωση της κοινωνίας των πολιτών με αλληλεγγύη, ειρήνη, δικαιοσύνη, ελευθερία και στην επαναθεμελίωση της παράδοσης με νόημα Ζωής και Ελπίδας.

Η δε Παράδοση, κατά τον ποιμένα του στοχασμού, της ειρήνης, της δικαιοσύνης και της δημιουργίας Αρχιεπίσκοπο Τιράνων και Πάσης Αλβανίας κ.κ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟ: “... Αποτελεί το όραμα που ενατενίζει το όλον, τη στάση και τη μαρτυρία, που αγκαλιάζει τα πάντα, ολόκληρη τη ζωή, σε όλες τις διαστάσεις και το νόημά της...”.

Όλα όμως αυτά για να γίνουν πραγματικότητα απαιτούν τεράστια ευρυμάθεια και άνοιγμα στο σύγχρονο άνθρωπο, στη σύγχρονη πολιτική και στη συμμετοχή μας στις ωδίνες της ιστορίας.

Δια αγνοώ ότι υπάρχουν πολλοί που δεν συμμερίζονται την “εν ημίν ελπίδα” και δεν πολυσυγκινούνται από τέτοιες ευγενείς και θεάρεστες προσπάθειες.

Τούτο συμβαίνει, γιατί μέσα στο χριστιανικό χώρο αναπτύχθηκαν πολλές τάσεις πνευματικότητας. Και διάφορες άλλες πολιτικές και φιλοσοφικές θεωρίες που έχουν σκιάσει το όραμα του χριστιανισμού.

Δεν πρέπει να διαλανθάνει όμως της μνήμης μας ότι η ιστορική χριστιανοσύ-

νη (εκκλησίες) στο πέρασμα του χρόνου το Λόγο της Αγάπης, της Ειρήνης, της δικαιοσύνης και του ελέους του Θεανθρώπου τους μετέτρεψαν σε πυρά και μάχαιρα. (Αποικιοκρατίες, Σταυροφορίες, ιεροί πόλεμοι, ανοχή δουλεμπορίου, πυρά, σιμωνία, εκφυλιστικά φαινόμενα, σφικτοί εναγκαλισμοί και με τις πιο σκληρές εξουσίες των λαών, νοθείες και πλαστογραφίες του Ευαγγελικού μηνύματος, αφορισμοί στημένες καταγγελίες και στον Καίσαρα και στη Σύνοδο εναντίον Κληρικών και λαϊκών θεολόγων, φορέων του Πνευματικο-Κοινωνικού χριστιανισμού με τις κατηγορίες “αιρετικοί” και φορείς “Μαρξιστικής Θεολογίας”, με απώτερο στόχο την ηθική και επαγγελματική τους εξόντωση: “Άγιοι μάρτυρες πρεσβεύσατε υπέρ ημών”.

Τούτο φυσικά δεν το αρνούνται ούτε οι επιμελέστεροι αναδρομικοί εξωραϊστές της ιστορίας του χριστιανισμού. Παρά ταύτα εκατομμύρια πιστών προστρέχουν στις Εκκλησίες και συμμετέχουν στα Μυστήρια της Εκκλησίας. Γιατί μόνο εκεί ανακουφίζονται από την απόγνωση και την απελπισία και βρίσκουν “το θεμέλιο νόημα της ζωής τους”.

Νυν καιρός ευπρόσδεκτος για αλλαγή πορείας: Βάζοντας δίπλα στην πίστη και τη λογική να ζητήσουμε συγχώρεση και από το Θεό και από τους λαούς της γης

για τα λάθη μας.

Και με πυξίδα προσανατολισμού το στοχασμό του σημαντικού φιλοσόφου Kierkegaard, ο οποίος οριοθετεί τη σχέση του χθες με το σήμερα, αλλά και του αύριο: “Τη ζωή τη βιώνουμε απευθύνοντας προς τα εμπρός, αλλά την κατανοούμε κοιτάζοντας και προς τα πίσω να λάβουμε πολιτική ευθύνη και πολιτική συμμετοχή στις ωδίνες της ιστορίας και στις ωδύνες των ανθρώπων.

Έως ότου πραγματωθεί το θέλημα του Θεού: “Πιστεύω... εις μίαν Αγία καθολικήν και Αποστολικήν Εκκλησίαν...” απαρέγκλιτοι συνοδοιπόροι μας είναι: “Η παρέμβαση του εμπειρότατου πολιτικού και στοχαστή Προέδρου της Δημοκρατίας κ.κ. ΚΑΡΟΛΟΥ ΠΑΠΟΥΛΙΑ στο Στρασβούργο για τις ατομικές ελευθερίες και τα δικαιώματα του Ευρωπαίου πολίτη: “Η πραγματικότητα σήμερα σε μεγάλο μέρος της ένωσης είναι δύσκολη. Παρά τον αγώνα εναντίον της ανεργίας, οι μικρές επιτυχίες δεν είναι αρκετές για την αντιμετώπιση του μεγάλου αυτού προβλήματος. Αν να αυξάνονται οι θέσεις, εργασίας, αναβαίνουν σε αρκετές χώρες οι δείκτες της ανεργίας. Αντί να αποκτούν μεγαλύτερη κοινωνική προστασία οι ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού, δημιουργούνται μεγαλύτερες στρατιές αποκλεισμένων. Αντί να αναβαθμίζεται η ποιότητα

για όλους, βαθαίνουν οι διαχωριστικές γραμμές σε κοινωνίες δύο τρίτων.

Γεγονός είναι ότι καμιά στρατηγική ανάπτυξης δεν πρόκειται να έχει αποτέλεσμα αν δεν είναι ανθρωποκεντρική, δεν ξεκινά από την αρχή της προστασίας των αδυνάτων και δεν προσλαμβάνει τη διεθνή πραγματικότητα στον χώρο όπου η λειτουργία της αγοράς δεν θα είναι ο μοναδικός ρυθμιστικός παράγοντας. Όπως έχει δείξει η ιστορική πείρα μπορεί τότε να δημιουργούνται επικίνδυνες δυναμικές εκτός του Πολιτικού συστήματος. Οι ανθρώπινες κοινωνίες έχουν περάσει από διάφορες φάσεις κυρίαρχων οικονομικών θεωριών. Όταν όμως δεν ακούστηκε η φωνή των λαών, οι εντάσεις και οι ανατροπές σάρωσαν και θεωρίες και θεωρητικούς”.

Οι βαθυστόχαστοι συνειρμοί του προτοπόρου του νεοελληνικού διαφωτισμού αείμνηστου ΕΥΓΕΝΙΟΥ ΒΟΥΛΓΑΡΗ “Περί ανεξιθρησκείας και περί ανοχής των ετεροθρήσκων: “... Έκαστος των πιστών καθ’ εαυτόν εν μέρει θεωρούμενος, πρέπει να είναι προς τους ετερόφρονες και ζηλωτής και προσεκτικός· πλην και το εν και το άλλο μετά ευλογιστίας και συνέσεως, μετά επιεικείας και μετριότητας. Έστω ο πιστός ζηλωτής, αλλά μη λοίδωρος της αλλοιρίας, θρησκείας και δόξης, μηδέ υβριστικός. Επειδή τι κέρδος το να εξυβρίζει τις α-

λόγως, και να καταβλασφημεί ασέλγως τα των ετεροδόξων φρονήματα;”. Ερώτημα που περιμένει τις λογικές του απαντήσεις.

Η δήλωση του σημερινού Γενικού Γραμματέα του Κ.Κ. Ρωσίας, στην διεκδίκηση της προεδρίας της Δημοκρατίας της Ρωσίας, ΓΚΕΝΑΝΤΙ ΖΙΟΥΓΚΑΝΩΦ, η οποία έχει πολλούς αποδέκτες: “Χωρίς την ορθόδοξη Εκκλησία δεν υπάρχει η ιστορία της Ρωσίας. Εκεί είναι η δύναμη του Έθνους”. Και συνεχίζει: “.. Για μένα Θεός σημαίνει καλοσύνη, αλήθεια, δικαιοσύνη, ομορφιά ... όμως τις δικές μου ιδέες δεν τις επιβάλλω σε κανένα. Την ορθόδοξη Εκκλησία το κόμμα μας τη σέβεται. Χωρίς αυτή δεν υπάρχει η ιστορία της Ρωσίας... Είμαι κομμουνιστής!!” (Ελευθεροτυπία 25-2-1996).

Ο εναγώνιος βαθυστόχαστος λόγος (18-4-1994) του Παναγιωτάτου Οικουμενικού Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως κ.κ. ΒΑΡΘΟΛΩΜΑΙΟΥ στο Στρασβούργο στο ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ: “... Υμείς έχετε την μεγάλην και ιστορικήν αποστολήν να οργανώσετε την ενότητα των λαών της Ευρώπης εν ειρήνη και δικαιοσύνη και δημοκρατία, όπερ εντέλει σημαίνει εν αλληλεγγύη και εν αγάπη...” Και συνεχίζει: “... ότι η πολιτική ενότητα χωριζομένη του πολιτισμού, δηλαδή του θεμελίου νοή-

ματος των ανθρωπίνων σχέσεων είναι αδύνατον να οδηγήσει εις το κατόρθωμα της ενιαίας Ευρώπης. Η σκοπούμενη ενότητα των λαών της Ευρώπης δεν δύναται να συντελεσθεί παρά μόνο ως ενότητα εν τη κοινωνία Κοινού νοήματος του βίου, ενοειδούς στοιχείου των ανθρωπίνων σχέσεων”.

“Παρά τας κοσμογονικές αλλαγές εν τη Ευρωπαϊκή ιστορία, παλαιά και Νέα Ρώμη, εξακολουθούν να αποτελούν τους άξονες αναφοράς και ενότητας του πολιτισμού της Ευρώπης. Ομιλούμεν δια το θεμέλιο νόημα της ενότητας, όχι δια την ιδεολογικήν αλλοτρίωσιν του νοήματος εις θρησκευτικά και πολιτικά δόγματα, η οποία οδηγεί πολλάκις εις απολυτικοποίησιν εθνικιστικών και φυλετικών ιδιαιτεροτήτων.

Επιτρέψατε ημίν να πιστεύσωμεν ότι η Ευρωπαϊκή ενοποίησης δεν θα καταστεί δυνατή, εάν πρωτανεύσουν τοιούτου είδους απολυτοποιήσεις...”.

Είθε οι κυρίως συντελεσταί της Ευρωπαϊκής ενοποιήσεως. Εις υμάς ως πολιτικούς ηγέτες, μάλιστα δε ως ασκούντας την νομοθετικήν εξουσίαν, ανήκει το χρέος όπως μεριμνήσετε δια την προστασίαν των αδυνάτων και των

πάσης φύσεως μειονοτήτων, την διασφάλισιν της Ελευθερίας της σκέψεως και του λόγου, ως και της διακινήσεως και εγκαταστάσεως των προσώπων, εκεί όπου αι φυσικαί, πνευματικά και κοινωνικά ανάγκαι, το επιβάλλουν γενικώς δε το χρέος της δημιουργίας των συνθηκών εκείνων, αι οποία θα επιτρέψουν την προώθησιν της συνεργασίας και ενότητας μεταξύ των λαών και των ανθρώπων. Συναφές προς τούτο είναι και το χρέος όπως μειωθεί η και αρθεί η ανισότης της αναπτύξεως, η οποία παρατηρείται μεταξύ του πλουσίου «αναπτυγμένου κόσμου» και του υπό ανάπτυξιν τοιούτου. Η τοιαύτη ανισότης εγκυμονεί κινδύνους δια το μέλλον της ανθρωπότητας. Η Ηνωμένη Ευρώπη δεν μπορεί να είναι μόνο σχεδιασμός ενιαίας οικονομικής αναπτύξεως και προγραμματισμός ενιαίας αμυντικής πολιτικής.

Εκ των πραγμάτων το όραμα απαιτεί και ενιαίαν κοινωνικήν πολιτικήν ειρηνικήν και γονίμου συνεργασίας των Ευρωπαϊκών λαών. Το αίτημα είναι πολιτισμικόν. Αίτημα νοήματος των διανθρωπίνων σχέσεων...” ΓΕΝΟΙΤΟ. ΑΜΗΝ.

ΤΟ 3ο ΑΝΤΑΜΩΜΑ ΚΑΙ ΤΟ ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΚΟΝΙΤΣΑΣ ΕΤΟΥΣ 1967

Οι απόφοιτοι του Γυμνασίου Κόνιτσας του 1967 ξανάζησαν για 3η φορά τα «εφηβικά τους χρόνια», ξαναζωντάνεψαν τις αναμνήσεις, ένιωσαν την χαρά και την συγκίνηση σ' αυτό το αντάμωμα. Υπάρχουμε και εμείς του '67 που νιώθουμε ακόμα αγάπη για τον τόπο μας, συγκίνηση για τους ανθρώπους που ζήσαμε μαζί τα παιδικά μας χρόνια, λαχτάρα για την αναζήτηση προόδου και επιτυχίας των συμμαθητών μας και περηφάνια στην κυριολεξία για την καταξίωσή των. Γέμισε η πλατεία της

Κόνιτσας πάλι με «παιδιά». Μοναδικές εικόνες χαράς και συγκίνησης ξεδιπλώνονται αυτό το ηλιόλουστο απόγευμα του Σαββάτου. Είναι η πρώτη μέρα της συνάντησης, 11 Αυγούστου 2007. Αγκαλιές και φιλιές με μοναδικές εικόνες πρώτης συνάντησης - έχουν περάσει σαράντα χρόνια - φτιάχνουν την ατμόσφαιρα ακόμα πιο ζεστή και ωραία. Το πρόγραμμα του ανταμώματος 11, 12 και 13 Αυγούστου ξεδιπλώνεται σιγά -σιγά. Μετά την πλατεία όλοι μαζί θα ξεκινήσουμε για το «Μπουραζάνι» για το γραφικό κα-

φενεδάκι «Πανωραία» δίπλα στα κρύα και καθαρά νερά του ποταμού Βοιδομάτι - Αώου. Κάτω από την σκιά του πλάτανου θα πιούμε το καφεδάκι, το γλυκό του κουταλιού, το κρύο νερό. Σένα μεγάλο τραπέζι συζητούμε, γελούμε, ρωτάμε, ξαναγνωρίζομαστε, γινόμαστε πάλι μαθητές.

Εδώ θα κάνω και μία αναφορά σε ένα ποίημα του συμμαθητή μας Αθανάσιου Μούχου το οποίο περιγράφει όμορφα τα μαθητικά μας χρόνια καθώς και την επιτυχημένη σταδιοδρομία άλλων των συμμαθητών και συμμαθητριών μας με τίτλο:

ΣΥΜΜΑΘΗΤΕΣ

Αγαπητοί συμμαθητές, αυτήν εδώ την ώρα όπου όλοι προστρέξαμε πρόθυμα απ' όλη τη χώρα αισθάνομαι μεγάλη χαρά που βρίσκομαι κοντά σας κι είναι αμοιβαία η χαρά και τα αισθήματά σας Σε μένα ανατέθηκε να κάνω την εισήγηση αν πω και κάτι πειραχτικό δεν θέλω παρεξήγηση Θα εισηγηθώ ποιητικά για να σας προκαλέσω και τα παλιά στη μνήμη σας ώρα να ανακαλέσω Τριάντα χρόνια πέρασαν, για να το θυμηθούμε πως πρέπει ν' ανταμώσουμε κάποτε να τα πούμε Να θυμηθούμε τα παλιά στην τελευταία τάξη να πούμε και για το παρόν που τόσο μας έχει αλλάξει Να πούμε για τις τρέλες μας και για τους έρωτές μας για το παλιό γυμνάσιο και τους καθηγητές μας Και πρώτα απ' όλα θα σας πω για το μέγα Γκαρβαέλα που η μορφή του κόλλησε στη μνήμη μου σαν βδέλλα Εκείνη η φαλάκρα του η επιβλητικότητά του η άγρια κι αυστηρή φωνή είναι η ταυτότητά του Θυμάμαι ακόμη ένα κοντό, καχεκτικό θεολόγο

που ενώ το μπόι του ' λειπε , έκανε το λόρδο Το όνομά του Καραμπέρης, δύο παλτά φορούσε και όταν η χούντα ζέσπασε απ' τη χαρά πηδούσε Είχαμε ακόμα φιλόλογο , το Νίκο το Ρεμπέλη που είχε ύφος σοφιστή και μορφασμό τεμπέλη Επίσης για φιλόλογο είχαμε το Βακόλα πάντοτε χαμογελαστό και βολικό σε όλα Στην ώρα του Μουδόπουλου βάζαμε ζυπνητήρι και κάτω απ' το υπόγειο κάναμε μπανιστήρι Κάποιοι από μας τότε ήθελαν τις συμμαθήτριές μας και μερικοί άλλοι κοίταζαν λίγο μικρότερές μας Τότε όμως ήταν δύσκολη η επικοινωνία και το να πιάσεις γκόμενα φαινόταν ουτοπία Το 67 τελειώσαμε κι αλλάξαμε πορεία και καθένας έγραψε δική του ιστορία Άλλος γιατρός σπούδασε κι άλλος δικηγόρος Ο Νιονιός έγινε παπάς και ο Κλης αστυνόμος Βγάλαμε κι ένα μουσικό , το Βιολιστή Οικονόμου και τον Τσακτάνη νομικό και φύλακα του νόμου Ο Πριμπκύρης έφορας στην ΕΠΙΔΑ τα πιάνει κι ο Ζιώγας οδοντίατρος μασέλες να μας κάνει Ο Λάκης άφησε μαλλιά κι ο Μάρραιπ τα γένια για αυτό κι οι δυό τους θέλουνε ένα ζευγάρι χτένια Ο Πούπος έγινε φυσικός μα σκάλωσε στην ΕΜΥ και κάθε μέρα στην TV για τον καιρό μας βγαίνει Άλλοι βγήκαν μηχανικοί, δάσκαλοι καθηγητάδες άλλοι μείναν ανύπανδροι κι άλλοι έγιναν μπαμπάδες Δεν ξέρω οι συμμαθήτριες πως έχουν καταντίσει και αν τη σιλουέτα τους έχουν διατηρήσει Πάντως κι αυτές σπουδάσανε και βγήκαν προκομμένες εύχομαι στους συζύγους τους μην είναι απατημένες.

Το ποίημα γράφτηκε με την ευκαιρία της 1ης συνάντησης της 13ης Αυγούστου 1997 και αφιερώθηκε από το Θανάση Μούχο σε όλους τους συμμαθητές και τις συμμαθήτριες.

Αφήνουμε το καφενεδάκι για να συνεχίσουμε το πρόγραμμά μας.

Η διαδρομή δίπλα στο ποτάμι για το μοναστήρι της Μολυβδοσκεπάστης είναι φανταστική. Οι ακτίδες του ήλιου δύσκολα ξεπροβάλλουν από την πυκνή φυλλωσιά των δένδρων. Το μοναστήρι είναι ανοικτό. Η φιλοξενία της Μονής εντυπωσιακή και αξιοπρόσεκτη. Μετά το προσκύνημα και την γνωριμία με τον περιβάλλοντα χώρο συγκεντρωθήκαμε γύρω από τον μοναχό Γεώργιο όπου ενημερωθήκαμε για το ιστορικό της Μονής. Ήταν αργά το απόγευμα όταν βγάλαμε αναμνηστικές φωτογραφίες έξω από το προαύλιο. Ευχαριστούμε τον Ηγούμενο Θεόδωρο και τους μοναχούς για την φιλοξενία και την ενημέρωση με ευχές για μια ακόμη ομαδική επίσκεψη σύντομα.

Η πρώτη σελίδα του προγράμματος έκλεισε με επιτυχία. Η δεύτερη σελίδα ξεκίνησε το μεσημέρι της Κυριακής στην ταβέρνα «Βοιδομάτης» (Μερσίνα) δίπλα στο ποτάμι Βοιδομάτης του χωριού Κλειδωνιά. Από της 11 η ώρα το πρωί άρχισε η προσέλευση των «μαθητών». Σ' ένα όμορφο διαμορφωμένο κάδρο είχαν τοποθετηθεί αναμνηστικές φωτογραφίες από το 1967, από το πρώτο αντίμωμα του 1997 και από το δεύτερο αντίμωμα του 2002. Ένα μεγάλο πανό με τίτλο

«Απόφοιτοι Γυμνασίου Κόνιτσας έτους 1967» ήταν οδηγός στο χώρο της συνάντησης. Ένα μεγάλο στολισμένο με λουλούδια εποχής τραπέζι για 50 άτομα ήταν έτοιμο να μας φιλοξενήσει. Το τραπέζι γέμισε και μία αναμνηστική κάρτα με φωτογραφίες και ονόματα της τάξης του 67 και των άλλων συναντήσεων μοιράστηκε σε όλους. Ξανάζησε η στιγμή του απουσιολόγιου.

1. ΑΝΔΡΕΟΥ ΗΛΙΑΣ
2. ΒΑΓΕΝΑ ΕΙΡΗΝΗ
3. ΒΑΣΑΚΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ
4. ΒΕΖΑΛΗΣ ΑΧΙΛΛΕΑΣ
5. ΒΕΖΑΛΗΣ ΠΑΣΧΑΛΗΣ
6. ΓΑΡΟΥ ΖΩΗ
7. ΓΚΟΥΝΤΑ ΧΡΥΣΑΝΘΗ
8. ΖΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ
9. ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΥ ΚΥΡΙΑΚΟΥΛΑ
10. ΖΙΩΓΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
11. ΖΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
12. ΖΩΤΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ
13. ΖΩΤΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
14. ΙΩΑΝΝΟΥ ΣΤΑΥΡΟΣ
15. ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ ΚΩΣΤΑΝΤΟΥΛΑ
16. ΚΑΡΑΤΖΗΜΟΥ ΜΙΡΑΝΤΑ
17. ΚΟΥΣΙΟΥ ΛΟΥΙΖΑ
18. ΚΟΥΤΡΟΥΜΠΙΝΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ
19. ΛΕΚΚΑ ΚΩΣΤΑΝΤΙΝΙΑ
20. ΛΙΑΠΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ
21. ΜΑΤΣΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ
22. ΜΕΛΚΟΝΙΑΝ ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΜΙΣΑΚ
23. ΜΟΥΧΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
24. ΜΠΑΛΑΣΚΑ ΜΑΡΙΑΝΘΗ
25. ΜΠΑΡΜΠΟΥΤΗ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ
26. ΜΠΕΡΕΣΦΟΡΔ - ΜΑΡΡΑΙΗ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

27. ΝΙΚΟΠΟΥΛΟΣ ΑΡΙΣΤΟΚΛΗΣ
28. ΝΤΑΦΛΗΣ ΜΙΧΑΗΛ
29. ΝΤΕΝΤΟΠΟΥΛΟΥ ΕΛΕΝΗ
30. ΝΤΟΥΤΣΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ
31. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΧΡΗΣΤΟΣ
32. ΠΑΓΟΥΡΤΖΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
33. ΠΑΠΑΔΙΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
34. ΠΑΠΠΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
35. ΠΡΙΜΙΚΥΡΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
36. ΡΟΥΣΗ ΑΘΑΝΑΣΙΑ
37. ΤΑΤΣΗΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ
38. ΤΖΙΑΛΛΑ ΕΛΕΝΗ
39. ΤΣΙΑΚΤΑΝΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
40. ΤΣΙΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
41. ΤΣΙΝΑΣΛΑΝΙΔΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ
42. ΦΟΥΡΤΖΗ ΕΛΕΝΗ
43. ΧΑΛΟΥΛΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ

Παρόντες 32 και απόντες 11. Μπράβο παιδιά, επιτυχία, μεγάλη επιτυχία η συνάντηση αναφωνεί κάποιος από τους συμμαθητές, συγχαρητήρια στους διοργανωτές και διοργανώτριες συμπληρώνει κάποιος άλλος. Χειροκροτήματα, ζωηρές συζητήσεις, αναφορές σε χρονιές με εντυπωσιακό περιεχόμενο, πειράγματα με χάρη έδωσαν χρώμα χαρά και ενθουσιασμό σε όλους.

Ένα άλλο ποίημα από την ποιητική έκδοση του βιβλίου «Πνευστός Κιμμέριος» του συμμαθητή μας Απόστολου Ζώτου με τίτλο «Μεσημέρι» είναι η κατάλληλη απαγγελία μέσα στο καυτό μεσημέρι του Αυγούστου.

ΜΕΣΗΜΕΡΙ

Ανθίζει ευωδία πλατάνου παλιού,
πρώιμα αναθρώσκων καπνός φιλήδονης λύπης.
ονείρων εύγλωτος ο καφές.
Φέγγουν ροδιές
σκουριασμένες λίθαργο νηνεμίας.

Με όψη ωχρή νηνεμεί το φθινόπωρο.
Καταιγίδα χρωμάτων.
ηδυπαθής λύπη τριανταφυλλί θάνατος.

Δροσερό είχα στα χείλη βοριά
χωρίς ειρμό
υψιπετές εκέφρων τσίπουρο ψηλά στον ουρανόσκο.
το κορμί σου στη μνήμη μου
μελαγχολικό αδράχτι.

Ονειροπαρμένο φως παντού ασπήμενιοι δόχμιοι
Ράθυμο σύννεφο ηδονής ο θυμός μου στην Τύμφη
Σε στάση προσοχής νηπενθεί η Νεμέρτσικα,
επαίων με χρώμα θνήσκοντος ουρανού ο Αώος.

Και στ' όνειρο
δαίμονες άγγελιοι
με το λοξό λαγούτο του Αχέροντα
και τα βιολιά.

Στον τόπο οι νεκροί σ' ένα ασπήμενιο ανθό
αυτοδίδακτος θυμικά ο ρυθμός
σπασμένο το κλαρίνο.
Τότε ακούστηκαν βοές μινυρίσματα
και θυμοί,
κλειστή άνοιξη, παλιές τουλίπες
βάραθρα ξενιπιάς,
κλάματα κλειδωμένα,
η γαλήνη της σιωπής
ως παράξενη αγριότητα.

Με τόνους τρυφερούς
το σκοτεινό της ψυχής.
Άγραφα αυτά τα μάτια της ομορφιάς
Ο έρωτας του θανάτου.

Ακολούθησε φαγητό και ποτό. Χαρά χωρίς βιολιά δεν γίνεται. Ο συμμαθητής μας Χρήστος Οικονόμου δάσκαλος και μουσικός με τους μουσικούς του ξεκίνησε το γλέντι. Στον πρώτο κιόλας στίχο δάκρυα συγκίνησης κύλησαν από όλους μας. Κύλησαν δάκρυα και ράγισαν τις καρδιές μας, αναμνήσεις και «θύμησης» όπως λέει και ο Μυριβήλης ήλθαν στο νου, θόλωσαν τα μάτια και σίγησαν τα βιολιά. Μερικά λεπτά συγκινητικής ατμόσφαιρας ήταν αρκετά να δώσουν την εικόνα της επιτυχίας και της ευτυχίας του ανταμώματος. Σε λίγο το γλέντι «άναψε». Ο Χρήστος τραγούδησε παραδοσιακά τραγούδια τραπεζιού και χορού. Γλέντι όμορφο, χαρούμενο από μια τάξη που ξέρει να θυμάται και να αναβιώνει περασμένα. Ήταν αργά το απόγευμα όταν η δεύτερη σελίδα, η δεύτερη μέρα έκλεινε αφήνοντας πίσω εντυπώσεις, ενθουσιασμό και ευχές.

Η Τρίτη και τελευταία μέρα ξεκίνησε το απόγευμα της Δευτέρας, 13 Αυγούστου, από την πλατεία της Κόνιτσας για το χωριό Δροσοπηγή «Κάντισκο».

Πράγματι, το λεωφορείο του Δήμου της Κόνιτσας (προσφορά του Δήμου - ευχαριστούμε την Δημοτική αρχή) μας περίμενε. Ξεκινήσαμε για το χωριό. Είναι το χωριό των συμμαθητών μας Αθανάσιου Ζιώγα, Απόστολου Ζώτου και

Χρήστου Κουτρομπίνα. Θυμηθήκαμε τα σχολικά τραγούδια, χαρήκαμε τα όμορφα παιδικά ασειάκια, τα πειράγματα και βέβαια τους καθηγητές μας. Πολλές αναφορές στις όμορφες αλλά και ζωηρές στιγμές των μαθητικών μας χρόνων του Γυμνασίου. Το χωριό κυριολεκτικά πνιγμένο στο πράσινο, αληθινός παράδεισος μέσα στο βουνό

Ο -Σμόλικας- μας περίμενε. Φτάσαμε στο Μεσοχώρι, μια όμορφη πλακόστρωτη πλατεία με ένα τεράστιο πλάτανο στη μέση ένα γραφικό πηγάδι με παγωμένο νερό και ένα καφεενεδάκι ήταν οι πρώτες όμορφες εικόνες. Η υποδοχή των συμμαθητών μας, Θανάση Ζιώγα και Χρήστου Κουτρομπίνα αξιοθαύμαστη, σαν πρώτη γνωριμία. Ένα τεράστιο τραπέζι στρωμένο όμορφα, γεμάτο με παραδοσιακά ποτά και εδέσματα μας περίμενε δίπλα στον πλάτανο κάτω από την σκιά του. Φιλοξενία στο άριστα από τους συμμαθητές μας και από τους χωριανούς σ' αυτή την απλή επίσκεψή μας. Τσίπουρο, λουκούμι και παραδοσιακά ποτά ήταν μόνο η αρχή. Σε λίγο, από το όμορφο πλακόστρωτο καλύτεριμι, απέναντι από τον πλάτανο ξεπρόβαλλαν γυναίκες με ταψιά γεμάτα παραδοσιακές πίτες. Όλα ήταν εξαιρετικά οργανωμένα, έδιναν μια εικόνα πανηγυριού ιδιαίτερα την στιγμή που εμφανίστηκαν τα παραδοσιακά «κλαρίνα» του χωριού. Το

χορό ξεκίνησε ο συμμαθητής μας θανάσης Ζιώγας και στη συνέχεια το γλέντι πήρε φωτιά. Δεν ήταν το πανηγύρι του χωριού ήταν οι απόφοιτοι του Γυμνασίου Κόνιτσας του 1967 που ζωντάνεψαν τα παιδικά τους χρόνια. Θα μείνουν ζωντανές και αναλλοίωτες οι όμορφες στιγμές και όμορφες μέρες του 3ου ανταμώματος της τάξης του 67.

Μπράβο Δροσοπηγή, συγχαρητήρια συμμαθητές μας για την όμορφη παρουσία σας στο κάλεσμα. Ευχαριστούμε, ευχαριστούμε πολύ.

Επίσης ευχαριστούμε την Αδελφότητα Δροσοπηγιωτών για την προσφορά των περιοδικών με την δραστηριότητα του Συλλόγου τους.

Εδώ τελειώνει ένα εκπληκτικό ανάμωμα, ένα θαυμάσιο οδοιπορικό ανάμεσα σε συμμαθητές και συμμαθήτριες, ανάμεσα σε ανθρώπους που γνωρίσαμε και ζήσαμε τα παιδικά μας χρόνια. Ήταν πραγματική χαρά που βρεθήκαμε κοντά και ζήσαμε την ομορφιά της ανθρώπινης ευαισθησίας, την ομορφιά των ανθρώπινων σχέσεων που είναι κινητήριες δυνάμεις για την ευτυχία στο δρόμο της ζωής μας.

Ευχή όλων μας είναι να ξαναβρεθούμε πάλι το 2009 στο χωριό της Κόνιτσας ΠΛΗΚΑΤΙ.

ΚΑΛΗ ΑΝΤΑΜΩΣΗ ΣΥΜΜΑΘΗΤΕΣ ΜΟΥ

ΠΑΝ. ΠΑΓΟΥΡΤΖΗΣ

Ο ΦΙΛΟΣ ΤΗΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ ΧΡ. ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ

ΧΑΡΙΛΑΟΣ Γ. ΓΚΟΥΤΟΣ

Την 6.11.2006 ο Σύλλογος Ποντίων «Αργοναύται-Κομνηνοί» οργάνωσε εκδήλωση στην μεγάλη αίθουσά του, στην Καλλιθέα Αττικής, για την παρουσίαση του βιβλίου του κ. Χρ. Ανδρεάδη «Ο Κορυτσάς και Πρεμετής Φώτιος Καλπίδης (1862-1906)». Στην εκδήλωση αυτή είχα συμμετοχή με την παρακάτω ομιλία, η οποία αναφέρεται κυρίως στις σχέσεις του κ. Ανδρεάδη με την Κόνιτσα.

1. Ο Σύλλογος “Αργοναύται-Κομνηνοί” είναι αξιέπαινος, διότι οργάνωσε τούτη την εκδήλωση για την παρουσίαση του πολύ ενδιαφέροντος βιβλίου, το οποίο έγραψε για τον ήρωα Μητροπολίτη Φώτιο Καλπίδα ο κ. Χρήστος Ανδρεάδης, φιλόλογος, ιστορικός και επίτιμος Λυκειάρχης, που ήταν ο καταλληλότερος βιογράφος, λόγω και των ειδικών γνώσεών του.

Και είναι αξιέπαινος ο Σύλλογος διότι, αντίθετα προς τα ΜΜΕ, τα οποία κατά τα τελευταία έτη δεν προβάλλουν συνήθως τις προσωπικότητες που διακρίθηκαν στον πολιτιστικό ή στον κοινωνικό χώρο (εκτός αν αυτές δίνουν αφορμές για σχόλια λαϊκιστικά ή απαξιωτικά), ο Σύλλογος παρέχει την δυνατότητα απόψε να δοθούν και να ληφθούν πληροφορίες για δύο αξιόλογους Ποντίους, δηλαδή αφ’ ενός για την ζωή του Μητροπολίτη Φωτίου, όπως αυτή παρουσιάζεται στο βιβλίο, και αφ’ ετέρου για την προσωπικότητα του βιογράφου και για τα χαρακτηριστικά του βιβλίου του.

Η πληροφόρηση αυτή τονώνει την πίστη στις ικανότητες του ανθρώπου και γεννά αισιοδοξία.

2. Στον λίγο χρόνο που έχω στην διάθεσή μου, θα εκθέσω μερικές από τις εμπειρίες μου για την προσωπικότητα του κ. Ανδρεάδη. Θεωρώ τον εαυτό μου τυχερό που διετέλεσα μαθητής του στην εβδόμη τάξη του Γυμνασίου της Κόνιτσας Ιωαννίνων, κατά το σχολικό έτος 1958-59. Διότι, τα μορφωτικά εφόδια που διέθετε ο κ. Ανδρεάδης, οι σύγχρονες αντιλήψεις του, η μεθοδικότητά του στην διδασκαλία, η έφεσή του να γίνεται χρήσιμος στους μαθητές του, οι δίκαιες κρίσεις του και οι άλλες αρετές του με επηρέασαν και ενίσχυσαν το ενδιαφέρον μου να θεμελιώσω γνώσεις και αρχές και έτσι να επιδοθώ σε παραπέρα σπουδές προς αναζήτηση της αλήθειας και του δικαίου.

Στο Γυμνάσιό μας, οι περισσότεροι καθηγητές είχαν τυποποιηθεί, διότι υπηρετούσαν επί πολλά χρόνια σ’ αυτό και δεν είχαν ευκαιρίες επιμόρφωσης. Οι υπόλοιποι, που ήσαν συνήθως νεοδιοριστοί, παρέμειναν στην Κόνιτσα μόνον για 1 ή

2 ή 3 χρόνια. Μια ομάδα φιλομαθών μαθητών εκάστοτε, εάν διαπίστωνε ότι κάποιος από τους νεότερους καθηγητές διέθετε άρτια μόρφωση και νέες ιδέες, υποκινούσε τους συμμαθητές να συντονισθούν μαζί του για να επωφεληθούν από τα προσόντα του. Μερικές φορές μάλιστα, από τους καθηγητές αυτούς ζητούσαμε εμβάθυνση στο μάθημα, υποβάλλοντας υπερβολικά πολλές ερωτήσεις. Αυτοί κυρίως οι καθηγητές συνειτέλεσαν ώστε την εποχή εκείνη οι απόφοιτοι του Γυμνασίου μας, που θέλησαν να συνεχίσουν τις σπουδές τους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, επέτυχαν όλοι στις εισαγωγικές εξετάσεις.

Τέτοιοι καθηγητές μας ήταν κυρίως ο κ. Ανδρεάδης, καθώς και ο κ. Παπαθεοδώρου (στον οποίο δίπλα έχω την τιμή να είμαι απόψε εδώ). Ο κ. Ανδρεάδης φαινόταν να είναι καλά σπουδαγμένος, edίδαξε στην τάξη μου Αρχαία και Νέα Ελληνικά με ζήλο, μας emύησε σε μια νέα αντίληψη για το νόημα και την χρησιμότητα των δύο μαθημάτων, είχε λόγο σαφή, διαλεκτικό και πειστικό, ενδιαφερόταν για τον κάθε μαθητή χωριστά, βοηθούσε τους αδύναμους μαθητές, χαιρόταν να βλέπει ότι προοδεύουμε.

Με την νεανική φρεσκάδα του, την κομψή εμφάνιση και τα χρυσά γυαλιά του, είχε ομοιότητες με τον Δημήτρη Παπαμιχαήλ της ταινίας "Το ξύλο βγήκε από τον παράδεισο" αλλά το Γυμνάσιό μας ήταν μεικτό και τα παρατράγουδα της ταινίας δεν συνέβησαν! Ο κ. Ανδρεάδης κέρδισε την εκτίμηση και της κοινωνίας της Κόνιτσας, για τον χαρακτήρα του, τις ικανότητες, την ευπρέπεια και την φιλικότητά του. Επειδή και εκείνος αγάπησε την Κόνιτσα, συνέχισε και μετά την μετάθεσή του να ενδιαφέρεται γι' αυτήν: έγραψε ιστορικές μελέτες για την περιοχή της, αναζητά ευκαιρίες να την επισκέπτεται, μετέχει στις ετήσιες συνεστιάσεις των πρώην μαθητών του Γυμνασίου της.

3. Σε όλους τους κοινωνικούς χώρους όπου έδρασε, αναγνωρίσθηκε η κοινωνική αξία της προσωπικότητάς του. Διότι πάντοτε εργαζόταν δημιουργικά για ευγενικούς σκοπούς και ήθελε να γίνεται ωφέλιμος στους άλλους. Ως φιλόλογος καθηγητής, συνετέλεσε καθοριστικά στην άρτια μόρφωση των μαθητών των σχολείων όπου υπηρέτησε και στην μετέπειτα εξέλιξή τους, όπως αναγνωρίζουν και οι ίδιοι. Ως ιστορικός, που ερευνά κυρίως τους νεότερους χρόνους, ιδίως αναφορικά με τον ελληνισμό του Πόντου, πλουτίζει την ιστοριογραφία με ενδιαφέρουσες μελέτες. Ως στέλεχος πολιτιστικών οργανώσεων, πρωτοστατεί στην υλοποίηση των σκοπών τους με διαλέξεις και με άλλους τρόπους.

Οι δραστηριότητές του αποβαίνουν επιτυχείς, επειδή συλλαμβάνει την εκάστοτε πραγματικότητα με οξυδέρκεια, εργάζεται συστηματικά και ευσυνείδητα, είναι α-

νιδιοτελής και κερδίζει την εμπιστοσύνη των συνεργατών του και εκείνων προς τους οποίους απευθύνεται. Ποτέ δεν διακατεχόταν από το σύνδρομο του καθηγητή - εξουσιαστή. Τον σεβασμό που του εκδήλωναν οι μαθητές δεν τον απαίτησε αλλά τον κατέκτησε, σήμερα δε που εμείς καυχώμαστε ότι ήταν καθηγητής μας δεν μας βλέπει σαν αιώνιους μαθητές του, αλλά μας θέλει καλούς συνομιλητές και φίλους του.

Ευχαριστώ τον κ. Ανδρεάδη και από την θέση τούτη για ό,τι μου πρόσφερε ως καθηγητής, ως διανοούμενος και ως φίλος. Και εύχομαι να συνεχίσει για πολλά χρόνια ακόμη, ακμαίος όπως είναι, να δραστηριοποιείται ως στέλεχος πολιτιστικών οργανώσεων και να συγγράφει νέες πρωτότυπες ιστορικές μελέτες, αξιοποιώντας την μεγάλη βιβλιοθήκη και το πλούσιο αρχείο που διαθέτει στο σπίτι του, δίπλα στην καλόκαρδη σύζυγό του και τον γιό του. Οι φίλοι του και όσοι άλλοι γνώρισαν ή θα γνωρίσουν την προσωπικότητά του και το έργο του θα τον τιμούν πάντοτε. Γιατί το αξίζει.

ΕΠΑΝΕΚΔΟΘΗΚΑΝ

Χαρ. Ρεμπέλη

'ΚΟΝΙΤΣΙΩΤΙΚΑ'

(ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ-ΓΛΩΣΣΙΚΑ-ΤΟΠΩΝΥΜΙΚΑ)

Για την προμήθεια απευθυνθείτε:

1) Νικ. Ρεμπέλης, Κόνιτσα,

Τηλ. 26550-23071

2) Περιοδικό 'ΚΟΝΙΤΣΑ'

Τιμή 20 €

Π Ω Λ Ε Ι Τ Α Ι

Σπίτι και κτηματική περιουσία
στην Πηγή Κόνιτσας:

Πληροφορίες: Τηλ. 26550-25069

ΤΕΧΝΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ

ΣΠΥΡΟΣ Δ. ΡΑΜΑΝΤΖΑΣ

ΤΟΠΟΓΡΑΦΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ Α.Π.Θ

κιν.: 6972554232

ΖΥΓΟΜΑΛΗ 5 ΙΩΑΝΝΙΝΑ - ΤΗΛ. 2651075020

email : spyros.ramantzas@gmail.com

ΤΟ ΧΑΓΙΑΤΙ

Έξω από τον κυρίως ναό και το γυναικωνίτη σε κάθε χωριό υπάρχει και ένας χώρος σκεπασμένος στον οποίο αντάμωναν οι χωριανοί μετά τη λειτουργία. Εκεί προστατεύονταν από τον ήλιο ή τη βροχή και μπορούσαν να συζητάνε για τα διάφορα θέματα που αφορούσαν την Κοινότητα.

Ήταν σαν μια μικρή Βουλή όπου παίρνονταν αποφάσεις για μικρά ή μεγάλα προβλήματα του χωριού. Ποιον τσομπάνο θα έβάζαν για τα χωριανικά πρόβατα, γίδια, βόδια.

Πότε θα “απαντούσαν” τα τσαϊρια (χορτολίβαδα), πότε θα άρχιζε ο τρύγος, ποιον δραγάτη (αγροφύλακα) θα διόριζαν και πόση θα ήταν η αμοιβή του. Πού θα έκοβαν τα καυσόξυλα για τη θέρμανση των σπιτιών. Ποιά μέρα θα πήγαιναν να καθαρίσουν τα πηγάδια μετά το καλοκαίρι. Ποιούς οργανοπαίχτες θα έφερναν στο πανηγύρι. Πώς θα διευθετούσαν τις διαφορές για τα σύνορα με τα γειτονικά χωριά.

Πώς θα οργάνωναν συνεργεία για

προσωπική εργασία στα διάφορα έργα του χωριού. Παλιότερα, ποιόν δάσκαλο θα έφερναν στο χωριό και πόσο θα τον πλήρωναν. Αυτά και ό,τι άλλο ζήτημα προέκυπτε στο χωριό συζητιόνταν στο Χαγιάτι γιατί τα παλιότερα χρόνια δεν υπήρχε καφενείο στο χωριό μας και υποχρεωτικά αυτός ο χώρος έπαιζε σημαντικό ρόλο στη συνάντηση των χωριανών, αφού όλες τις μέρες, απ’ το πρωί ως το βράδυ ήταν απασχολημένοι στις γεωργοκτηνοτροφικές εργασίες τους οι περισσότεροι και κάποιοι επαγγελματίες στα γειτονικά χωριά όπου δούλευαν όλη την εβδομάδα.

Στις μέρες μας που έχουμε άλλους χώρους και άλλα μέσα επικοινωνίας, τα χαγιάτια έχασαν πια τον παλιό τους προορισμό. Τώρα εκεί γίνεται μετά την τέλεση μνημοσύνων η συγκέντρωση των εκκλησιαζομένων στους οποίους μοιράζουν τα κόλυβα οι συγγενείς των νεκρών...

Σ.Τ.

ΠΕΤΡΟΣ ΑΠ. ΠΑΠΑΝΩΤΗΣ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΠΑΡ' ΑΡΕΙΩ ΠΑΓΩ

Ομήρου 6, 2ος όροφος
ΑΘΗΝΑΙ Τ.Κ. 105 64
E-mail: petrospapanotis@yahoo.gr

Τηλ.: 210 3242626 - 3225903
fax: 210 3244988
κιν.: 6944 676109

Η ζωή μας είναι έργο που έχει την υπογραφή μας. Εμείς είμαστε οι σεναρίστες και οι εκτελεστές του έργου και μόνον την λέξη “Αυλαία” θα θέση στο τέλος του η Μοίρα. Η πρώτη πράξις του θα λήξη σε λίγο, εδώ εκθέτουμε την περίληψή της. Μια ζωή δέκα εννέα ετών μέσα σε τρεις σελίδες τετραδίου.

Σταθμός και αναμνήσεις. Ουδέποτε εφαντάσθηκα ότι η ζωή μου θα απασχολήση βιογράφους. Ας επιχειρήσω να τους υποκαταστήσω: “Έγεννήθην εν Γανναδιώ Κονίτσης το έτος 1941 μηνί Ιουλίω 28...”. Μόνες σχετικές γραπτές πηγές αποτελούν τα ληξιαρχικά βιβλία και οι τόμοι της Στατιστικής Υπηρεσίας. Σαν κινηματογραφική ταινία η ζωή μου κυλά μαζί με τον χρόνο, τον αιώνιο συμπολίτη όλων των γενεών.

Όμορφη ήταν η παιδική ζωή στο χωριό, μαζί με τα αδέρφια μου και τους φίλους μου: τον Γιάννη, τον Λάζαρο, τον Λούλη, την Νίκη, την Ειρήνη κλπ. Στο σχολείο, με την σάκκα στον ώμο μου

Μαθητική έκθεση Αυτοβιογραφίας

Χαρίλαος Σ. Γκούτος

Το 1960, στο Γυμνάσιο της Κόνιτσας, αρμόδιος για το μάθημα της Έκθεσης στην 8η τάξη ήταν ο γυμνασιάρχης Ι. Φερρούκας. Μεταξύ των συνήθως απροσδόκητων θεμάτων Έκθεσης που μας όριζε ήταν και το εξής: “Η βιογραφία μου”. Όταν μας το ανήγγειλε, οι μαθητές της τάξης γελάσαμε, μαζί και εκείνος. Έτσι έγραψα το παρακάτω κείμενο. Εκείνος σημείωσε στο τέλος της έκθεσής μου: “Να δημοσιευθή εις την Μαθητικήν Εστίαν” και την έστειλε στο περιοδικό αυτό στην Αθήνα. Δεν γνωρίζω αν δημοσιεύθηκε εκεί, γιατί σε λίγο αποφοίτησα από το Γυμνάσιο και δεν διάβαζα πλέον την Μαθητική Εστία.

ταξίδευε η φαντασία, υποκινούμενη από τους δασκάλους και τα βιβλία.

Γνώρισα όλους τους συγχωριανούς, με γνώρισαν και αυτοί και επήρα το πρώτο λουτρό στην κοινωνική εθιμοτυπία. Περπάτησα κάθε σπιθαμή γης γύρω από το χωριό - είχα πόδια γερά, περιέργεια παιδική, φρόνημα φυσιολάτρη. Στα έτη 1947-49 ήρθαν αντάρτες, στρατιώτες και άλλοι ξένοι και έμαθα ότι οι άνθρωποι πολεμούν

και σκοτώνονται με πολιτισμένα όργανα (!) που συχνά τα είδα και τα άκουσα, ενώ έφυγαν πολλοί συγχωριανοί. Κάθε χρόνο είχαμε καινούργιο δάσκαλο - πιο άξιος ήταν ο κ. Γ. Νάστος. Πολλά μάθαινα και από τα βιβλία που μου έστειλε από την Αθήνα μια αλτρούστρια κυρία, από τα περιοδικά που παίρναμε ο πατέρας και εγώ και από την βιβλιοθήκη του σχολείου.

Για τις δύο πρώτες γυμνασιακές τάξεις επήγα στην Πωγωνιανή και διέμενα στο γυμνασιακό οικοτροφείο της, έχοντας και μαθητική υποτροφία, γιατί (ας ρί-

ξουμε στάχτη στα μάτια της μετριοφροσύνης) ήμουν επιμελής ως μαθητής - και τούτο το αποδίδω στο ενδιαφέρον μου για την έρευνα και την μάθηση. Εκεί φοιτούσαν μαθητές από όλη την Ήπειρο, έκανα νέους φίλους, είδα διαφορετικές νοοτροπίες, αλλά ένιωθα μακριά από τον τόπο μου.

Συνέχισα τις σπουδές μου στο Γυμνάσιο Κονίτσης, με άλλους "γλύπτας χαρακτήρων". Με τον συμμαθητή μου Χρ. Φασούλη εκδώσαμε την εφημερίδα της Έκτης τάξεως "Ηχώ της Σί" που διαβαζόταν και από εξωσχολικούς και οργανώσαμε πρόσφατα συλλαλητήριο διαμαρτυρίας για τους παλικούς ισχυρισμούς ότι η επαρχία μας είναι αλβανική. Συχνά είχαμε νέους καθηγητές - πιο εντυπωσιακός ήταν ο κ. Χρ. Ανδρεάδης. Οι Κονιτσιώτες αγαπούν τον μαθητόκοσμο.

Δύσκολο να κρίνης το παρόν πριν η χημεία του χρόνου το μετατρέψει σε παρελθόν. Ευχαριστούμαι να μελετώ, να

γράψω και να συνομιλώ με ενδιαφέροντα πρόσωπα, θαυμάζω το ωραίο, επιθυμώ να επισκεφθώ τα αρχαία μνημεία και άλλους τόπους, καβαλλικεύω ποδοσφαιρολατο, προσπαθώ να μάθω μαντολίνο αλλά το κύριο "χόμπυ" μου είναι το μολύβι, για γραφή ή για ζωγραφική· μέσο σε αυτό έχω συμπυκνώσει τον εαυτό μου σήμερα - μια από τις ημέρες που ταξιδεύω στο όμορφο πέλαγος της ζωής. Το μέλλον με προσκαλεί, μου έσπευτε ως προπαγανδιστές τα νεανικά όνειρα, που μου διαφημίζουν ποικίλες δραστηριότητες. Τους απάντησα ότι για την ώρα υπολογίζω να σπουδάσω θεωρητικές επιστήμες - και ας μου διατυμπανίζει δημοσιογραφία τα θέλητρά της.

Σκύψε αναγνώστα μου να σου πω κάτι στο αυτί: Μην νομίσης ότι "έγραψα Έκθεση", με τον εαυτό μου μίλησε. Πες ότι διάβασες φιλολογία και ότι έβλεπες ένα κύμα να κυλά στον ωκεανό της κοσμοπλημμύρας. Θέλω και ελπίζω να συνεχισθή η βιογραφία τούτη.

ΚΟΝΙΤΣΑ

**Μην ξεχνάτε
τη συνδρομή σας.
Είναι το στήριγμα
του περιοδικού μας.**

Μόλις κυκλοφόρησε
ΜΝΗΜΕΣ ΚΑΙ ΜΝΗΜΕΙΑ
(Από την Εθν. Αντίσταση) Σω
Τουφίδης Κόνιτσα Τ.Κ. 44100
Τηλ. 26550 22464

Ο ΤΣΕΛΕΠΗΣ

ΓΙΑΝΝΗ ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΥ

Ο Τσελέπης ήταν γιατρός-συνταγματάρχης του Κτηνιατρικού, καμιά πεννηνταριά χρονών, ένα και ογδόντα πέντε ύψος, με κάτι πλάτες σαν κορμό από δέντρο, που τοποθετήθηκε στην Κόνιτσα, λίγο μετά την έναρξη του Ελληνοϊταλικού Πολέμου, του 1940.

Οι ανώτεροι αξιωματικοί του Στρατού κείνη την περίοδο είχαν το προνόμιο να κάθονται σε σπίτια Κονιτσιώτικα, που τους έβρισκε ο Δήμαρχος της Κόνιτσας για να μη ταλαιπωρούνται στα στρατόπεδα και τους καταυλισμούς, κι αυτό δε γίνονταν με το τυπικό της επίταξης, που φαίνονταν βαρύ και στρατοκρατικό, αλλά μ' ένα είδος "προσφοράς και συμπαράστασης" στις δυσκολίες του πόλεμου από μέρους του Δήμου των Κονιτσιωτών, σε συνεννόηση πάντοτε βέβαια με τους ιδιοκτήτες των σπιτιών. Κι έτσι ο Δήμαρχος κανόνιζε αυτό που λένε "ανάλογα με το μάγουλο και το μπάτσο". Σ' άλλη κατηγορία σπιτιού ο Στρατηγός και σ' άλλη ο Ταγματάρχης Έτσι, ο συνταγματάρχης -κτηνίατρος Τσελέπης, μεγάλο γαλόφι στην Υπηρεσία του Στρατού, κανονίστηκε από το Δήμαρχο να μείνει μαζί με την ορντινάτσα του στο σπίτι του κυρ Γιώργη.

Καμιά αντίρρηση. Παραχωρήθηκε ο οντάς του σπιτιού για τον ίδιο και το γραφείο στο ισόγειο για την ορντινάτσα.

Έλα όμως που ο κτηνίατρος, (τον οποίο η ορντινάτσα του αποκαλούσε στρατηγό), κρύωνε υπερβολικά και σε βαθμό απερίγραπτο, σαν καχεκτικός και φιλάσθενος, έτσι που το μαγκάλι που στην αρχή τούβαζε η κυρα Λένγκω στον βορεινό και ψηλοτάβανο οντά, δεν τον έφτανε. Παρατηρήθηκε μάλιστα ότι κατά τη διάρκεια της νύχτας ο Γιατρός σηκώνονταν και τράβαγε το μαγκάλι δίπλα στο κρεβάτι του, σε σημείο που και η ορντινάτσα του ανησύχνησε "ότι θα πάρουμε φωτιά", και επέστησε την προσοχή του κυρ. Γιώργη, για τον "επικρεμάμενο κίνδυνο".

Ο κυρ Γιώργης, που είχε πιάσει και φιλίες με το Γιατρό "συνταγματάρχη αρχικτηνίατρο", προσπάθησε να τον "νουθετήσει", αλλά ο κ. Τσελέπης (κεφάλι αγύριστο), φαίνεται ότι δεν έπαιρνε από κουβέντες και ενώ στη αρχή έδειξε να συμμορφώνεται, ύστερα από τρεις μέρες ξανάκανε τα ίδια. Πράγμα που οδήγησε τον κυρ. Γιώργη να πάρει ριζικά μέτρα..

Έβαλε την Ορντινάτσα και ξήλωσε από το δωμάτιο των παιδιών, μια μικρή σόμπα, που την μετέφερε στον οντά, όπου αναγκάστηκε ν' ανοίξει στο μπουχαρί πάνω από το φραγμένο τζάκι, τρύπα εξόδου, να περάσουνε από κει τα μπουριά του Μακάριου...

Όλα καλά. Ευχαριστημένος κι ο κ. Συνταγματάρχης, που φρόντισε αμέσως να τοποθετηθεί στη σόμπα δίπλα και μια βολική καρέκλα, ώστε να ξημεροβραδιάζει εκεί αγκαλιάζοντάς την.

Το κρύο όμως αγρίευε καθώς μπήκε ο Δεκέμβρης. Κι όπως άνοιγε κάθε πρωί τα

παράθυρα του οντά η ορντινάτσα για ν' αερίζεται το δωμάτιο (σ' αυτό ο Γιατρός Τσελέπης ήταν "κάθετος") ο οντάς πάγωνε κι ο κ. Συνταγματάρχης έβρισκε ευκαιρία και τρύπωνε στο χειμωνιάτικο του σπιτιού, όπου μια μεγάλη μασίνα δε ζέστανε μόνο το χώρο, αλλά και τον "αρωμάτιζε" μια και πάνω σ' αυτήν έφτιαχνε η κυρα Λένκω το φαγητό του σπιτιού.

Έμπαινε ο Γιατρός στο χειμωνιάτικο και δεν εννοούσε να το αποχωριστεί.. Πού τον "έβρισκες πού τον έχανε" όλη τη μέρα, ήταν μόνιμα πεσμένος πάνω από τη μασίνα, την αγκάλιαζε κι απολάμβανε τόσο τη θαλπωρή της ζέστης, όσο και τις μυρουδιές που ανέδιναν τα φαγητά της κυρα Λένκως, από τα οποία μοιραία τα μεσημέρια έπαιρνε και κανονική μερίδα.

Καλός κι ευγενικός βέβαια ο Γιατρός, αλλά κι η κυραΛένκω έπρεπε να συμπίσει τη φωτιά, να δοκιμάσει το φαγητό, (αν έχει αλάτι, αν χρειάζεται νερό), να δει την πίτα μέσα στο φούρνο αν κήκε, κλπ, κι ο Γιατρός έτσι όπως ήταν μπουσμάς, πεσμένος μπροστά και πάνω απ' την μασίνα την εμπόδιζε. Και το χειρότερο ούτε καν το καταλάβαινε

Το περίεργο ήταν ότι επί ένα μήνα σχεδόν ο Τσελέπης δε σπάραξε από το σπίτι. Του είχαν βάλει ένα τηλέφωνο στο σπίτι, και πάλευε τόσο μ' αυτό, όσο και με την ορντινάτσα του να βρίσκεται σ' επαφή με τη "Μονάδα του" και τα μουλάρια της.

Πρόβλημα λοιπόν ο Συνταγματάρχης μας, που έπρεπε να το λύσει πάλι ο κυρ-Γιώργης. Τόφερε από δώ,τόφερε από κεί με κουβέντες πλάγιες, αλλά ο Γιατρός δεν "έπαιρνε χαμπάρι", παρακολουθώντας φαίνεται τα μουλάρια του Στρατού είχε πάρει κάμποσες από τις συνήθειές τους. Τελικά ο κυρ. Γιώργης διαπίστωσε ότι ο Γιατρός αν του πρόσφερε μια παρτίδα τάβλι, κείνες τις μέρες, θάκανε και τούμπες...

Μια και δυό, κατέβηκε στην Αγορά,ο κυρ. Γιώργης, δανείστηκε από το φίλο του Γεράση ένα τάβλι, τόβαλε υπό μάλης, και ξαναγύρισε στο σπίτι "Νικητής και τροπαιούχος". Εκεί, μόλις τον είδε ο Γιατρός έκανε όπως οι Ρωμαίοι έκαναν υποδεχόμενοι τους Νικηφόρους Ύπατους

Αυτοστιγμεί πήγανε και οι δυο πίσω από τη μασίνα, έστρωσαν το τάβλι πάνω στο μπάσι, και σταυροπόδι άρχισαν το "ντόρτια και μαράζια που έχω στην καρδιά".

Το κακό ήταν (κι αυτό φάνηκε ύστερα από δέκα μέρες "ολοκληρωτική "απορρόφηση" του Γιατρού" στα ντόρτια και εξάρεις), ότι "εκεί πίσω από τη μασίνα", από "κάπου έμπαζε και έσφαιζε το Στρατηγό στην πλάτη". Συζητώντας το με τον κυρ. Γιώργη, βρέθηκε ότι ακριβώς λίγο πιο κει, ήταν κλεισμένο με μπερντέδες το παλιό τζάκι του χειμωνιάτικου.

Πήρε- έδωσε ο αρχικτηνίατρος, που δεν ήθελε να χάσει και το τάβλι, και ζήτησε δειλά-δειλά να μάθει αν το τζάκι μπορούσε να ξαναδουλέψει. Κι όταν άκουσε τον κυρ Γιώργη να του λέει ότι προ δύο ετών δεν υπήρχε η μασίνα και στο χειμωνιάτικο δούλευε μόνο το τζάκι, χωρίς άλλη κουβέντα ο Τσελέπης (ούτε καν να το συζητήσει

με τους Νοικοκυραίους) ειδοποίησε την ορντινάτσα του να φέρει από "τη μονάδα τους" κι άλλα "ξύλα, για το τζάκι όμως"

Η κυρα Λένκω τάκουσε και παρολίγο να της έρθει κόλπος. Το ξανάναμα του τζακιού σήμαινε σκουπίσματα, καπνίσματα, βρώμες κι άλλα τέτοια, που θα πέρναγαν από τα χέρια της. Και δεν είχε καμιά όρεξη.

Ο Κυρ Γιώργης που δεν ήθελε να χαλάσει το χατήρι του Γιατρού, κοίταξε με κουβέ-ντες να το αναβάλει. Ανένδοτος όμως ο Γιατρός...

Φαίνεται όμως ότι και η κυρα Λένγκω είχε τον Άγιο της μέσα σ' αυτό το σπίτι. Προτού ακόμα έρθουν τα ξύλα από την "Κτηνιατρική μονάδα", ήρθε η μετάθεση της "Μονάδας" του Τσελέπη για την Αλβανία μέσα. Κι αναγκάστηκε ο Στρατηγός να τα μαζέψει και να φύγει,, απαλλάσσοντας την κυρα Λένγκω από τις έγνοιες και τον κυρ Γιώργη από τα καθημερινά προβλήματα και την "στρατοπεδική διαβίωση".

Έτσι πέρασαν τα Χριστούγεννα, πέρασε και ο Γενάρης. Ο καιρός πήγαινε καλύτερα κι ο κυρ Γιώργης ξαναπήρε τις συνήθειές του κατεβαίνοντας κάθε πρωϊ, γύρω στις ένδεκα, στο καφενείο του Γεράση.

Κάποιο πρωϊ, αρχές Φλεβάρη, έφτασε στο Καφενείο ο κυρ Γιώργης με την ώρα του, όπου ο κυρ Απόστολος Ζακόπουλος, συνεταιίρος στον καφενέ, με κάτι άλλους καφενόβιους, συζητούσανε κάπως αόριστα για κάποιον περίεργο που από το πρωϊ έφαχνε στο Παζάρι σαΰ τρελός, ένα πρόσωπο παντελώς άγνωστο στην Κόνιτσα, για το οποίο όταν τον ρώτησαν, δεν ήξερε ούτε που κάθεται, ούτε τι δουλειά κάνει.

Ο κυρ Γιώργης δεν έδωσε σημασία, συμπλήρωσε μόνο ότι "Τέτοιες αφηρημάδες και παραξενιές από δώ και μπρος θάχουμε συχνότερα. Ο Πόλεμος τα έχει αυτά"

Και προχώρησε βιαστικά.

Ο Σπύρο Ρούμπος τον περίμενε στο λεγόμενο "Ιδιαίτερο του Γεράση", μ' ανοιχτό το τάβλι και τα πούλια στρωμένα. "Για πόρτες".

Κάθισε ο κυρ Γιώργης γρήγορα στη γνωστή θέση του, (που από το εσωτερικό παράθυρο έβλεπε όλο το άλλο καφενείο) κι έπεσε "με τα μούτρα, που λένε, στο τάβλι".

Όπως γίνονταν συνήθως, δίπλα τους άρχισαν να μαζεύονται οι περίεργοι του καφενείου, οι λεγόμενοι "Γαλαρία". Κι ο "χορός καλά κρατούσε".

Το γλέντι με το τάβλι είχε προχωρήσει αρκετά, όταν στην έξω πόρτα του καφενείου φάνηκε μια μικρή ομάδα αξιωματικών. Ο Γίγας που πήγαινε μπροστά έδειχνε χαρούμενος, και φώναζε "Μωρέ νάτος ο Καλός μου άνθρωπος. Νάτος. Είναι στο βάθος και παίζει τάβλι."

Οι άλλοι ακολουθούσαν βιαστικά, χτυπώντας καταγής τις μπότες κι αναστάτωναν το καφενείο.

Κάποια στιγμή όλοι αυτοί εισβάλλουν ακάθεκτοι στο Ιδιαίτερο, και κείνος που τους οδηγούσε, ενθουσιασμένος που ανακάλυπτε ύστερα από πολλές προσπάθειες, αυτό που έφαχνε σέκεται όρθιος μπροστά στην καθόλα αδιάφορη ομάδα των ταβλαδό-

ρων, και μ'ανοιχτά τα δυό του χέρια, πάνω απ' τό κεφάλι του κυρΓιώργη, σα νάθελε να τον αγκαλιάσει, άρχισε να φωνάζει " Κύριε Λένκω.... Κύριε Λένκω, τι μου γίνεσαι;"

Ο κυρ Γιώργης ξαφνιασμένος, σήκωσε το κεφάλι του, αργά και αδιάφορα, κυρίως γιατί του κόβανε στη μέση το παιγνίδι.

Πάνω από τα γυαλιά του διαπίστωσε ότι ο ενοχλητικός επισκέπτης ήτανε ο "φίλος του ο Συνταγματάρχης Γιατρός κ.ΤσελέπηςΩραία! αλλά αυτό το Κύριε Λένκω, που το βρήκε;"

Τον έπιασε το Μωραϊτικο, το πάτωνα έφευγε από τα πόδια του, και το αίμα του ανέβαινε στο κεφάλι. Μέσα στην απότομη έξαψή του σκέφτηκε. "Δυό μήνες ήταν ο Γάιδaros στο σπίτι μου. Τον περιποιηθήκαμε. Τον ταΐσαμε. Του κάναμε όλα τα χατήρια.... Κι αυτός ούτε το επώνυμό μου δε φρόντισε να μάθει ο..... Τούμεινε μόνο τόνομα της γυναίκας μου Τι με πέρασε; Κανένα τζουτζέκι είμαι για να γίνω εδώ στην Κόνιτσα ρεζίλι;"

Ο Γιατρός όρθιος, γιομάτος ερωτηματικά, και απορία, επέμενε "Κύριε Λένκω, κύριε Λένκω ο Γιατρός είμαι, δε με θυμάσθε; Τι συμβαίνει;"

"Τι να σου πώ τώρα, Γιατρέ μου, μουρμούρισε ο κυρ Γιώργης, ό,τι και να σου πω, θα πάει χαμένο. Που να καταλάβεις εσύ τι γίνεται! Εν πάση περιπτώσει....."

Καλωσήρθες στην Κόνιτσα, Γιατρέ μου. Να σέχει ο Θεός καλά" Και ξαναγύρισε στο τάβλι του σφίγγοντας τα νεύρα του μην εκραγούν.

Τον είδε έτσι ο Γιατρός και παραξενεύτηκε. " Τι συμβαίνει κύριε Λένκω;" επέμενε.

" Γεια σου Στρατηγέ μου", επαναλαμβάνει ο κυρ Γιώργης ειρωνικά, με σκυμμένο όμως το κεφάλι σα να ντρέπονταν ν'αντικρύσει το Γιατρό, έτοιμος να κλατάρει. "Καλώς ήρθες, στο είπα μια φορά και στο ξαναλέω και τώρα....."

Κείνη τη στιγμή ο Σπύρο Ρούμπος που περίμενε ανυπόμονος τη συνέχεια στο τάβλι, κι έπαιζε στα χέρια του τα ζάρια, για να συντομεύουν, είπε να "διορθώσει κάπως το πράμα", και μπήκε στη μέση λέγοντας στο Γιατρό-Συνταγματάρχη που στέκονταν απέναντι του πλάϊ στον αμίλητο κυρ Γιώργη, όρθιος σα χάρος μ' ανοιχτό το στόμα.

" Αφήστε Στρατηγέ μου τον κύριο..... (τονίζοντας ιδιαίτερα το πραγματικό επώνυμο του κυρ Γιώργη, για να το ακούσει ο Γιατρός και να καταλάβει τη γκάφα του). Τώρα ο κύριος.....είναι λίγο στενοχωρημένος.Τον ξαφνιάσατε με το Κύριε Λένκω.....Λένκω - Ελένη είναι η γυναίκα του. Κάντε καμμιά βόλτα τώρα και περάστε λίγο αργότερα για να τα πείτε".

Έμεινε σύξυλος ο Τσελέπης. Κατάλαβε τη γκάφα του. Ζήτησε συγγνώμη, και βαριά συλλογισόμενος αλλά στο βάθος αμετανόητος, γύρισε προς την κουστωδιά που τον συνόδευε, κούνησε προβληματισμένος το κεφάλι του κι έδωσε το σύνθημα της αναχώρησης. Σιωπηλοί όλοι τους τράβηξαν προς την έξοδο. Περνώντας από το τεζάκι του Καφετζή, δέχτηκε ο "Στρατηγός" από τον πονηρό Αποστόλη, την πρώτη νταβα-

νόπροκα.

" Ε! Στρατηγέ μου. Τον βρήκατε, τον βρήκατε τον κύριο Λένκω που ψάχνετε από το πρωί";

Ο Στρατηγός δεν είπε τίποτα. Οι αξιωματικοί όμως από δίπλα του γέλασαν χαρακτηριστικά.

Σε λίγο ο Αποστόλης χαμογελαστός,, κρατώντας στο χέρι του το δίσκο με τον καφέ του κυρ Γιώργη, βγήκε από το τεζάκι του και τράβηξε κατ' ευθείαν για το ιδιαίτερο. Μπαίνοντας στο μικρό χώρο, έριξε μια γρήγορη ερευνητική ματιά γραδάροντας την κατάσταση, και με ύφος θυμόσοφο λέει απευθυνόμενος στον κυρΓιώργη, χαμογελαστά "Τάδες, κύριε Λένκω; Ατσίδας ο άτιμος! Έπειτα σου λένε Από Στρατηγούς στα Κτηνιατρεία, πάμε μια χαρά. Κείνο που μας λείπει είναι τα μουλάρια".

Αυτό δούλεψε σα σπασμολυτικό για την κατάσταση. Και όλοι γέλασαν. Γέλασε κι ο κυρ Γιώργης.

Και ξεκίνησαν ξανά τα ζάρια και το τάβλι. Ντόρτια, εξάρες κλπ.

Ωστόσο το πράμα δεν τελείωσε έτσι.

Κατά βάθος ο κυρ Γιώργης θίχτηκε βαθιά, απ' αυτή την περίπτωση. Και όταν τη θυμότανε δε μπορούσε να την καταπιεί. Ναι μεν δεν ήταν κομπλεξαρισμένος, από τη φύση του, όμως η σκέψη ότι ένας επιστήμονας Γιατρός, (το "συνταγματάρχης" τόβανε σε δεύτερη μοίρα), τον οποίο ο κυρ Γιώργης περιποιήθηκε ενάμιση μήνα ολόκληρο, στο σπίτι του, μ' όλη του την φιλόξενη καρδιά, θερμά κι ανεπιφύλακτα , δε φρόντισε να μάθει ούτε στοιχειώδεις λεπτομέρειες για το ποιος είναι αυτός που τον φιλοξενεί, πως τον λένε, τι δουλειά κάνει, το θεωρούσε μεγάλη προσβολή. Άσε που και η ιδέα ότι ήταν δυνατόν κάποιοι να διανοηθούν να τον αποκαλέσουν με τόνομα της γυναίκας του (όπως γίνεται συχνά στα Γυναικοκρατούμενα χωριά Δημητρούλης, Βασιλαινάς κλπ), επειδή έσωσε και υιοθέτησε το χωριό της γυναίκας του και για δική του πατρίδα, σα Μωραϊτης γνήσιος, με ανεκδήλωτες μεν, αλλά βαθιά ριζωμένες μέσα του ανδροκρατικές (Κολοκοιτρωναϊκές) παραδόσεις, τον έβγαζε από τα ρούχα του.

Βέβαια πότε-πότε το τζίνι ο Απόστολος Ζακόπουλος, το θυμότανε. Κι όταν έβλεπε τον κυρ Γιώργη νάναι στα κέφια του, δειλά-δειλά τον υποδέχονταν στο καφενείο, με το "Καλώς τον κύριο Λένκω".

Τότε όμως γέλαγε καλοσυνάτα ο κυρ Γιώργης και τράβαγε κατ' ευθείαν στο ιδιαίτερο.

ΟΤΑΝ Η ΕΡΓΑΣΙΑ ΕΙΝΑΙ ΕΥΧΑΡΙΣΤΗ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

ΠΑΝ. Φ. ΝΑΤΣΗ, ΑΞ. ΔΙΟΙΚ. Ε.Α.

Κάποιες ευχάριστες τοποθετήσεις - μεταθέσεις στο εξωτερικό παιδιών από το χωριό μου Λαγκάδα, μου έδωσαν την ευκαιρία να ασχοληθώ με αυτό το θέμα, που πλέον είναι φανερό ότι η δουλειά στο εξωτερικό δεν είναι ξεριζωμός, δεν είναι ρημάδα ξενιτιά, δεν είναι πόνος και πολλά άλλα που έζησαν οι παλαιότεροι που εργάστηκαν στην ξενιτιά, αλλά είναι επιθυμία των περισσότερων νέων να εργάζονται στο εξωτερικό με καλύτερες συνθήκες και απολαβές.

Όπως όλοι ξέρουμε η επαρχία μας και ειδικότερα το χωριό μου Λαγκάδα ήταν και είναι ακόμα τόπος που δεν υπάρχει προσφορά ανθρώπινης εργασίας και για το λόγο αυτό πριν το πόλεμο του 1940 πολλοί συμπατριώτες μας έφυγαν στην Αμερική, στην Αυστραλία, στον Καναδά και μετά άρχισαν τα καραβάνια για τη Γερμανία, όπου γέμισαν οι φάμπρικες και τα εργοστάσια με εργάτες από την περιοχή μας.

Στην εποχή μας τα πράγματα όμως έχουν αλλάξει και η εργασία στο εξωτερικό είναι ευχάριστη καθ' ότι υπάρχει η καθημερινή επικοινωνία και μέσω των τηλεφώνων αλλά και των Μ.Μ.Ε.

Επειδή γι' αυτό το θέμα πρέπει να γράψεις ολόκληρα βιβλία θέλω να κλείσω με τις ευχές του Διοικ. Συμβουλίου

της Αδελφότητας Λαγκαδιωτών προς τους συγχωριανούς που είναι στο εξωτερικό να είναι πάντα καλά και καλή επιστροφή στην πατρίδα.

Είναι μεγάλη τιμή για το χωριό μας η τοποθέτηση της φιλολόγου καθηγήτριας Αδάμου Λαμπρινής του Ιωάννη σε γυμνάσιο στα Τίρανα της Αλβανίας και η μετάθεση της Υπολοχαγού (Π.Ζ.) Νάτση Ελένης του Φωτίου στην ΕΛΔΥΚ στην Κύπρο.

Επίσης θέλουμε να συγχαρούμε την καινούργια δασκάλα μας Τσιούτσιου Ελένη του Ιωάννη που διορίσθηκε στην Κέρκυρα. Σε αυτήν και στους άλλους δύο εκπαιδευτικούς από το χωριό μας, την καθηγήτρια Μανώλη Διαλεχτή του Θεοφάνη και το δάσκαλο Μπλιθικιώτη Παντελή του Νικολάου ευχόμεθα να έχουν καλή εκπαιδευτική χρονιά.

Τέλος θέλουμε να συγχαρούμε τον Ντάλα Ιωάννη του Θωμά και της Ανθούλας (εγγονός του Τάσσιου Μανώλη), για την εισαγωγή του στην Σχολή Αστυφυλάκων και ευχόμεθα κάθε επιτυχία σε αυτόν και σε όλους τους φοιτητές του χωριού μας, και τους γνωρίζουμε σαν Διοικ. Συμβούλιο της Αδελφότητας ότι είμαστε στο πλευρό τους σε ό,τι μας χρειαστούν. Να μην διστάσουν να επικοινωνήσουν μαζί μας.

Ευχαριστώ για τη φιλοξενία

Θεσ/νίκη 4 Οκτωβρίου 2007

«Ιστορικό αφιέρωμα στο ΜΕΣΟΒΟΥΝΙ ΔΥΤ. ΖΑΓΟΡΙΟΥ»
του Γεωργίου Θεοδ. Μπούρη
Εκδόσεις: ΙΔΡΥΜΑ ΚΩΝΣΤ. ΧΑΝΤΖΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

Ολίαν αγαπητός Γεώργιος Θεοδ. Μπούρης, φτασμένος εκπαιδευτικός-παιδαγωγός, λάτρης -εξ ίσου, της ιστορίας της γενέτειράς του, του Μεσοβουνίου Δυτ. Ζαγορίου, της όλης Ηπείρου και όχι μόνον, με το ακονισμένο μυαλό του, την παρατηρητικότητα, την υπομονή και επιμονή που τον διακρίνει, κατέγραψε έντονα και ανεξίτηλα στις πλάκες της μνήμης του, ότι “έπιανε ο ευρυγώνιος φακός των ματιών του.

Αυτά λοιπόν τα αποτυπωμένα σε φιλμ γεγονότα, πες καλύτερα πνευματικά εδέσματα, ο κ. Μπούρης, δεν μπορούσε να τα γεύεται μόνος του, δεν είναι “μονοχοφής”, γι’ αυτό αποφάσισε να τα προσφέρει, παραθέτοντάς τα στους φιλιαναγνώστες συνδαιτυμόνες, γράφοντας το βιβλίο τούτο.

Ιδιαίτερα το γεύομαι εγώ, γιατί έχω πολλές αναμνήσεις από το Μεσοβούνι και τους φιλόξενους Μεσοβουνιώτες, όταν μικρό παιδί, του Αγίου Χαραλάμπους, της Παναγίας και σε άλλες εορτές και εκδηλώσεις, ακολουθούσα, τόσο τον εκ μητρός Πάππο μου αείμνηστο Κωνσταντίνο Μανέκα, ιερέα και δάσκαλο, όσο και τον αείμνηστο πατέρα μου Γεώργιο Παπαϊωάννου, επί σειρά ετών και με πολύ δύσκολες συνθήκες, εφημέριο Μεσοβουνίου.

Ένα βιβλίο καλοτυπωμένο, καλο-

γραμμένο, πολύ προσεγμένο με καλλιτεχνικό μεράκι και πλουμισμένο με υπέροχες ασπρόμαυρες φωτογραφίες, δικές του και του Χαρητάκη Παπαϊωάννου, καίρεσαι να το διαβάσεις και να το βλέπεις, με τον ίδιο ζήλο.

Και το σπουδαιότερο, εξεθόθη δαπάναις του Ιδρύματος “ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΧΑΝΤΖΑΡΟΠΟΥΛΟΥ” - Μεσοβουνίου, - μακάρι και άλλα παρόμοια Ιδρύματα- και δεν είναι λίγα στην Ήπειρό μας-, να παίρνουν παρόμοιες αποφάσεις-, αλλά και το επίσης αξιοσημείωτο-ασυνήθιστο φαινόμενο, κι αυτό τυπώθηκε στο καλλιτεχνικό τυπογραφείο του Μεσοβουνιώτη Χρήστου Π. Κοιτονάσιου. Θερμά συγχαρητήρια και στους δύο και σε όσους συνετέλεσαν σ’ αυτό.

Έτσι βαρυφορτωμένος καθώς ήταν ο συγγραφέας από τις αναμνήσεις του και ενισχυμένος με την βοήθεια - Ιδρύματος και τυπογράφου-, κατόρθωσε να πραγματοποιήσει ένα όνειρο της ζωής του.

Το βιβλίο χωρίζεται σε τρία μέρη:

Α΄ Εισαγωγή

Η ιστορική διαδρομή της Ηπείρου διαμέσου των αιώνων.

Πολύ σωστά που ξεκινάει από την ιστορία της πανάρχαιας Ηπείρου. “...Αρχά Ελλάδος από Ωρυκίας και αρχέγονος Ελλάς Ήπειρος...”, παραπέμπει στα Ιστορικά του Πτολεμαίου.

Β' Μεσοβούνι

Η ειδυλλιακή προσβάσιμη πύλη του Δυτικού Ζαγορίου. Κι' όλη τη δύναμη της καρδιάς του και με αγάπη και νοσταλγία πολλή, εξυμνεί τις φυσικές ομορφιές του Μεσοβουνίου.

“... Εδώ διαπιστώνει κανείς πως η μεταφυσική υπερδύναμη της δημιουργίας που για χάρη των θνητών καλοπροαίρετα συνήθως δραστηριοποιείται και στην προκειμένη περίπτωση ανταποκρίθηκε θετικά.

Τη νέα κοινότητα Μεσοβουνίου την περιέβαλε με μια ιδιόζουσα αγάπη και καλοσύνη. Την προίκισε με όλα εκείνα τα εμφανή και πολυδιάστατα προτερήματα που επιλεκτικά πάντα και εντελώς αθόρυβα παραχωρεί στον άνθρωπο το διακριτικό χέρι του δημιουργού.

“... Τον καταγάλανο ουρανό με τους ανοιχτούς ορίζοντες, τον λαμπερό ήλιο... Τα πυκνά δάση με επικρατέστερο δένδρο την αρχέγονη, την πληθωρική σε όγκο και θεαματικότητα βελανιδιά. Τις απαράμιλλες και διάσπαρτες, εδώ κι εκεί, καλλιεργήσιμες εκτάσεις. Το υπέροχο κλίμα με περιοδικές βροχοπτώσεις του και την πλούσια βλάστηση. Μία αλυσίδα σημαντικών παραγόντων, που επέδρασαν ευεργετικά στον άνθρωπο...”.

Κι έπειτα περιγράφει, πάλι με το ίδιο πάθος, όλα τα δρώμενα της κοινωνικής ομάδας του Μεσοβουνίου, όταν εκείνη είχε φθάσει στο zenίθ της προόδου και της ευημερίας της.

Γ' Επιλογές

Ο απόηχος μιας εποχής που ανήκει στο παρελθόν. Όμως ο συγγραφεύς πα-

ρά τον ισχυρό δεσμό που απέκτησε με το αγαπημένο του Μεσοβούνι, δεν περιορίζεται σ' αυτό, περιγράφει, εν συντομία βέβαια και την ιστορία της όλης Ηπείρου από τα πανάρχαια χρόνια μέχρι σήμερα, ιδιαίτερα δε της γενέτεράς του, του χωριού Φορτόσι, καθώς και όλης της περιοχής των Κατσανοχωρίων, αν και επί πολλά χρόνια περιπλανήθηκε ο ίδιος και η οικογένειά του, ο νους του ήταν πάντα εκεί, στο Φορτόσι. “... Και παρ' όλες τις ανέσεις που βρήκαμε δεν νιώσαμε απόλυτα ικανοποιημένοι. Η σκέψη μας πειτούσε αλλού. Μες την ψυχή μας φώλιασε μόνιμα η νοσταλγία μας για την ιδιαίτερη πατρίδα μας, τα αλησμόνητα Κατσανοχώρια. Λαχταρούσαμε, μα το Θεό, πότε να περάσει ο καιρός για να επισκεφθούμε τον τόπο που μικροί και μεγάλοι διεκδικούσαμε.

“... Την ξεχωριστή εικόνα της φιλιτάτης πατρίδας μου εξακολουθώ να βλέπω ξεκάθαρα. Την έχω μπροστά μου μέσα μου, σαν το εικονοστάσι. Την αναπλάθω καθημερινά μέσα μου, την προβάλλω στην οθόνη του οπτικού μου ορίζοντα, αφού πρώτα την μοντάρω και την προσαρμόσω, στα απόκρυφα κανάλια της φαντασίας μου.

Αγαπητέ κ. Μπούρη, θερμά συγχαρητήρια για το πλούσιο πνευματικό τραπέζι που μας χάρισες και εύχομαι γρήγορα να γευθούμε και άλλα παρόμοια εδέσματα, παρασκευασμένα από το χρόνο και γαρνιρισμένα με την αγάπη και τη νοσταλγία του τόπου σου!

ΙΩΑΝΝΗΣ Γ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

ΛΕΥΤΕΡΗΣ Β. ΤΖΟΚΑΣ
ΛΟΓΟΤΕΧΝΗΣ

Μιχάλη Παγούνη ΓΚΡΕΜΙΣΜΕΝΑ ΟΝΕΙΡΑ

Μυθιστόρημα, αφήγημα, διήγημα μή νουβέλα, είναι το καινούργιο έργο "Γκρεμισμένα Όνειρα", του Ηπειρώτη (Ζέρμα-Κόνιτσας) συγγραφέα Μιχάλη Παγούνη; Ωστόσο, καθένα από αυτά τα είδη της Ελληνικής Λογοτεχνίας, έχουν βέβαια τα δικά τους χαρακτηριστικά που, πρέπει πάντοτε να έχουμε υπόψη μας, όταν τα όρια μεταξύ τους είναι πολλές φορές ασαφή και δυσδιάκριτα. Το μυθιστόρημα κανονικά είναι η εκτεταμένη (πολυσέλιδη) αφήγηση. Αφήγημα με τον ευρύ όρο του, εξακολουθεί ν' αποτελεί αντικείμενο διαφωνιών. Είναι περιεχόμενο πολύ γενικό (αφηγείται μια ιστορία) και μπορούμε να χαρακτηρίσουμε κάθε πεζό λογοτεχνικό κείμενο. Αν ήταν διήγημα για την περίπτωση μας είναι μεγάλο (88 σελ.) και νουβέλα όταν εξιστορεί κυρίως γεγονότα της σύγχρονης κοινωνικής πραγματικότητας δηλ. της εποχής κατά την οποία γράφτηκε. Στην περίπτωση αυτή ο συγγραφέας ρίχνει το βάρος στην ηθογράφηση και την ψυχογράφηση χαρακτήρων, εμβα-

θύνει εξίσου την πλοκή και τα επεισόδια.

Τα «Γκρεμισμένα Όνειρα» του συγγραφέα Μιχάλη Παγούνη έχουν τη δομή μιας νουβέλας, την περιπλοκότητα ενός διηγήματος την ευρύτητα και την τέχνη ενός μυθιστορήματος και τα ιστορικά στοιχεία ενός χρονικού.

Χρονικό είναι -για εμας- το έργο του Μιχάλη Παγούνη. Αναφέρεται σ' έναν έρωτα, ένα γάμο που διαδραματίζεται στην ακριτική Κόνιτσα και τα χωριά της, μετά τη Συμφωνία της Βάρκιζας (12-2-1945). Έχει λυρικές εικόνες και γραφές: "Το φως του ήλιου αντανάκλούσε στη σμαραγδένια ασπίδα του λόγγου. Πού και πού μόνο, όταν φυσούσε και τα κλαριά ανασάλευαν, λευκόχρυσες ακτίνες διαπερνούσαν τη φυλλωσιά κι έπεφταν στο γιατάκι του σταλάζοντας θαλπωρή, που όμως δεν μπορούσε ν' απολαύσει μες στους αβάστακτους πόνους που ένιωθε...».

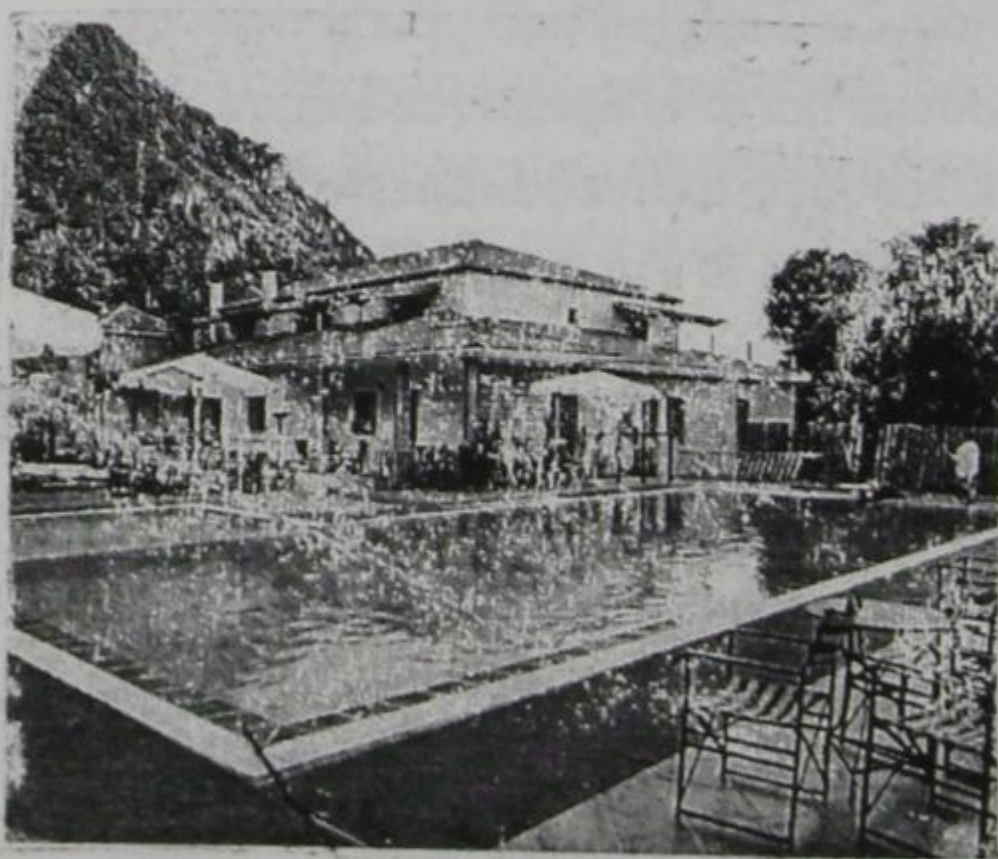
Παρακολουθούμε στο βιβλίο του Μ. Παγούνη τον γυρισμό των ανταρτών του ΕΛΑΣ και την παράδοση του οπλισμού τους. Ο τραυματισμένος αντάρτης Γιάννης με τον οπλισμό του, ύστε-

ρα από μέρες, επιστρέφει στο σπίτι του. Κρύβεται. Γίνεται ο γάμος της αγαπημένης του Βασιλικής με άλλον άντρα, το Νίκο. Ύστερα από μέρες κάνει καρτέρι, έξω από το σπίτι, στο νιόπατρο ζευγάρι και με την απειλή του όπλου του, το σάγιερ που έκρυβε, θέλει να τους σκοτώσει. Η Βασιλική μπαίνει ανάμεσά τους και εκλιπαρεί να μην τους σκοτώσει. Εξηγεί τους λόγους που παντρεύτηκε. Ο Γιάννης τους κοιτάζει περιφρονητικά και φεύγει. Η Αστυνομία μαθαίνει το συμβάν και τον αφήνει να κατρακυλήσει σε βάραθρο στον Σαραντάπορο. Μαζεύεται από αγωγιάτες συγχωριανούς που γύριζαν με τρόφιμα της Ούνρας από την Κόνιτσα...

Η πορεία των ανθρώπων της γης του δίνεται αδρά, περιγραφικά, περίτεχνα, τολμηρά, στο καινούργιο βιβλίο

“Γκρεμισμένα Όνειρα” έκδοση ΔΩ-ΔΩΝΗ, Ιούλιος 2007, που αποτυπώνει δικό του καλλιτεχνικό εξώφυλλο ο συγγραφέας Μιχάλης Παγούνης. Είναι μια αξιοζήλευτος πεζογραφική δημιουργία, που περιγράφεται η ανάσα και η λαχτάρα των ανθρώπων για τη Λευτεριά. Δεν έχει σκοπό να δικαιολογήσει ή να ωραιοποιήσει κάποια πρόσωπα, αλλά να γνωρίσει ο αναγνώστης σημαντικά γεγονότα στο αποκαλυπτικό βιβλίο. Λογοτεχνικό χρονικό είναι το έργο “Γκρεμισμένα Όνειρα” κι έτσι πρέπει να το δούμε, καθώς οι κάτοικοι βρίσκουν τα καταματωμένα μονοπάτια της λευτεριάς που ο συγγραφέας Μιχάλης Παγούνης, δίνει με λίγες ανεξίτηλες πινελιές και έκφραση, τη σύνθεση από καθάρια πηγή, τον ίδιο το λαό και την ψυχή του.

ΛΕΥΤΕΡΗΣ Β. ΤΖΟΚΑΣ

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ «Το Γεφύρι» Με 40 κλίνες, εστιατόριο, μπάρ, θέρμανση, πάρκιγκ, κ.λπ. Στην ειδυλλιακή τοποθεσία της γέφυρας Αώου στη Κόνιτσα
Τηλ. 26550 23780

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

Διώροφη πέτρινη μονοκατοικία
134 τ.μ. με αυλή 127 τ.μ. κοντά
στην κεντρική πλατεία Κόνιτσας.
Τηλ. 210 6668548

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΟΞΥΑ

Πέμπτη 16 .8.2007

Το Δ.Σ. του Συλλόγου θέλοντας να υπογραμμίσει την ουσιαστική διαφορετικότητα του μέσα από τον πολιτισμό αποφάσισε να υλοποιήσει την ιδέα προβολής κινηματογραφικής ταινίας. Για το λόγο αυτό πρόβαλε κινηματογράφο, μετά από 40 χρόνια, περίπου στο χωριό. Έτσι, σε οθόνη στημένη στην πλατεία του χωριού, προβλήθηκε σε "Οξυώτικη" πρώτη προβολή η ελληνική ταινία "Της κακομοίρας" γνωστή και ως "Ο μπακαλόγατος". Η ανταπόκριση των συγχωριανών ήταν η μεγάλη έκπληξη της βραδιάς. Οι διαχρονικές κορυφαίες ατάκες των συντελεστών της ταινίας Κ. Χατζηχρήστου και Ν. Ρίζου (μεγάλη η απώλεια τους), προκάλεσαν ασυγκράτητο γέλιο στους θαμώνες του καλοκαιρινού "Σινέ Οξυά". Η ιδέα γεννήθηκε, υλοποιήθηκε δε - για πρώτη φορά με μεγάλη επιτυχία και με την απαραίτητη συνδρομή της τεχνολογίας -δίνοντας έτσι την ευκαιρία στο κοινό να απολαύσει την ταινία, ενισχύοντας την προοπτική να υπάρξει ανάλογη προβολή σε άλλα χωριά του Δήμου μας με την απαραίτητη συνεργασία με τους επιτόπου φορείς.

Παρασκευή 17/8/2007

1907-2007. Το οδοιπορικό των 100 χρόνων του Συλλόγου σε λίγες αράδες.

Όπως είναι σε όλους γνωστό το Σύλλογος της Οξυάς "Ο Άγιος Νικόλαος" είναι στην επικαιρότητα τα τελευταία 100 χρόνια, από την ίδρυσή του έως στις μέρες μας (1907-2007). Από τους αρχαιότερους μάλιστα συλλόγους σε όλη την Ήπειρο.

Η ιδέα της ίδρυσης γεννήθηκε τον προηγούμενο αιώνα από μια χούφτα ανθρώπων που ζώντας είτε στην Αθήνα είτε στην Ξενιτιά (Χαρτούμ), αντιλήφθηκαν ότι ο τόπος τους - γενικότερα - και η Σέλτς (πρώτη ονομασία του χωριού) - ειδικότερα - είχε ανάγκη την ψυχή τους, τους καλούσε. Με φωνή μιας γης ακραίας με δύσκολη ομορφιά, που γενναιόδω-

ρη και φειδωλή μαζί δίνει συγκίνηση αλλά που ζητά μόχθο και κυρίως αφοσίωση. Εξάλλου, τότε η Σέλτς έτρεφε πολύ την ψυχή αλλά λίγο το σώμα, πολλές φορές έδιωχνε τα παιδιά της - κρατούσε όμως δική της την καρδιά τους.

Έτσι, 18.5.1907 ιδρύεται η Φιλεκπαιδευτική Αδελφότητα Σέλτσης Ηπείρου "Ο Άγιος Νικόλαος".

Την Ιστορία λένε ότι τη γράφουν οι γενναίοι και έτσι μπορεί να είναι, εμείς λέμε ότι τη ζωντανή Ιστορία της Οξυάς τη γράφει η άδολη και ζωντανή της καθημερινότητα. Το βιβλίο της Ιστορίας της έχει όλους τους Οξυώτες που αφιέρωσαν πολλά από τα δύσκολα καθημερινά τους λεπτά βάζοντας ο καθένας προσωπικά ένα μικρό λιθαράκι στην ανάπτυξη και στην εξέλιξη αυτού του όμορφου χωριού μας, αλλά και της ευρύτερης περιοχής γενικότερα. Η Οξυά και οι Οξυώτες πάντα είχαν στην έγνοια τους και στα άλλα χωριά μας δίπλα ολόκληρη την περιοχή ολόκληρη την Ήπειρο. Τρανά παραδείγματα αυτής της γενναιοδωρίας της είναι ότι πρωτοστάτησε στην ίδρυση της Πανηπειρωτικής - από το 1909 γεγονός που αποδεικνύει και η πρόσφατη βραβεύση του Συλλόγου μας από την Πανηπειρωτική στην κοπή της πίτας του Ηπειρώτη στην Αθήνα.

Πρωτοστάτησε και είναι από τα ιδρυτικά μέλη του οράματος της δημιουργίας της συνομοσπονδίας των χωριών της Κόνιτσας - μέλος του Συλλόγου εξάλλου ήταν ο πρώτος της πρόεδρος - και όχι μόνο. Στάθηκε και στέκεται εκεί αρωγός στην κάθε ζωντανή προσπάθεια της ευρύτερης περιοχής.

Σ' αυτόν το τόπο οι Σελτσιώτες σφραγίστηκαν με το μέτρο και τη δύναμή του και έκαναν όπλο τους την υπομονή και νόμο τους την φιλοξενία. Στο νού τους ο ξένος. Να μην έχει τον τόπο του; Αμελικό τονομάσανε και το χτισε κι αυτό η Αδελφότητα που από το 1934 μεγάλωσε απλώθηκε και έγινε Ο Σύλλογος μας.

Σ' αυτό τον τόπο οι Σελτσιώτες έμαθαν να ζούν

με το δέος, γι αυτό έκαναν την καθαρότητα της ψυχής τους χορό, χορό ανδρικό περπάτημα σίγουρο σαν τα θεμέλια της γης που γεννήθηκαν και βαρύναν την ομορφιά της και τραγούδι έκαναν την ίδια τους τη ζωή.

Έτσι πορεύτηκαν από γενιά σε γενιά - όπου και νάταν εδώ ή στα ξένα.

Η Σέλτς αλλάζει. Το 1924 μετονομάζεται σε Οξυά και η έγνοια των ανθρώπων της άσβεστη. Η φλόγα ίδια και πιο δυνατή. Η αγωνία τους για τα νέα παιδιά του τόπου έντονη. Οι ίδιοι εξάλλου δύσκολα θα γύριζαν απ' τα ξένα. Οι δικοί τους όμως άνθρωποι, τα παιδιά τους πώς θα μορφώνονταν; Πως θα μάθαιναν γράμματα; Το σχολειό απαραίτητο και νάτο το πετρόχτισαν. Η πέτρα εξάλλου όπως για όλους τους ανθρώπους των χωριών μας έτσι και για τους Οξυώτες ήταν το μεράκι τους. Την καμάρωσαν και γι αυτό βασίλισσα στον τόπο τους έκαναν την ίδια την πέτρινη τη σάρκα της την πανάρχαια ψυχρή σκληράδα που στα χέρια τους όμως ζεστάθηκε, σκίρτησε, άνοιξε η καρδιά της και τους σιγοψιθύρισε τα δικά της μυστικά. Εκείνοι ακολουθώντας την ανάσα της ως ταπεινοί σύντροφοί της την ένοιωσαν, τη λάτρεψαν και την μετέτρεψαν σε εξαίσια δημιουργία. Με τη σειρά της πρόσφερε ζεστασιά γνώση και πάνω απ' όλα δίδαξε ήθος σε όλους εμάς.

Η ζωή σκλήρυνε στον τόπο μας στις δεκαετίες 1920, 1930. Η Οξυά αρχίζει να ανασαίνει πιο βαριά, τα χρόνια δύσκολα και ο πόλεμος της χτυπάει την πόρτα (όπως και σε όλη την Ήπειρο). Έγνοια του Συλλόγου τα παιδιά της που πολεμούσαν, έτσι ότι χρήματα είχε ο Σύλλογος τάστειλε στους φαντάρους μας, αλλά και όχι μόνο. Ο κίνδυνος για πείνα ορατός. Ο Σύλλογος εκεί όμως. Με δική του βοήθεια οι χωριανοί σκάψανε το βουνό για σπαρθεί στάρι που η μάνα Οξυά το φύλαξε στο κόρφο της για να ταΐζει τα δικά της παιδιά. Η μπομπότα εξάλλου ήταν "Μόδα"...

Η Οξυά μας μεγάλωσε, τράνεψε και ξεπέρασε τα σύνορα, άλλαξε πρόσωπο και όψη -όπως και ο άλλος κόσμος δίπλα της - αλλά δεν αλλοιώθηκε στο

χαρακτήρα την ψυχή και το ήθος. Μπορεί οι άνθρωποί της να φτάσανε για βιοποριστικούς λόγους στην Αμερική, στην Αφρική, στα πέρατα της Ευρώπης, στην άκρη της Ρωσίας να αναγκάστηκαν να την εγκαταλείψουν αλλά πάντα στην ψυχή τους η φλόγα έκαιγε ζωντανή στην πλατεία του χωριού, στο βρομονέρι, στα λιβάδια και στον κρέτσο. Πάντα ξέραμε όλοι μας, ότι υπήρχε συνδετικός κρίκος όλων αυτών: Ο Σύλλογος μας. Η ανάσα μας, η συμπόνια μας, η οικογένεια μας.

Έτσι πορεύτηκε ο Σύλλογος από γενιά σε γενιά και αφήνοντας έργα που συμπλήρωναν το τοπίο, βάζοντας σφραγίδα και στηρίγματα ζωής που μένουν αναλλοίωτα μέσα στο χρόνο στον δύσκολο τόπο τους.

Τέτοιος εξάλλου ήταν αυτός ο τόπος δύσβατος, Ορεινός, αυστηρός και όμως μέσα στις πλαγιές του στα λεβέντικα πλατάνια του κάπου κάπου σκάει κι ένα χαμόγελο, γλυκό σαν το φιλί της μάνας σαν την αυγή. Και τότε μέσα από τα έγκατα της γης ξεχύνεται η κορυφαία ζωογόνα προσφορά της, το νερό.

Αυτά τα χαρισματικά υδάτινα χαμόγελα οι Οξυώτες το προσκύνησαν και για να τιμήσουν την ιδιαίτερη αξία του έφτιαξαν βρύσες με χαρακτηριστικότερη "το βρομονέρι", που τις στόλισαν με τέχνη ενώνοντας το νερό με την πέτρα, σάρκα και αίμα και τα δύο της ίδιας της Σελτσιώτικης μάνας γης, δίνοντας την ευκαιρία σε όλους εμάς να ξεδιψάσουμε και να δροσίσουμε την ψυχή μας. Έτσι, ακολουθώντας το ταξίδι του νερού από τα έγκατα της γης στα χείλη τους, έμαθαν να γλεντάνε και να τραγουδάνε. Παίρνοντας από την καρδιά της γης μυρωδιές παράξενες και συγχορδίες παράδοξες, τις έδεσαν με τις φωνές τους σε ένα κόμπο τόσο ακραίο και πολυσύνθετο όσο το δέσιμο πέτρας με το νερό. Και φέρνοντάς τες στα χείλη τους, αποθέωσαν το κλαρίνο στο ασύγκριτο.

Ξενιτεμένο μου πουλί μικρό μου χελιδόνι μου μωρέ ξένε μου.....

Πιάσανε μόνοι τους κασμάδες, λιάτες, φτιάρια άνοιξαν το δρόμο για τη γειτονική Βούρμπιανη, για

τον αηλιά, τα ρόγγια, και τα λιβάδια. Φτιάξανε στο χωριό δίκτυο ύδρευσης και αποχέτευσης από τα πρώτα στην Ελλάδα τη στιγμή που ακόμα και στις μέρες μας υπάρχουν χωριά που δεν έχουν τέτοιες ανάλογες υποδομές.

Η αναφορά στα έργα και τις ημέρες του Συλλόγου σε αυτά τα 100 χρόνια δράσης του θα μπορούσε να καλύψει όλο το περιεχόμενο του περιοδικού. Το Δ.Σ. του Συλλόγου δίνει μεγάλη έμφαση στη νέα γενιά, για τα νέα παιδιά του τόπου μας που αναρωτιούνται τι σημαίνουν 100 χρόνια Συλλόγου ενός χωριού.

Σ' αυτά τα παιδιά υποσχόμαστε να κάνουμε όλα τα απαραίτητα για να τα φέρουμε πιο κοντά στον τόπο των γονιών τους ή των παππούδων τους.

Τι καλύτερη λοιπόν αφορμή αλλά και πρόκληση για το Δ.Σ.;

Να διοργανώσει με την λαμπρότητα που ταιριάζει εκδήλωση για να τιμήσει αφενός αυτή καθαυτή την πορεία και τη δράση του αλλά και όσους συνέδραμαν στο εξαιρετικά φιλόδοξο έργο του Συλλόγου σε αυτόν τον αιώνα.

Το Δ.Σ. του Συλλόγου επέλεξε να καλέσει ως κεντρικό πρόσωπο της εκδήλωσης αυτής έναν δικό μας άνθρωπο, Ηπειρώτη. Το πρώτο πολίτη της χώρας τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Όμως λόγω της απρόοπτης εξέλιξης - συνάντηση με τον Πρωθυπουργό της χώρας για αναγγελία εκλογών - δεν κατέστη δυνατή τη δική του παρουσία.

Νομίζουμε ότι ο κ. Παπούλιας, σύμφωνα με την γενική εκτίμηση για το επίπεδο της εκδήλωσης, θα είχε την ευκαιρία να δει κάτι ξεχωριστό. Κάποια άλλη φορά ίσως....

Εξάλλου δεν ήταν ο μόνος άτυχος - με την απουσία του - σε αυτή την εκδήλωση.

Είχαν επίσης προσκληθεί προσωπικά οι διατελέσαντες δάσκαλοι στην Οξυά κ.κ. Παπαχρήστος Αθ., Γεωργιάδης Χαρ., Δόσης Δημ., Ασπασία Μπλέτσα-Μαργαρίτη (χ. του αγαπημένου μας Βαγγέλη), καθώς και οι δύο Ιερείς του χωριού Παπαδημήτρης Μαργαρίτης και Παπαφώτης Αντωνιάδης.

Παράλληλα, είχαν προσκληθεί επισήμως, ο Δήμαρ-

χος με όλο το Δ.Σ. του Δήμου μας, η Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία, όλα τα Δ.Σ. των Δημοτικών διαμερισμάτων του Δήμου μας, τα Δ.Σ. των Αδελφοτήτων του Δήμου μας, η Συνομοσπονδία των χωριών της επαρχίας Κόνιτσας, το δικό μας περιοδικό "ΚΟΝΙΤΣΑ" και τέλος η ομοσπονδία των Νέων του Δήμου μας.

Τα μέλη του Δ.Σ. τοποθέτησαν σε κεντρικά σημεία όλων σχεδόν των χωριών του Δήμου μας αφίσες τις εκδήλωσης με σκοπό την ενημέρωση όλων των συντοπιτών μας. Με κεντρικό σύνθημα της έκθεσης Ιστορικού αρχείου "1907 - 2007, 100 χρόνια, 100 έγγραφα, Μια Οξυώτικη ψυχή....και συνεχίζουμε" νομίζουμε ότι ο αρχικός στόχος ενημέρωσης και φιλοξενίας των επισκεπτών μας επιτεύχθηκε.

Η υλοποίηση όμως αυτού του στόχου είχε και αφανείς ήρωες. Όλοι οι κάτοικοι της Οξυάς που με την διαίσθησή τους, το πνεύμα φιλοξενίας που έχει πιστοποιηθεί όλα τα προηγούμενα χρόνια, καθώς και με την εμπιστοσύνη στο Σύλλογο τους, κατέβαλαν εξαιρετικές προσπάθειες για την επιτυχή έκβαση της εκδήλωσης, με κύριο στόχο τη φροντίδα των καλεσμένων μας και φίλων της Οξυάς.

Τα εγκαίνια της έκθεσης έγιναν, με σχετικό κόψιμο κορδέλας, από κοινού από το Δήμαρχο κ. Κοσμά Σδούκο και τον Πρόεδρο του Συλλόγου κ. Κων/νο Α. Λάζο. Στη συνέχεια τα μέλη του Δ.Σ. έκαναν ξενάγηση στην έκθεση η οποία έγινε σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο. Τα 50 τ.μ. του χώρου ήταν λίγα για να φιλοξενήσουν μνήμες, φωτογραφίες, αγωνίες, έννοιες, εικόνες, ανάσες και συναισθήματα μιας διαδρομής 100 χρόνων ενός Συλλόγου.

Στο κεντρικό σημείο και σε ειδικό χώρο τοποθετήθηκε το πρώτο βιβλίο του Συλλόγου, με γραφή που φανερώνει ζεστή ανάσα και ιδρώτα. Με γλώσσα που δηλώνει λαχτάρα αλλά και χαρά ότι η πρώτη μάζωξη είχε 106 οξυώτικες ψυχές. Στους τοίχους αναπτύσσονταν όλη η φωτισμένη διαδρομή σαν μαρθώνιος πνοής, δημιουργίας και ανάπτυξης που συμμετείχαν όλοι δαφνοστεφανωμένοι και ακούραστοι χαμογελούσαν για τα δικά τους κατορθώματα από το 1907 έως το 2007. Και συνεχίζουμε.....

Τα κάδρα χαιρετούσαν τους φίλους της έκθεσης πλατύνοντας με σεβασμό το μεγαλείο μιας διαδρομής.

Σε ειδική θέση στον τοίχο ο προβολέας φώτιζε την πρώτη επιστολή του Συλλόγου. Ξεχωριστή, ιδιαίτερη εξέπεμπε ζωντάνια και μια φλόγα αισιοδοξίας 100 χρόνια μετά, το ίδιο αναλλοίωτη. Ήταν αυτό που κράταγε την πόρτα ανοιχτή, που ζωντανεύει το κλίμα, που αγκάλιαζε τον κόσμο και που ζεσταίνει τον ιδιαίτερα φιλόξενο χώρο. Η νύχτα γλυκαινε και η Οξυά ζεστή και όμορφη όπως πάντα.

Στη μια πλευρά της έκθεσης, δύο άλογα στέκονταν ακίνητα και γυρίζοντας το βλέμμα τους έδειχναν να θέλουν να γνωριστούν με την ιστορία που αποθεώνονταν στην έκθεση.

Στην άλλη πλευρά το περίπτερο θα διανυκτέρευε με τα παλιά τεύχη της εφημερίδας "Η Φωνή της Οξυάς" να εξαντλούνται. Η Ιδέα εξάλλου του Τάκη του Ζούνη είχε το δικό της χώρο. Το βιβλίο των εντυπώσεων άνοιγε τις σελίδες του, φιλοξενώντας από τη γειτονική Ιταλία το πιο ιδιαίτερο σχόλιο. Η μετάφρασή του σχολίου αρχίζει και μας γεμίζει αισιοδοξία.

Οι δυο κουρελούδες καθαρές και λαμπερές υποδέχονταν τους Οξυώτες, τους επίσημους καλεσμένους καθώς και τους φίλους της δηλώνοντας παρόν στη γιορτή. Τα γκιούμια, οι κλείτσες, οι λάμπες και τα φανάρια, προικιά του ίδιου γάμου ήταν. Του γάμου της Ιστορίας με το Σύλλογο με καλεσμένους όλα τα χωριά. Έξω κερνάγαμε γλυκό.

Ο χώρος της έκθεσης πλουμιστός σε φως και χαμόγελα, θα κρατούσε τη ζωντάνια του όχι μόνο για όλο το βράδυ εκείνο, αλλά και για τις επόμενες μέρες.

Ολοκληρώνοντας την ξενάγηση στην έκθεση όλοι οι επισκέπτες μετέβησαν στην πλατεία. Με επιμέλεια μελών του Δ.Σ. πήραν όλοι τις θέσεις τους. Μαγεία στάζει από τα δύο γέρικα πλατάνια. Μετά από λίγα λεπτά η νύχτα απλώθηκε παντού στην Οξυά. Τα φώτα συμμετέχοντας στην κατάνυξη άρχισαν να χαμηλώνουν έως ότου έσβησαν.

Η ώρα κύλαγε, Ησυχία παντού. Τριακόσιες σαράντα ψυχές και ούτε άχνα. Μόνο το κελάρισμα του νε-

ρού έσπαγε την ησυχία. Μετά από λίγο ο πάντα αγέρωχος Μιχάλης κελάϊδησε το βαρύ "Νουμπέτ" περνώντας από το κλαρίνο του απλωνόταν πρώτα στην πλατεία και μετά εκτοξεύονταν στα ουράνια. Ο ήχος γνωστός, όλοι σιγοτραγουδούσαν Στον ήχο του μοιρολογιού ενώνεται ο Ουρανός κι η γη. Από ησυχία η Ιστορία ξεδιπλώνει τον παλμό και η Οθόνη πλημμυρίζει με Οξυώτικη ψυχή και λεβεντιά, ζωντανεύοντας τον κόσμο που παρακολουθεί τη διαδρομή του Συλλόγου δοσμένη δωρικά. Μοιρολογάει η ανθρώπινη καρδιά και η φωνή της υψώνεται στον ουρανό θυμίαμα τιμής στους απόντες.

Το Σεντούκι της Ιστορίας έχει πολλά αρώματα και χρώματα όλα κρατήθηκαν αναλλοίωτα και ζωντανέψαν αναμνήσεις, εικόνες, περιγραφές, διαδρομές. Το κλαρίνο του Μιχάλη αρχίζει να δυναμώνει - ο αγέρας δίνει ήχο. Η οθόνη, τα ηχεία, ο κόσμος ένα. Ό,τι εκπέμπεται, ό,τι ακούγεται αμέσως ζωντανεύει. Όλοι σε ένα περίεργο συναισθηματικό δέσιμο. Οι γλώσσες λύνονται, τα μάτια χαμογελάνε και οι ανάσες γεμίζουν την πλατεία. Ο Μίχος σηκώνεται και όλοι τραγουδάνε "Στο Κάιρο αρρώστησα στα Γιάννενα θα γειάνω και στην όμορφη την ΟΞΥΑ θα πέσω να πεθάνω....."

1907- 2007 100 χρόνια 100 έγγραφα. Μια Οξυώτικη Ψυχή.....και συνεχίζουμε.

Ο Κόσμος ξεσπά τα φώτα ξυπνάνε. Η νύχτα στέκει αθόρυβη και η μέρα παραφυλάει. Εκείνη την ώρα η ομιλία του Προέδρου ουσιαστικά δίνει το έναυσμα για γλέντι υπογραμμίζοντας ότι στη δεξίωση που ακολουθεί όλοι οι παρευρισκόμενοι είναι καλεσμένοι μας.

Μαζί με όλα αυτά, το φαγητό και το κρασί προσφέρθηκε σε όλους δωρεάν από το Σύλλογο, ως ελάχιστη αναγνώριση προσφοράς όλων των μελών των, ανεξάρτητα από την ιδιότητά τους.

Ακολούθησε δεξίωση και μετά χορός έως ότου η νύχτα έκλεισε τα μάτια της.

Η έκθεση θα μείνει στο χωριό για να θυμίζει στον επισκέπτη το μεγαλείο τη δράση αλλά και τη δυσκολία αυτής της διαδρομής του Συλλόγου. Ο

σεβασμός του χώρου της έκθεσης είναι υψηλή υποχρέωση των μελών του Συλλόγου, του απλού Οξιώτη, όσων από το Δήμο έχουν την ευθύνη διαχείρισης της αίθουσας καθώς και του επισκέπτη.

Με αυτή την εκδήλωση ένα κυρίαρχο σύνθημα επικρατεί μέσα στον καθένα μας....

Ο Σύλλογος έσπειρε μόχθο αλλά θα θερίσει ελπίδα.....

Σε αυτή την προσπάθειά μας ελπίζουμε ότι δεν είμαστε μόνοι.

Ολοκληρώνοντας την εκδήλωση για τα 100 χρόνια ζωής δράσης και ανάσας του Συλλόγου μας, μιας και στην επόμενη γιορτή των 200 χρόνων του Συλλόγου η οπτική μας θα έχει αλλάξει, (όπως ελπίζουμε το ίδιο και οι ανησυχίες μας), θέλουμε από καρδιάς να ευχαριστήσουμε όλους όσοι από τους Οξιώτες έδωσαν την αμέριστη συμπαράσταση για να έχει μια διαφορετική πινελιά η εκδήλωση, όσες Κυρίες αφιέρωσαν ανιδιοτελώς το χρόνο τους για να φτιάξουν πίτες και τις πεντανόστιμες λιχουδιές που απόλαυσαν και οι 340 επισκέπτες της έκθε-

σης, την Κοινότητα Ασημοχωρίου, την Κοινότητα του Γοργοποτάμου, το Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Κόνιτσας καθώς και το Σύλλογο Βούρμπιανης για την γενικότερη προσφορά στην εκδήλωση. Επίσης, όσους διέθεσαν τον προσωπικό χρόνο και την τεχνολογική τους εμπειρία για να μεταφερθεί όλο αυτό το υλικό από τα έντυπα του 1907 σε δυναμική προβολή κίνησης και λόγου το 2007.

Όμως, το Μεγάλο ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ του Συλλόγου, δικαιοματικά ανήκει σε όλους τους μόνιμους κατοίκους της Οξιάς, που με την υπομονή τους και την αντοχή τους συμβάλουν ουσιαστικά στη διατήρηση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς.

Όπως είναι διακριτό στη μικρή αναφορά της δράσης του κειμένου δεν έχουν αναφερθεί ονόματα. Ο μόνος λόγος είναι ότι υπήρχε, έστω και απειροελάχιστη πιθανότητα, περίπτωση παραλείψουμε να αναφερθούμε σε κάποιον. Μόνη εξαίρεση αποτελεί ο Τάκης Ζούνης δημιουργός της "Φωνή της Οξιάς"..

**Ευχαριστούμε για τη φιλοξενία
Το Δ.Σ. του Συλλόγου Οξιάς**

Προς
τον Δήμαρχο Κονίτσας
κ. Χαράλαμπο Εξάρχου
Κόνιτσα

Αθήνα 14-5-2007

Αξιότιμε κ. Δήμαρχε,

Στις 5-8-06 με ανοιχτή επιστολή προς τον τότε δήμαρχο κ. Χατζνεφραιμίδη διαμέσου του περιοδικού "ΚΟΝΙΤΣΑ" που δημοσιεύτηκε στο 129 τεύχος, Ιούλιος-Αύγουστος 2006 (συνημμένο φωτοαντίγραφο), ζητούσα να πληροφορήσει τους Κονιτσιώτες (ο τότε δήμαρχος) για την πρόοδο των εργασιών του υπό κατασκευήν νέου ενιαίου δημοτικού νεκροταφείου Κονίτσας στην θέση "Σέρβενα".

Ερωτάτο δε και πότε θα λειτουργήσει.

Δυστυχώς ο τότε δήμαρχος αγνόησε την επιστολήν και δεν απάντησε.

Έρχομαι τώρα να ρωτήσω εσάς κ. Δήμαρχε και για την πρόοδο των εργασιών και πότε θα λειτουργήσει το νέο νεκροταφείο.

Επίσης θα ήθελα να μάθω βάσει ποιας μελέτης ξεκίνησε αυτό το έργο με τι εγκρίσεις, εάν έγιναν διαφανείς διαδικασίες για την ανάθεση της κατασκευής και πόσο στοίχισε μέχρι σήμερα. Έχω την εντύπωση ότι κάτι συμβαίνει με το έργο αυτό.

Με τιμή

Γ. ΜΑΡΡΑΙΗ

Προς
κ. Μάρραιη Γεώργιο
Κλειτομάχου 6 Αθήνα
Τ.Κ. 116 26

Θέμα: Κατασκευή νέου Νεκροταφείου Κονίτσας

Σχετ.: Η από 14-05-2007 αναφορά σας

Σε απάντηση της ανωτέρω αναφοράς σας γνωρίζουμε ως προς την πρόοδο των εργασιών ότι βρισκόμαστε στο στάδιο της έγκρισης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και της έκδοσης άδειας λειτουργίας του και πιστεύουμε ότι σύντομα θα λειτουργήσει. Η εκτέλεση του έργου έγινε βάσει μελέτης της ΤΥΔΚ Ιωαννίνων και η ανάδειξη του αναδόχου έγινε με δημοπρασία την 27-08-1998 το δε κόστος κατασκευής ανήλθε στο ποσό των 293.470.29€.

Ο Δήμαρχος
Εξάρχου Χαράλαμπος

Ο Κουμπούρας

ΙΩΑΝΝΗΣ ΝΤΙΝΗΣ

ουμπούρας ήταν το παρατσούκλι του Γιώργου Αδαμόπουλου ή Χαλκιά, όπως ήταν γραμμένος στην Κοινότητα Καστάνιανης.

Αν και δεν γνωρίζω από που κρατούσε η σκούφια του, που γεννήθηκε και ποιοί ήταν οι γονείς του, ήταν εγκατεστημένος στο χωριό μας.

Άνθρωπος, με μέτριο ανάστημα, κάπως παχύσαρκος φορούσε πάντοτε μαύρο σκούφο τον ίδιο που φορούσαν οι φουσανελοφόροι. Πολλές φορές έβγαινε με μουντζουρωμένο πρόσωπο από την κάπνα του καμινιού.

Το γλυκό κλαρίνο που έπαιζε ο Γιωργόγυφτος όπως συνήθιζαν να τον λένε στα χωριά μας, ήταν φημισμένο σε όλη την περιοχή, μας στα Ζαγόρια και ακόμη και μέσα στα Γιάννινα.

Τον είχα ακούσει πολλές φορές να λέει: Πάντρεψα εγώ πολλούς αρχόντους, γιατρούς, δικηγόρους στα Γιάννινα, στα Ζαγόρια, αμερικάνους από την Καστάνιανη, και πολλούς άλλους. Όλοι οι οργανοπαίχτες, όταν άκουγαν το κλαρίνο του Κουμπούρα παραμερούσαν και εξαφανίζονταν.

Είχε καλή κομπανία, τους καλύτερους Βιολιτζήδες, πότε τον αδερφό

του Αλέξη από την Καστάνιανη, πότε τον γαμπρό από αδερφή Κώτσιο Τσιάπη από την Μόλιστα και πότε τον Χρήστο Μουστακλή από το Κάντσικο.

Ήταν δευτεροπαντρεμένος. Με την πρώτη γυναίκα του είχε μια κόρη που παντρεύτηκε στα χωριά της Καστοριάς.

Με τη δεύτερη γυναίκα του Βασίλω δεν έκαμε παιδιά. Δεν γνωρίζω με ποιο τρόπο κατόρθωσε και βρήκε ένα έκθετο αγόρι που έγινε ένας όμορφος και ζηλευτός άνδρας στο χωριό μας, τον Θανάση, που τον αγαπούσαν σαν δικό τους παιδί.

Στην ονομαστική γιορτή του Αγ. Αθανασίου έκαμε πάντοτε τρικούβερτο γλέντι με το κλαρίνο που έπαιζε ο ίδιος και με άλλους καλεσμένους της κομπανίας του.

Στο χωριό μας Λαγκάδα είχε ένα από τα καλύτερα σπίτια για την εποχή εκείνη, μικρό αλλά περιποιημένο.

Κοντά είχε και το σιδηρουργείο, το καμίνι όπως συνήθιζαν να το λένε, για την κατασκευή των γεωργικών εργαλείων που χρειάζονταν ένα σπίτι στο χωριό. Τσαπιά, τσεκούρια, σφυριά κ.τ.λ. Την τέχνη του σιδηρουργού δούλεψε με μεράκι επειδή του άρεσε. Και ο γιός του Νάσιος στο καμίνι πολλές φορές βοηθούσε καθώς και η γυ-

ναίκα του Βασίλω στο φυσερό.

Ήταν καλός μάστορας και στην τέχνη του σιδηρουργού έκανε καλά και στερεά εργαλεία, εκτός αν καμιά φορά ήταν μεθυσμένος, ή τσακωμένος με την γυναίκα του Βασίλω. Την έβριζε με τις πιο ακατονόμαστες φράσεις.

Στο χωριό μας είχαν το έθιμο ή αμοιβή του σιδηρουργού να πληρώνεται σε είδος. Κάθε σπίτι που έκαμε τα εργαλεία του χρόνου ήταν υποχρεωμένο να δίνει δέκα οκάδες σιτάρι και 10 οκάδες καλαμπόκι ή ό,τι άλλο είδος είχε ανάγκη ο σιδηρουργός, τυρί, βούτυρο κ.τ.λ.

Την ημέρα που θα έκαμε τα εργαλεία ο καθένας, ο μάστορας έπρεπε να φάει το καλύτερο φαγητό, να πιεί το καλύτερο κρασί ή ρακί για να κάμει σωστά τη δουλειά.

Καμίνι διατηρούσε και στην Καστιανή, σε στέγη, νομίζω που του είχε παραχωρήσει η Κοινότητα.

Κουμπάρος στο γάμο του γιού του Νάσιου έγινε ο μεγαλύτερος αδερφός μου, ο μακαρίτης Νικολάκης. Έτσι γίναμε και κουμπαριά όλη η οικογένειά μας.

Ο γέρος και η γριά Βασίλω πάντοτε μπροστά από το όνομά μας έπρεπε να λέει το όνομα της Κουμπαριάς όπως ο νούνος ο Δημητράκης για τον πατέρα μου, ο νούνος Νικολάκης, ο νούνος

Ηλίας, ο νούνος ο Γιάννης ή νούνος μεγάλος, νούνος μεσαίος, ο νούνος μικρός εγώ.

Επαινούσε πολύ την νύφη του Μωφω, γυναίκα του γιού του Νάσιου. Θυμάμαι, κάποτε ήλθε στο σπίτι μας και κουβέντιαζαν με τον μακαρίτη πατέρα μου και με χαχανητά γέλια που συνθιζε και κάμει λέει για την νύφη του.

- Νούνε, ξέρεις τι παστρικό είναι η νύφη μου.

Ήλθαν όμως άσχημα και δίσεκτα χρόνια. Το 1947 με την ανώμαλη κατάσταση του εμφυλίου στρατολογήθηκε ο γιός του Νάσιος από τους ανταρτές και η νύφη του με την αποχώρηση των ανταρτών από τα χωριά μας το 1949 βρέθηκε και αυτή παρά τη θέλησή της στις λεγόμενες λαϊκές χώρες και αντάμωσε με τον άνδρα της.

Στο χωριό έμειναν τα γερόντια με την εγγονή Έλλη. Την άλλη κόρη Γραμμένη, την είχαν μαζί τους.

Ήλθαν τα γεράματα, το καμίνι σπάρματσε. Η γριά Βασίλω γύριζε από σπίτι σε σπίτι στο χωριό για να οικονομήσει το ψωμί της ημέρας. Έκανε και την παραδουλεύτρα σε κανένα φιλικό σπίτι και έβγαζε κάτι.

Ο γέρος γύριζε στα δυο καφεπαντοπωλεία του χωριού και οικονομούσε κανένα ποτήρι ρακί, κανένα τσιγάρο από τους θαμώνες του μαγαζιού. Στ

ισέπες του σακακιού πάντοτε έφερνε και κανένα μπουκάλι για να οικονομήσει το ρακί της ημέρας.

Έφτασε σε σημείο να μαζεύει τις γόπες των τσιγάρων από τους δρόμους για να καπνίσει.

Ζούσαν με την ελπίδα να γυρίσει ο γιός τους με την οικογένειά του από τη Ρωσία. Δεν πρόλαβαν, όμως, πέθανε ο γέρος και έμεινε η γριά Βασίλω με την εγγονή Έλλη.

Ύστερα από 2-3 χρόνια βγήκε το τυ-

χερό του κοριτσιού και παντρεύτηκε. Έτσι έμεινε η γριά Βασίλω μόνη, παρέα με την γάτα του σπιτού όπως συνήθιζε να λέει η ίδια.

Όταν γύρισε ο γιός Νάσιος από τη Ρωσία η γριά Βασίλω είχε χάσει τα λογικά της. Και μετά από λίγες μέρες έφυγε από τη ζωή με έναν μεγάλο καημό.

Πέθανε και αυτή με απραγματοποίητη την ελπίδα να ανταμώσει με το θετό γιό της Νάσιο και με την οικογένειά του.

Γεώργιος Ι. Ντάφλης
Πολιτικός Μηχανικός

- ΜΕΛΕΤΕΣ
- ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ
- ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΑ
- ΑΝΤΙΠΑΡΟΧΕΣ
- ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ηπείρου 58
Κ. 44 100 Κόνιτσα

ite: homepages.pathfinder.gr/dafilis

Τηλ.: 26550 24200

Κινητό: 697 2268128

e-mail: gntaf@tee.gr

@ccountant

Λάππας Μάκης
Λογιστικά - Φοροτεχνικά

Αριστοτέλους 38 • 501 00 ΚΟΖΑΝΗ

Τηλ. 24610 49955 - Fax: 24610 49966 • Κιν.: 6942 411090

e-mail: lappmez@otenet.gr

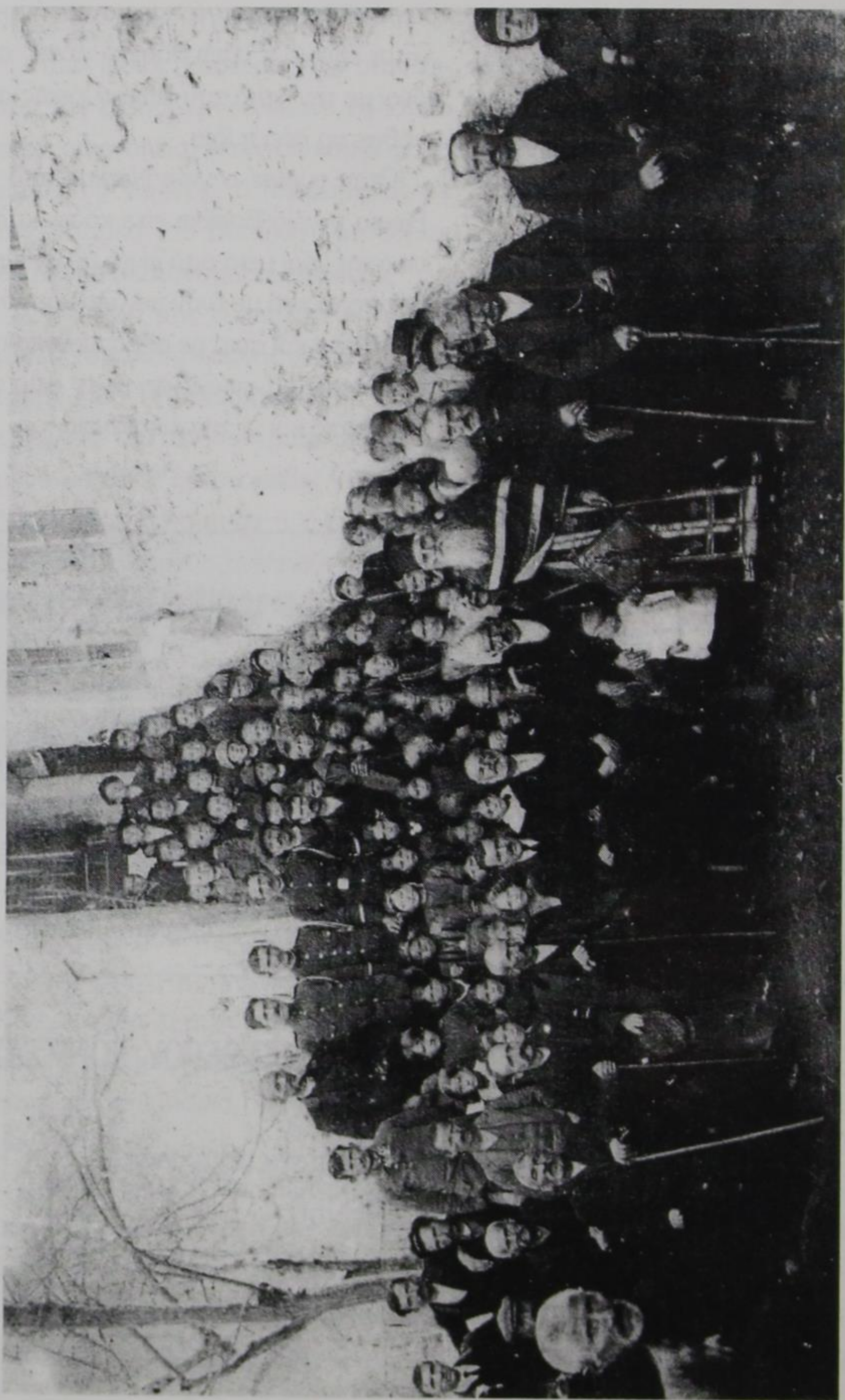
ΒΙΒΛΙΟ

«Η ΓΕΝΕΑΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΩΝ ΤΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ ΚΟΝΙΤΣΑΣ»

ΤΟΥ Ν. ΚΑΤΗ

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται

στα τηλ. 2651078950

ΠΑΔΕΣ: Μια φωτογραφία - μια ιστορία 21/2/1920. Στο προαύλιο του Σχολείου στην επέτειο απελευθέρωσης των Ιωαννίνων (1913).
Με τιμή και τιμή λάβει στους παππούδες και γιαγιάδες μας Ιωάννη Μεσσάρη Λάγια

ΥΠΑΡΧΕΙ ΑΥΡΙΟ ΧΩΡΙΣ ΕΥΡΩΠΗ;

Τον συγγραφέα κ. Πάνο Λαζαρόπουλο δεν τον γνωρίζω. Ούτε γνωρίζω γιατί δημοσίευσε το άρθρο του "Το σήμερα και το αύριο, εμείς και η Ευρώπη" στο προηγούμενο τεύχος του περιοδικού Κόνιτσα και όχι κάπου αλλού (αν και όπως ελπίζω να αποδείξω παρακάτω μόνο ο "ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ" ή κάποιο έντυπο του κ. Καρατσαφέρη θα το δημοσίευαν με περισσή χαρά).

Η κόλαση είναι οι άλλοι λέει ο Σατρ. Για τον κ. Λαζαρόπουλο ζούμε σε μια κόλαση όπως μας τα περιγράφει για την οποία ευθύνεται γενικά η Ευρώπη και μια αόριστη Νέα Τάξη πραγμάτων. Ο καημένος ο Ευρωπαίος με το που ανοίγει το μάτι του το πρωί σκέφτεται πως θα βρεί τρόπο να κάνει τη ζωή του Έλληνα πιο δύσκολη και πιο μίζερη. Όταν μας δίνει τις επιδοτήσεις εμείς είμαστε οι έξυπνοι που τις δικαιούμαστε, ενώ όταν τις κόβει θέλει να μας εξαφανίσει και να μας ισοπεδώσει.

Κ. Λαζαρόπουλε πάρτε το χαμπάρι. Από τη σύσταση του νέου ελληνικού κράτους το 1830 και μετά ο μέσος νεοέλληνας είναι κλέφτης, τεμπέλης και κουτοπόνηρος. Και φυσιολογικά τέτοιοι είναι και οι πολιτικοί που μας εκ-

προσωπούν με αποτέλεσμα να χάνουμε πολλά από τα προνόμια που θα μπορούσαμε να έχουμε ως πολίτες της Ευρώπης.

Κάποιοι πιο έξυπνοι προσπάθησαν να του δημιουργήσουν εθνική συνείδηση κάνοντας τον να μισεί τα άλλα κράτη και να φοβάται οτιδήποτε δεν έχει σχέση με το αθάνατο Αρχαίο Ελληνικό Πνεύμα πάνω στο οποίο -πολύ σωστά- λέτε ότι στηρίχτηκε ο ευρωπαϊκός και ο παγκόσμιος πολιτισμός. Μόνο που ο Νεοέλληνας δεν έχει καμμία σχέση με τον Αρχαίο Έλληνα-όχι μόνο γονιδιακά (τέτοια σχέση υποστηρίζουν ότι υπάρχει μόνο οι φασίζοντες-υποστηρικτές της καθαρότητας της φυλής) αλλά κυρίως πολιτιστικά και αισθητικά. Απλά τυχαίνει και ζούμε σε ένα τόπο που πριν πολλά χρόνια κάποιοι πραγματικά μεγαλούργησαν. Όπως λέει και ο Β. Ραφανλίδης είμαστε Χριστιανοί που μιλούν (νέο)ελληνικά...

Συμφωνα με κάποιους σύγχρονους ιστορικούς η ευρωπαϊκή Ένωση γεννήθηκε -ίσως με καισαρική τομή- μετά το τέλος του Β' παγκοσμίου πολέμου για να αποφευχθεί ένας Τρίτος παγκόσμιος. Και ήταν ό,τι πιο ώριμο έχει να επιδείξει η σύγχρονη ιστορία, τη στιγ-

μή που άρχισαν να συνεργάζονται δυο εχθροί όπως η Γαλλία και η Γερμανία, (μην ξεχνούμε πως ο Α΄ Παγκόσμιος ήταν κυρίως Γαλλογερμανικός και ο Δεύτερος έτσι ξεκίνησε..).

Είτε το θέλουμε είτε όχι η Ευρώπη με την σημερινή μορφή είναι η εξέλιξη. Κι αν αναπολεί ο κ. Λαζαρόπουλος την Ελλάδα πριν "30 τόσα χρόνια" (πότε; επί επταετίας ίσως;) όταν "οι άνθρωποι ήταν σίγουροι για το αύριο, και έχτιζαν την προκοπή τους".

Ο Νεοέλληνας έμαθε να χτίζει την προκοπή του είτε γλύφοντας είτε κλέβοντας. Και την βλέπουμε την προκοπή του σε σύγκριση με τον Άγγλο, τον Ιταλό, τον Ολλανδό που τόσο υποτιμά ο κ. Λαζαρόπουλος σε επίπεδο πολιτιστικό (πράγματι τα μουσεία τους είναι γεμάτα από αρχαιοελληνικά ευρήματα αλλά, πιστέψτε με, αν πάτε και δείτε τα ελγίνεια στο Λονδίνο και το πώς λατρεύονται εκεί από τους "Κουτόφραγκους" ούτε εσείς θα θέλατε να επιστρέψουν εδώ όπου οι πατριδοκάπη-

λοι είναι είδος εν αφθονία-καλά ο Αρχαίοι όμως, εμείς τι πολιτισμό έχουμε να επιδείξουμε ως νέο ελληνικό κράτος άραγε;), τόσο σε επίπεδο ποιότητας ζωής (ψάξτε να βρείτε μια κομμένη εξάτμιση από μηχανάκι στο Βέλγιο και ελάτε να με βρείτε μετά), όσο και σε θέματα συμπεριφοράς και σε βαθμού στο συνάνθρωπο και στο περιβάλλον. Αυτό είναι το μέλλον κ. Λαζαρόπουλε και όχι η Ελλάδα του 5ου που αναπολείτε... Κι αν ο αγρότης δεν μπορεί να εξελιχθεί και να μάθει να κάνει κάτι άλλο για να βελτιώσει τη ζωή του φταίει μόνο αυτός και κανένας άλλος στις Βρυξέλλες....

Κύριε Λαζαρόπουλε θα χαρώ να δω την απάντησή σας. Όπως θα καταλάβατε επειδή όπως σωστα είπατε τούτο ο τόπος είναι βραχύτοπος, δεν μπορεί να καλλιεργήσει τόσο κουτόχορτο που να φθάνει για όλους.

Θύμιος Κυριζόγλου
Κάτοικος Ευρώπης

ΔΑΜΙΑΝΗ Ζ. ΠΑΠΑΖΗΣΗ
ΙΑΤΡΟΣ - ΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΟΣ
Γ' ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ **ΙΑΣΩ** GENERAL

Τηλ. Νοσοκ.: 210 6502989

» Οικίας : 210 6929056

Κινητό: 6936876978

Αναδημοσίευση από το Δελτίο ΤΕΕΣ/9/07 Έλεος

Σε φλεγόμενο Καιάδα ρίχθηκε το περασμένο Σαββατοκύριακο, σχεδόν, στο σύνολο της η χώρα, Οι δεκάδες νεκροί των πυρκαγιών του συγκεκριμένου διημέρου υπογραμμίζουν κατά τον πλέον τραγικό τρόπο τη χρόνια και χαρακτηριστική αβελτηρία του κράτους, απέναντι στο μείζον ζήτημα της περιφρούρησης της ανθρώπινης ζωής, της ιδιωτικής και δημόσιας περιουσίας, της προστασίας του περιβάλλοντος, της αποτροπής τέλεσης εγκλημάτων από ηθελημένους ή αθέλητους εμπρηστές. Οι νεκροί από τις πυρκαγιές ήταν ζήτημα χρόνου, υπό αυτές τις συνθήκες. Μαζικά, δυστυχώς, καταγράφηκαν αυτό το καλοκαίρι.

Η εκ των υστέρων, ηθελημένα και περίπου μοιρολατρική, αντιμετώπιση των πυρκαγιών, με την επίκληση φυσικών φαινομένων που έχουν ως συνέπεια μεγάλης έκτασης φυσικές καταστροφές, ή η συστηματικά εκφραζόμενη και από τα πλέον επίσημα χείλη πεποίθηση οργανωμένων σχεδίων ε-

μπρηστών, δεν μπορούν και δεν πρέπει να αποτελούν άλλοθι για όσα οφείλαμε ως κράτος να κάνουμε και ουδέποτε πράξαμε. Δεν είναι δυνατόν να γίνουν αποδεκτά ως αιτιολόγηση του εξαιρετικά μεγάλου αριθμού ανθρώπινων θυμάτων. Έλεος!

Τα φυσικά φαινόμενα πάντα θα υπάρχουν. Δυστυχώς και οι εμπρηστές, σε αριθμό βέβαια ανάλογο των "κινήτρων" που θα υπάρχουν. Γιατί, όμως, πλάι και σε αγαστή σύμπνοια με αυτά τα δεδομένα, θα πρέπει να συνυπάρχει ως... προσάναμμα και η κρατική αδιαφορία;

Η ανείπωτη θλίψη που διακατέχει το σύνολο των πολιτών για τους αδικοχαμένους της Ηλείας, Μεσσηνίας, Αρκαδίας, Λακωνίας, Ευβοίας, δεν θα μας αποτρέψει, τούτη την ώρα, από τη διατύπωση -με πλήρη συνείδηση της σοβαρότητας του- ενός καίριου ερωτήματος - καταγγελίας: Τι περιμένει κανείς από ένα κράτος, που δεν σέβεται το Κοινοβούλιο του;

Και για όσους καμώνονται ότι δεν θυμούνται ή αγνοούν, θα υπενθυμίσουμε το ομόφωνο πόρισμα της Διακομματικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής (Μάιος 1993), που μέσα σε μόλις 74 σελίδες, μελετώντας σε βάθος το πρόβλημα των πυρκαγιών, κατέληξε σε συγκεκριμένες υποδείξεις τρόπων

οργάνωσης και αξιοποίησης μέσων για τη μακροπρόθεσμη και αποτελεσματική αντιμετώπιση των πυρκαγιών. Πλην, όμως, ουδείς ενδιαφέρθηκε αυτή η σπάνια ομοφωνία, να μετουσιωθεί σε εθνική εκστρατεία.

Ίσως γιατί η Επιτροπή, μεταξύ άλλων, εκτίμησε ότι "τα προβλήματα δεν μπορούν να μπου ολοκληρωμένα στο δρόμο της επίλυσης τους, εάν δεν αντιμετωπιστούν και άλλοι τομείς της δασικής πολιτικής, όπως το ιδιοκτησιακό, ο καθορισμός των χρήσεων

γης και το ευρύτερο θεσμικό και νομικό πλαίσιο". Αλλά μια τέτοια αντιμετώπιση, στο διάστημα που μεσολάβησε από τη σύνταξη του πορίσματος, μετρήθηκε από την εκάστοτε εκτελεστική εξουσία με το (κακώς εννοούμενο) πολιτικό κόστος ή όφελος, παραγνωρίζοντας ότι η ανθρώπινη ζωή δεν μπορεί να αποτιμηθεί σε χρήμα και μάλιστα σε μερικές χιλιάδες ευρώ, όπως σήμερα, δυστυχώς, συμβαίνει. Έλεος και πάλι!

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Κυκλοφόρησαν πρόσφατα δυο νέα βιβλία του γνωστού Γιαννιώτη συγγραφέα Λάμπρου Μάλαμα.

1. «Περιγηπτικές αναδρομές» 2. «Στιχουργικό Πολύπτυχο»

Δ/ση συγγραφέα Ανεξαρτησίας 188 - 45444 Γιάννινα

Τηλ. 26510 22030

Dr. ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΚΟΓΚΟΣ

Οδοντίατρος - Ενδοδοντολόγος
Λέκτορας Οδοντιατρικής Α.Π.Θ.

Ι. ΔΡΑΓΟΥΜΗ & ΕΙΓΝΑΤΙΑ ΤΗΛ. 2310 265168
(ΒΑΜΒΑΚΑ 1) ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΚΙΝ. 6977032376

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΚΑΤΣΑΝΟΥ-ΖΕΥΓΟ

Συμβολαιογράφος

ΑΒΕΡΩΦ - ΚΟΝΙΤΣΑ ΤΗΛ. ΟΙΚΙΑΣ: 26510 9
ΤΗΛ.: 26550 22529 ΚΙΝ.: 6945182799

ΕΡΜΙΟΝΗ Π. ΝΤΕΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

Δικηγόρος

ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ 6-8 ΤΗΛ.: 210 3633310-11-12
1ος ΟΡΟΦΟΣ ΦΑΧ.: 210 3637894
106 79 ΑΘΗΝΑ ΚΙΝ.: 6976 112904

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

Οικόπεδο 3.600 τ.μ.
στην Κ. Κόνιτσα
(δίπλα στον παιδικό Σταθμό)

Πληροφορίες:

ΤΗΛ.: 26550 22545

ΔΑΣΙΚΕΣ ΠΥΡΚΑΓΙΕΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ Π.Υ. ΚΟΝΙΤΣΑΣ

ΗΜ/ΝΙΑ	ΠΕΡΙΟΧΗ	ΘΕΣΗ	ΣΤΡ.
26/06	Αετομηλίτσα	“Παλιοπούλα”	0,5 στρ.
30/06	Αγ. Παρασκευή	“Δίσπινο”	3 στρ.
02/07	Κλειδωνιά	“Γέφυρα Βοϊδομάτη”	20 στρ. (Αγρ. Έκταση Όρια Δρυμού)
11/07	Αγ. Παρασκευή		1 στρ.
14/07	Παλαιοσέλλι	“Καταφύγιο”	3. στρ.
16/07	Κλειδωνιά	“Κάμπος”	3 στρ. (Αγρ. Πυρκαγιά)
17/07	Κόνιτσα	“Λεύκα”	10 στρ. (Αγρ.Πυρκαγιά)
19/07	Κόνιτσα	“Λεύκα”	4 στρ. (Αγρ. Πυρκαγιά)
20/07	Κόνιτσα	“Λεύκα”	4 στρ. (Αγρ. Πυρκαγιά)
21/07	Κόνιτσα	“Πλατανάκια”	1 στρ.
22/07-06/07	Αμάραντος	“Κάμενικ-Λουτρά”	1.900 στρ.
24/07	Κόνιτσα	“Πλατανάκια”	0,1 στρ.
24/07-27/07	Ασημοχώρι	“Σύνορα με Αλβανία”	100 στρ.
28/07	35ο χιλ. Ε.Ο Ιωαν-Κοζάνης		0,2 στρ.
18/08	Αγία Παρασκευή		05, στρ.
20/08	Αετομηλίτσα		1 στρ.
22/08	Πάπιγγο (Ασπράκα)		100 στρ.
23/08	Λαγκάδα		5 στρ.
10/09	Κόνιτσα	“Κάμπος”	3 στρ.
10/09	Κόνιτσα	“Λεύκα”	8 στρ.
22/09	Δροσοπηγή	“Εικόνημα”	0,5 στρ.
25/09	Θεοτόκος		10 στρ.
30/09	Καστανέα		0,1 στρ.

Η Π.Υ. Κόνιτσας συμμετείχε στην κατάσβεση των πυρκαγιών στον Πύργο Ηλείας για 10 μέρες και στο Πήλιο για 3 μέρες.

Αναδημοσίευση από την περιοδική έκδοση «Αγκίδα» του νεο-
σύστατου Συλλόγου νέων εκ Μαστοροχωρίων

«Ο ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΣ»

Η οργή να γίνει συνείδηση

Είδαμε τη χώρα μας να καίγεται.
ΈΑνθρωποι, πρώτα και πάνω από
όλα, δάση, χωράφια χωριά ολόκληρα.

Είδαμε τη χώρα μας να καίγεται. Ξέ-
ραμε ότι οι κάθε είδους δρόμοι είτε
κυριολεκτικά (π.χ. Ιονία) είτε μεταφο-
ρικά (ενέργειες, σφαίρες επιρροής)
στρώνονται με αίμα.

Και χωρίς να υποστηρίζουμε ότι οι
ευθύνες είναι εξίσου ίδιες, νιώθουμε
ότι αυτό το καθεστώς της μεταπολεμι-
κής εγωκρατίας, που περιλαμβάνει τα
κόμματα, την κρατική μηχανή, εμας
τους ίδιους εντέλει πρέπει να σβήσει
πριν “κάψει” και το τελευταίο ίχνος α-
ξίας, ηθικής, αλληλεγγύης και κοινό-
τητας.

Είδαμε τη χώρα μας να καίγεται.
Κλάψαμε και θυμώσαμε. Δεν θέλουμε
να είναι τα χωριά μας πρωταγωνιστές
της επόμενης καλοκαιρινής σεζόν των
καναλιών. Γνωρίζουμε ότι η πρόληψη
της φωτιάς είναι πολύ πιο σημαντική
από την κατάσβεσή της.

Γι' αυτό δεν παρακαλάμε, δεν προ-

τείνουμε, απαιτούμε:

- Την κατασκευή ζωνών πυροπρο-
στασίας γύρω από τα χωριά και μέσα
στο δάσος.

- Την διάνοιξη και τον καθαρισμό
των δασικών δρόμων

- Την μόνιμη παρουσία πυροσβεστι-
κών οχημάτων στην ευρύτερη περιοχή

- Την αξιοποίηση των συνοριακών
φρουρών στο τομέα της παρατήρησης
και της πρόληψης.

Υ.Γ. Ξέρουμε ότι διάφοροι επιτηδευ-
μένοι επιτήδαιοι έχουν ήδη ακονίσει
τα δόντια τους για το Γράμμο. Ε, λοι-
πόν, εμείς τους κοιτάμε ίσια στα μάτια
και τους λέμε: Λαμόγια, κάτω τα χέρια
από το φυσικό και ιστορικό χώρο του
Γράμμου. Θα μας βρείτε απέναντί σας.
Και θα νικήσουμε.

Το κείμενο αυτό είναι δημοσίευση
της διαμαρτυρίας του Συλλόγου Νεο-
λαίας που έχει σταλεί σε υπεύθυνους
και μη κάνοντάς μας όλους συνυπεύ-
θυνους.

Ν.Δ. 41,84% έδρες 152 - Π.Α.Σ.Ο.Κ. 38,10% έδρες 102 - Κ.Κ.Ε. 8,15% έδρες 22 - ΣΥ.ΡΙ.Ζ.Α 5,04% έδρες 14 - Λ.Α.Ο.Σ 3,79% έδρες 10

ΤΜΗΜΑ	ΔΗΜΟΙ	ΕΚΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ	ΕΠΕΡΠΑΜΕΝΟΙ	ΨΗΦΙΣΑΝ	ΑΚΥΡΑ	ΛΕΥΚΑ	ΧΥΡΑ-ΛΕΥΚΑ ΣΥΝΟΛ	ΕΓΚΥΡΑ	ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ	ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΔΙΣΙΔΑΙΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜ (Π.Α.Σ.Ο.Κ.)	ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΣΥΝΑΓΩΜΕΣ ΠΡΟΣΠΑΤΗΤΙΚΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ	ΑΙΚΟΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΝ ΝΑΥΤΕΡΜΟΣ (Α.Ο.Ν.)
230		14ο Ε.Δ. ΚΟΝΙΤΣΑΣ	550	390	11	1	12	378	180	130	23	18	9
231		14ο Ε.Δ. ΚΟΝΙΤΣΑΣ	537	397	10	4	14	383	184	137	13	26	10
232		14ο Ε.Δ. ΚΟΝΙΤΣΑΣ	546	374	0	1	1	373	143	161	24	34	4
233		14ο Ε.Δ. ΚΟΝΙΤΣΑΣ	538	370	2	4	6	364	183	134	21	16	3
234		14ο Ε.Δ. ΚΟΝΙΤΣΑΣ	537	400	6	1	7	393	181	140	22	25	9
235		1ο Ε.Δ. ΑΓΙΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ	143	51	1	0	1	50	40	5	4	0	0
236		2ο Ε.Δ. ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ	750	302	3	5	8	294	133	116	29	7	4
237		3ο Ε.Δ. ΑΕΤΟΠΕΤΡΑΣ	334	198	0	0	0	198	110	67	10	8	2
238		4ο Ε.Δ. ΑΗΔΟΝΟΧΩΡΙΟΥ	263	133	2	0	2	131	72	46	7	0	2
239		5ο Ε.Δ. ΑΜΑΡΑΝΤΟΥ	443	135	0	0	0	135	67	49	6	8	3
240		6ο Ε.Δ. ΑΡΜΑΤΩΝ	136	61	1	0	1	60	28	22	3	1	6
241		8ο Ε.Δ. ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ	254	173	0	0	0	173	71	84	8	3	4
242		9ο Ε.Δ. ΕΞΟΧΗΣ	141	87	1	0	1	86	42	37	0	3	3
243		10ο Ε.Δ. ΗΛΙΟΡΡΑΧΗΣ	218	133	3	0	3	130	88	30	5	2	2
244		11ο Ε.Δ. ΚΑΒΑΣΙΛΩΝ	125	68	4	1	5	63	28	25	5	1	0
245		12ο Ε.Δ. ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ	310	228	2	1	3	225	91	113	3	8	5
246		13ο Ε.Δ. ΚΛΕΙΔΩΝΙΑΣ	290	212	4	1	5	207	89	84	20	8	5
247		15ο Ε.Δ. ΜΑΖΙΟΥ	362	223	1	2	3	220	124	70	7	14	4
248		16ο Ε.Δ. ΜΕΛΙΣΣΟΠΕΤΡΑΣ	240	153	2	0	2	151	74	61	5	0	3
249		Ε.Δ. 17ο ΜΟΛΙΣΤΗΣ, 7ο ΓΑΝΑΔΙΟΥ κ 19ο ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ	400	167	1	1	2	165	93	63	5	2	1
250		18ο Ε.Δ. ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΟΥ	170	92	2	1	3	89	58	23	2	4	2
251		20ο Ε.Δ. ΝΙΚΑΝΟΡΟΣ	149	82	1	2	3	79	53	18	2	4	2
252		21ο Ε.Δ. ΠΑΔΩΝ	154	58	0	0	0	58	29	18	4	3	2
253		22ο Ε.Δ. ΠΑΛΑΙΟΙΣΕΛΛΙΟΥ	235	141	2	0	2	139	62	45	12	7	8
254		23ο Ε.Δ. ΠΗΓΗΣ	330	206	0	1	1	205	52	121	13	8	8
255		24ο Ε.Δ. ΠΟΥΡΝΙΑΣ	226	131	1	0	1	130	48	58	9	4	0
256		25ο Ε.Δ. ΠΥΡΓΟΥ	254	124	2	0	2	122	48	42	22	7	2
271		11ο Ε.Δ. ΠΥΡΣΟΓΙΑΝΝΗΣ	480	251	7	2	9	242	100	77	30	25	5
272		1ο Ε.Δ. ΑΣΗΜΟΧΩΡΙΟΥ	238	105	4	1	5	100	46	34	10	3	3
273		2ο Ε.Δ. ΒΟΥΡΜΠΙΑΝΗΣ	335	126	1	0	1	125	64	38	9	5	6
274		3ο Ε.Δ. ΓΟΡΓΟΠΟΤΑΜΟΥ	218	86	0	0	0	86	35	38	5	5	3
275		4ο Ε.Δ. ΔΡΟΣΟΠΗΓΗΣ	592	274	13	2	15	259	60	96	63	32	2
276		5ο Ε.Δ. ΚΑΣΤΑΝΕΑΣ	342	188	1	0	1	187	58	72	29	20	4
277		6ο Εκλογικό Διαμέρισμα ΚΕΦΑΛΟΧΩΡΙΟΥ	559	273	2	0	2	271	56	130	61	10	5
278		7ο Ε.Δ. ΛΑΓΚΑΔΑΣ	335	195	1	0	1	194	72	75	39	1	1
279		8ο Ε.Δ. ΟΞΥΑΣ	182	79	0	0	0	79	24	35	16	0	0
280		9ο Ε.Δ. ΠΛΑΓΙΑΣ	498	166	4	2	6	160	31	70	38	9	7
281		10ο Ε.Δ. ΠΛΗΚΑΤΙΟΥ	317	164	6	1	7	157	62	54	25	8	6
282		12ο Ε.Δ. ΧΙΟΝΑΔΩΝ	145	63	0	0	0	63	29	19	7	5	2

ΔΗΜΟΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

ΔΗΜΟΣ ΜΑΣΤΟΡΟΧΩΡΙΩΝ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Ο Σεπτέμβρης μας ήρθε με την πολυπόθητη βροχή. Λόγω της ξηρασίας που προηγήθηκε ξηράθηκαν ακόμα και άγρια δέντρα του δάσους.

- Στις 7/9 έπεσε απότομα η θερμοκρασία από τους 37° στους 10° με επακόλουθο μια ελαφρά χιονόπτωση στο Σμόλικα.

Στις 8/9 οι Κονιτσιώτες τίμησαν τη γιορτή της Παναγίας στο "Στόμιο" με την προσέλευσή τους.

- Εν όψει των βουλευτικών εκλογών στις 16/9 τακτικές είναι οι επισκέψεις των υποψηφίων βουλευτών σε χωριά και κωμοπόλεις προς άγραν ψήφων.

- Στις 16/9 με αρκετή προσέλευση των παρεπιδημούντων συμπατριωτών μας και με άκρα ηρεμία πραγματοποιήθηκαν οι εκλογές σε όλη την επαρχία. Το άσχημο κλίμα περασμένων δεκαετιών που επικρατούσε σε ανάλογες περιπτώσεις, κοντεύουν να το λησμονήσουν κι αυτοί που έζησαν τον καιρό εκείνο...

- Στις 20/9 άνοιξε το βδομαδιατικό "παζαρόπουλο" όπως και κάθε χρόνο στο χώρο της πλατείας Φριζή.

- Στις 22/9 η χορωδία του Πνευμ. Κέντρου του Δήμου τραγούδησε στο Δίστρατο όπου φιλοξενήθηκε από τον πρόεδρο κ. Κ. Παγανιά και τους φιλότιμους κατοίκους του χωριού.

- Στις 29-30/9 ομάδα του Ορειβ.

Συλλόγου Κόνιτσας έλαβε μέρος στην ετήσια συνάντηση Ορειβ. Συλλόγων Δυτ. Ελλάδας και Ηπείρου που έγινε στις Καλαρίτες - Συρράκο.

- Αρκετές βροχές έπεσαν το πρώτο δεκαήμερο του Οκτώβρη.

- Εξαήμερη εκδρομή με δυο λεωφορεία πραγματοποίησε στις 10/10 ο Εξωρ. Σύλλογος Κόνιτσας στην Κων/πολη.

- Πολλές βροχές είχαμε το τελευταίο δεκαήμερο και χιόνια στα ψηλά βουνά.

- Την παραμονή της Εθνικής γιορτής τα σχολεία γιόρτασαν με ομιλίες και κατάθεση στεφάνων στο μνημείο των πεσόντων.

- Στις 27/10 πραγματοποιήθηκε στο Καλπάκι εκδήλωση για την επέτειο του Έπους του '40 με αναπαράσταση της μάχης.

- Στις 28 με καλό καιρό πραγματοποιήθηκαν στην Κόνιτσα οι εκδηλώσεις με τη συμμετοχή των μαθητών τμήματος Στρατού και συνοριοφυλάκων στην καθιερωμένη παρέλαση μετά τη λειτουργία και την επιμνημόσυνη δέηση στο Μνημείο των πεσόντων. Στην αίθουσα του Δημαρχείου εκφωνήθηκε ο πανηγυρικός της ημέρας από τη δασκάλα του 1ου Δημ. Σχολείου Κόνιτσας κ. Ζωή Μημηγιάννη και ακολούθησαν χοροί από τα παιδιά Δημ. Σχολείων και δεξίωση από το Δήμο.

Η «ΦΥΓΗ»

- Πέσμον Κυρά μου για πού πας και φεύγεις απ' το σπίτι, μ' αφήνεις μέσα μοραχό, χωρίς φωνή, χωρίς αχόσαρ άλαλο ερημίτη.
- Όλοι αυτοί που έρχονται και περπατούν μαζί σου, σε λίγο θα γυρίσουνε και σέγα θα σ' αφήσουνε για πάντα μοραχή σου.
- Το ξέρεις ότι δεν μπορώ όσο κι αν προσπαθήσω ν' ανοίξω εκείνο το κλουβί πούσαι κλεισμένη και βουβή για να σε φέρω πίσω;

- "Άκου καλέ και κύρη μου δε θέλω εγώ να φύγω η μαύρη μοίρα μ' είναι εδώ μ' έχει δεμένη, δεν μπορώ ποτέ πια να ξεφύγω.
- Μη με λυπάσαι και ποτέ για μένα να μην κλάφεις, έλα σ' εκείνο το κλουβί πούμαι κλεισμένη και βουβή ένα κερί ν' ατάφεις.

Ατσι μιλάμε πάντοτε
σαρ πάω για ν' ατάφω
ένα κερί στο μήμα της
και βλέποντας το κρίμα της
φεύγω να πάω να κλάψω.

ΠΟΥΛΙΟΣ ΓΡΕΝΤΖΙΟΣ

Μ Ν Η Μ Ε Σ

- Το φεινό Οκτώβρη συμπληρώνονται δέκα χρόνια από τον πρόωρο θάνατο του Δημητρίου (Τάκη) Δάλλα από το Ελεύθερο. Ο Τάκης υπηρέτησε στο Ταχ. Γραφείο

Κόνιτσας και ήταν αγαπητός για την εργατικότητα και την προθυμία του ως υπάλληλος.

Η οικογένεια του αδελφού του Παναγιώτη, στη μνήμη του προσφέρει 50 Δολ. στο περιοδικό "Κόνιτσα".

- Στον Ταξιάρχη Λύρα Έφυγες στις 12 Αυγούστου 2007. Ο πόνος μεγάλος, η θλίψη βαριά. Αναρωτιόμαστε όμως. Γιατί, γιατί ο θάνατος;

Ας είναι ελαφρύ το χώμα που σε σκεπάζει καλέ μας. Με πόνο και αγάπη. Η σύζυγος, τα παιδιά και τα εγγόνια σου.

Υ.Γ. Για τη μνήμη σου προσφέρουμε 50€ στο περιοδικό μας.

- Στη μνήμη των αγαπημένων κουμπάρων τους Ουρανίας Μπιζακίδου και Ελπίδας Πρίντζου που έφυγαν πρόσφατα από

τη ζωή, οι Νίκος- Φρόσω Δικαιούλια και Σάκη Γεωργιάδου-Κυπραίου προσφέρουν 100 € στο περιοδικό "ΚΟΝΙΤΣΑ" και 100 € στο Γηροκομείο Κόνιτσας.

- Ο Όθων Κωτούλας, στη μνήμη του αείμνηστου Αναστασίου Ευθυμίου, προσφέρει στο περιοδικό μας 60 €.

- Ο Γεώργιος Ζήμouρας από το Ελεύθερο Κόνιτσας, στη μνήμη της συζύγου του Αθηνάς που απεβίωσε σε ηλικία 86 ετών στις 8/9 στο Ρίο Πατρών, προσφέρει στο περιοδικό "ΚΟΝΙΤΣΑ" το ποσό των 50€.

- Στη μνήμη της μητέρας τους Βιργινίας Τσιρώνη που απεβίωσε στο Ελεύθερο στις 18/9 σε ηλικία 87 ετών, τα παιδιά της προσφέρουν στο περιοδικό "ΚΟΝΙΤΣΑ" 50 € και στο Γηροκομείο Κόνιτσα 100€.

- Η Μάρθα Παπαστεργίου από την Οξυά στη μνήμη των αδικοχαμένων παιδιών του χωριού της στον εμφύλιο προσφέρει στο περιοδικό μας 10 €.

- Στη μνήμη των γονέων τους Χαραλάμπου Πορφύρη από την Εξοχή και Μιχαήλ Σγούρου από τα Άρματα, ο Ευάγγελος και η Χαρίκλεια Πορφύρη προσφέρουν στο Γηροκομείο Κόνιτσας 100 € και στο περιοδικό "ΚΟΝΙΤΣΑ" 20 €.

- Στη μνήμη του Μιχαήλ Σγούρου που απεβίωσε στις 8/9 η σύζυγος και τα παιδιά του προσφέρουν 300 € στο Γηροκομείο Κόνιτσας και 50€ στο περιοδικό "ΚΟΝΙΤΣΑ".

† Καλό σου ταξίδι Δάφνη!

Στις 17 Μαΐου 2007 απεβίωσε στο SYDNEY της Αυστραλίας η αγαπημέ-

νη μας ξαδέρφη Δάφνη Ζιώγα του Βασίλη και της Ουρανίας.

Ήταν σύζυγος του Βαγγέλη Ευθυμιάδη (ΕΦΘΗΜΥ). Έζησαν μαζί πάνω από σαράντα χρόνια με καλή συζυγική διαβίωση.

στορία της όμως και η ζωή της ήταν δύσκολη και ταλαιπωρημένη λόγω υγείας.

Γεννήθηκε στο χωριό Πληκάτι-Κόνιτσα στις 31/5/1937 σε δύσκολους καιρούς. Το 1948 με τα γεγονότα του εμφυλίου έφυγε με τους γονείς και τον αδερφό της για δάνη στη Ρουμανία μέχρι το 1971. Στη Ρουμανία παντρεύεται τον Βαγγέλη Ευθυμιάδη. Γεννήθηκαν δύο παιδιά η Κωνσταντίνη και ο Θεμιστοκλής και το 1972 ο Βαγγέλης χώρησαν για την Αυστραλία στην ΠΡΟΣΦΥΡΙΚΗ SYDNEY όπου ζούσε ο πατέρας του Βαγγέλη. Η νοσταλγία και η αγάπη της για την Ελλάδα την έκαναν να επισκέπτεται πολλές φορές το χωριό τα αδέρφια και συνεχώς στην Ελλάδα.

Τελευταία φορά είχε επισκεφτεί την Ελλάδα τον Ιούνιο και Ιούλιο του 2002 για τον γάμο της ανιψιάς της Αγαθής.

Αιωνία σου η μνήμη πολυαγαπημένης Δάφνη ήσουν ένας ευχάριστος αγαπητός άνθρωπος. Θα σε θυμόμαστε για πάντα. Στη μνήμη της προσφέρουμε για το περιοδικό ΚΟΝΙΤΣΑ 20€

Τα ξαδέρφια σου
ΑΝΤΩΝΗΣ ΚΑΙ ΜΑΡΙΑΝΝΑ ΖΙΩΓΑ

Συνδρομές

	€		
Χατζηρούμπης Γεωργ. Αυστραλία	150	Βαγκοπούλου Αθηνά	20
Κοκκινάκη Βασιλική U.S.A.	90	Παπαδημητρίου Γωγώ Αθήνα	15
Ευανθία Γκίνη U.S.A.	60	Σδούκος Δημ. Αθήνα	15
Παππάς Τιμολέων Γερμανία	30	Τσάνου Γεωργία Αθήνα	15
Μωυσίδης Χαραλ. Γερμανία	60	Αθανασόπουλος Κων. Αθήνα	20
Δάλλας Παναγ. U.S.A.	30	Μπούσμπουλας Κων. Αθήνα	15
Γιούσιος Γεωργ. Γερμανία	30	Μαργαρίτης Κων. Αθήνα	50
Σπανός Σαράντης Αθήνα	30	Αναστασίου Βλαδ. Αθήνα	50
Καλογήρου Ηλίας Αθήνα	30	Παπαμιχαήλ Παναγ. Αθήνα	30
Γκούτσιος Αντ. Αθήνα	15	Στεφάνου Δημ. Αθήνα	15
Αναστασίου Αγνή Αθήνα	25	Κώστα Άννα Αθήνα	15
Ντίνης Θεοφ. Αθήνα	15	Ζούκης Μαργ. Αθήνα	50
Δήσιος Χρήστος Αθήνα	30	Γεράσης Σπύρος Αθήνα	30
Κοντοδήμος Αθαν. Αθήνα	20	Γαλάτουλας Ιωαν. Αθήνα	30
Σωτηρίου Λήδα Αθήνα	15	Κουτρομάνος Κων. Αθήνα	15
Χρησιτίδης Βασ. Αθήνα	30	Κωστολιά Ελένη Αθήνα	15
Λούδας Παύλος Αθήνα	20	Βλιώρας Χρ. Αθήνα	15
Ζήση Ευθαλία Αθήνα	15	Σύλλογος Πυρσογιαννιτών	15
Κώστας Ευάγγ. Αθήνα	15	Ομοσπονδία Αδ/των Αθήνα	15
Μπεκιάρης Μένης Αθήνα	20	Μαρτσέκης Μιχ. Αθήνα	15
Δάφνης Ιωαν. Αθήνα	10	Ζιώγας Παύλος Αθήνα	25
Ματσής Αθαν. Αθήνα	50	Μούχος Νικ. Αθήνα	15
Μπλιθικιώτη Κυράτσω Αθήνα	20	Σύλλογος Πουρνιωτών Αθήνα	20
Σακελλαρίου Παναγιώτα Αθήνα	15	Θεοδώρου Λάμπρος Αθήνα	20
Τσάνος Δημ. Αθήνα	15	Παπαστάθης Παντ. Αθήνα	50
Ζδράβος Αριστ. Αθήνα	15	Παπανώτης Πέτρος Αθήνα	30
Ράγγας Γεωργ. Αθήνα	15	Πίσικας Θεοδ. Αθήνα	15
Ζάρρου Μάγδα Αθήνα	15	Μαντόπουλος Χρ. Αθήνα	20
Ζάρρου Ευγενία Αθήνα	25	Ζαχαροπούλου Σωζάνα Αθήνα	30
Κουτσούκου Λίτσα Αθήνα	25	Ζαχαροπούλου Ευλαμπία Αθήνα	15
Βλάχος Ανδρέας Αθήνα	15	Γώγος Γεωργ. Θεσ/νίκη	20
Γκαραβέλα Ειρήνη Αθήνα	15	Παγανιάς Στεργ. Θεσ/νίκη	20
Σπανός Βασ. Αθήνα	15	Γώγου Λαμπρινή Θεσ/νίκη	20
Σπανός Σπύρος Αθήνα	15	Φαρμάκη Ειρήνη Θεσ/νίκη	30
Ραπακούσιος Παναγ. Αθήνα	60	Δούμα Αγόρω Θεσ/νίκη	50
Παπαχρήστου Μαρία Αθήνα	15	Γιάκκας Ιωαν. Θεσ/νίκη	20
Αδ/τα Λαγκαδιωτών Αθήνα	50	Ιερ. Κατσούκης Απ. Θεσ/νίκη	15
Μάλιακα Μάρθα Αθήνα	20	Ντάφλη Αλεξάνδρα Θεσ/νίκη	20
		Βαταβάλη Αθανασία Γιάννινα	15
		Βαλεράς Πέτρος Γιάννινα	20
		Σχίζα Μαίρη Γιάννινα	15

Κόνιτσα

Σπυρίδωνος Βασ. Γιάννινα	20	Χούσος Θανάσης Κόνιτσα	1
Σουρέλης Νίκος Γιάννινα	45	Ζδράβος Δημ. Κόνιτσα	2
Δελημήτρου Όλγα Γιάννινα	15	Βόσιος Παύλος Κόνιτσα	2
Σμύρη Μαριάνθη Γιάννινα	20	Καβελίδης Μάκης Κόνιτσα	5
Αναστάσης Νίκος Λάρισα	40	Βαγενάς Μάκης Κόνιτσα	1
Βούρης Πέτρος Αλιβέρι	30	Κήτας Γεώργ. Κόνιτσα	1
Κολώκα Χρυσούλα Κομοτηνή	15	Καραβελίδης Ιορδ. Κόνιτσα	1
Κολώκα Σοφία Λάρισα	15	Ζιακόπουλος Αποστ. Κόνιτσα	2
Πήχας Βασ. Κιάτο	40	Μάλιακας Παύλος Κόνιτσα	1
Σπέλλας Κων. Κορωπί	15	Δέρβος Ιωαν. Κόνιτσα	1
Χανδρινός Γεωργ. Κέρκυρα	20	Χαραμούζα Ανδρονίκη Κόνιτσα	1
Μησιακούλης Ευθύμ. Πάτρα	30	Θεοδώρου Άννα Κόνιτσα	2
Αθανασίου Γεωργ. Καστοριά	15	Βλάχος Ι. Μάνθος Κόνιτσα	2
Ρούβαλης Σπύρος Αλεξάνδρεια	20	Μπακόλας Σωτ. Κόνιτσα	3
Παναγιώτου Αλίκη Ξυλόκαστρο	30	Μπάρμπα Χριστίνα Κόνιτσα	15
Παπαδημητρίου Γεωργ. Ζάκυνθος	60	Σερίφης Ευαγγ. Μόλιστα	20
Ράπτης Χρήστος Κυπαρισσία	25	Σπανός Χαραλ. Πηγή	30
Σερίφης Χριστοφ. Καρδίτσα	15	Πασσιάς Χρ. Ηλιόρραχη	18
Σιάμος Παντ. Αγρίνιο	20	Τσίτσος Σωτ. Πληκάτι	15
Ζήμουρας Γεωργ. Ρίο	30	Κίτσιος Ανδρέας Πηγή	20
Μεσσής Ιωάννης Λάρισα	20	Σπύρου Βασ. Νικάνορας	25
Πορφυριάδης Νικ. Άρτα	20	Πίσπας Στεργ. Δίστρατο	30
Μπανάς Γεωρ. Δράμα	30	Ντίνη Μαγδαληνή Λαγκάδα	15
Αδάμος Ιωαν. Κέρκυρα	15	Εξάρχου Γεωργ. Εξοχή	20
Βέκκου Δήμητρα Ξυλόκαστρο	15	Λάμπρου Ευθ. Μελισσόπετρα	15
Δήσιος Παναγ. Μέγαρα	15	Δούκας Θωμάς Καστανέα	20
Τσιρώνης Αθαν. Πάτρα	20	Σαμαράς Βασ. Αγ. Παρασκευή	20
Ζήσης Ζώης Φιλιάτες	15	Κόντος Ευαγγ. Πηγή	45
Κολοκίθας Αποστ. Αρκαδία	15	Γκούντα Λευκοθέα Κλειδωνιά	30
Περλέρου Φωτεινή Λάρισα	15	Παπασπύρου Φωτεινή Αειτόπετρα	15
Κολώκας Παναγ. Κόνιτσα	15	Μπληθικιώτης Παναγ. Λαγκάδα	20
Εξάρχου Νίκος Κόνιτσα	15	Παπαδημητρίου Κων. Δροσοπηγή	25
Γαργάλα Μαρίνα Κόνιτσα	15	Λάμπας Κων. Καλλιθέα	18
Δερδέκη Άννα Κόνιτσα	15	Αδάμος Κων. Λαγκάδα	15
Αγόρου Κώστας Κόνιτσα	30	Γκουντούλης Κων. Αγ. Παρασκευή	20
Κύρκος Κώστας Κόνιτσα	15	Ζήμουρας Ιωαν. Ελεύθερο	15

Ειρήνη Οικονόμου Σταματάκη
Ειδικός Παθολόγος
Διδάκτωρ F.U. Berlin
Διευθύντρια Παθολογικής Κλινικής

Εθν. Μακαρίου 9 & Ελ. Βενιζέλου 1
Τ.Κ. 185 47 Ν. Φάληρο
Τηλ.: 210 4809 000, 210 4809 338
210 4809 339, 210 4809 973
Fax: 210 4814 887
Ιατρείο: Θέμιδος 6, 151 24 Μαρούσι
Τηλ. Ιατρείου: 210 6122 823
Δέχεται: Τετ. - Πέμ. 6-8 μ.μ. με ραντεβού
Τηλ. Οικίας-Fax: 210 4817 449
Κιν.: 6944 392 273
e-mail: istamataki@metropolitan-hospital.gr

ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ - ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΚΩΣΤΑΣ

Πτυχ. Πανεπ. Αθηνών

ΤΗΛ. 210 2759721 - 2102691119

6974 491605

ΑΘΗΝΑ

ΜΕΡΟΠΗ ΕΛ. ΣΟΥΡΛΑ

Συμβολαιογράφος

(αρχείο Ι. Γ. Παπαϊωάννου)

Κεντρική πλατεία 26, 44100 Κόνιτσα
Τηλ./fax: 26550 29377
e-mail: sourslams@otenet.gr

ΗΛΙΑΣ Β. ΚΟΥΚΕΣΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ Α.Π.Θ.

Σ. ΜΑΝΑΡΗ 2
ΙΩΑΝΝΙΝΑ
Τ.Κ. 453 33

ΤΗΛ.: 26510 77585
ΚΙΝ.: 6932 430093
e-mail: ikoyk@otenet.gr

ΕΝΟΔΟΧΕΙΟ - ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ

το χάνι

ΚΛΕΙΔΩΝΙΑ ΚΟΝΙΤΣΑΣ ΤΗΛ.: 26550 24567
FAX: 26550 24568

PARIS SIANA
...αγνά υλικά, νέες γεύσεις!

Το άνω Ηπειρώτικο Ζαχαροπλαστείο
σας περιμένει να απολαύσετε τις γλυκές του γεύσεις

Δ/ση: Βαγγέλης Σ. Νούτσος

Ζήνωνος 7-9, ΟΜΟΝΟΙΑ
ΤΗΛ. 210 5222269

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΘ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Αισθητική & Επανορθωτική Οδοντιατρική
Εμφυτεύματα

Μιλτιάδου 1 & Αγ. Δημητρίου, πλατεία Κηφισιάς
τηλ.: 210 8080010 - 6944 812910
e-mail: ktheodorou@mail.gr

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΧΡ. ΜΗΤΣΑΚΟΥΛΗ

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

Κάτοχος Μεταπτυχιακού Διπλώματος
Αστικού Δικαίου Παν/μίου Αθηνών

ΓΡΑΦΕΙΟ:
ΕΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ & ΝΙΚΗΤΑΡΑ 3
ΑΘΗΝΑ 106 78

ΤΗΛ.: 210 3820888
FAX: 210 3820888
ΚΙΝ.: 6977 242412

e-mail: elmitsakouli@ath.forthnet.gr